

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Møteinnkalling

Lier kirkelige fellesråd

Møtedato: 20.10.2021 kl. 19:00

Møtested: Sylling kirkestua

Arkivsak: 19/00378

Hei!

Opprinnelig var det planlagt møte i Sjøstad kirkestue, men pga renovering flyttes møte til Sylling kirkestue.

mvh.
Mette

, 15.10.2021

Søren Falch Zapffe
Leder

Mette Sønsteby
Sekretær

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

Møteinnkalling

Lier kirkelige fellesråd

Møtedato: 20.10.2021 kl. 19:00**Møtested:** Sylling kirkestua**Arkivsak:** 19/00378

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf +47 48289588 eller e-post ms334@kirken.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

SAKSLISTE**Godkjenning av innkalling og saksliste**

80/21 | 21/00169-3 | Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

81/21 | 21/00169-4 | Godkjenning av protokoll

Saker til behandling

82/21 | 21/00169-6 | Protokoll fra Administrasjonsutvalget

83/21 | 21/00169-5 | Protokoller fra menighetsrådene

84/21 | 21/00169-12 | 2. tertial rapport 2021

85/21 | 21/00135-2 | Revidert investeringsbudsjett 2021

86/21 | 21/00169-10 | Sylling kirke - Fremlegging av tilstandsrapport pr. 1.10.2021

87/21 | 21/00169-11 | Lierskogen kirke - rehabilitering av 2. etg.

88/21 | 21/00169-1 | Avsluttende regnskap og rapport for skifte av fasadebelysning Sylling kirke

89/21 | 21/00169-8 | Høring - ny kirkelig organisering

90/21 | 21/00169-2 | Kirkelig gravferd for alle som ønsker det?

91/21 | 21/00169-7 | Øvrige meldinger

Eventuelt

92/21 | 21/00169-9 | Eventuelt

Lier, 15.10.2021

Søren Falch Zapffe
LederMette Sønsteby
møtesekretær

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-3	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	80/21	20.10.2021

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksframlegg

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelig fellesråd godkjenner innkalling og saksliste til møtet 20.10.2021.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-4	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	81/21	20.10.2021

Godkjenning av protokoll**Saksframlegg**

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd godkjenner protokoll av 25.08.2021.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-6	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	82/21	20.10.2021

Protokoll fra Administrasjonsutvalget**Saksframlegg**

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar administrasjonsutvalgets protokoll av 13.09.21 til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-5	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	83/21	20.10.2021

Protokoller fra menighetsrådene

Saksframlegg

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar menighetsprotokollene til orientering.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-12	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	84/21	20.10.2021

2. Tertial rapport

Vedlegg:

2. tertialrapport 2021

Saksframlegg

Regnskapet er fortsatt merket av koronapandemien og kirkevergen forventer at det må gjøres flere budsjettjusteringer i fellesrådets møte i november.

Lønnskostnader

Sum lønnskostnader viser et prosentvis forbruk på 54,9% målt mot budsjett, 53,2% når vi inkluderer sykelønn. Det er to hovedårsaker til avviket. Noe skyldes at lønnsoppgjøret for kirken ikke ble godkjent før 30.9.2021. Etterbetaling av lønn tilbake til 1.5.2021 pga lønnsoppgjøret blir bokført først i november.

Den andre årsaken gjelder bruk av premiefond til å betale pensjon. KLP har lagt til rette for at vi selv kan styre uttak og bruk av premiefondet i forbindelse med pensjonen. Vi har valgt at vi bruker alt tilgjengelig løpende for både ordinær premie og reguleringspremie. Premiefondet hadde en inngående balanse pr 1.1.2021 på kr 69.617. Vi har fått tilført totalt kr 1.399.305 og vi vil pr 31.10.2021 ha brukt kr 1.155.755. Dette gir en utgående balanse pr 31.10.2021 på kr 313.167. Bruken av premiefondet medfører at pensjonskostnadene blir lavere i driftsregnskapet. Hadde vi ikke benyttet oss av premiefondet, ville konto 1090 vært kr 1.155,755 høyere, totalt kr 1.468.777,26. Da ville % forbruk vist 104,91 og ikke 22,4 som det står nå.

Bruk av premiefond påvirker også kto 1099 Arbeidsgiveravgift. Hadde vi ikke benyttet premiefondet, ville arbeidsgiveravgiften vært kr 162.961,46 høyere og % forbruk ville vært 64,88, mot 53,8 slik regnskapet nå viser.

Vedr sykelønnsrefusjoner er det en inntekt vi ikke kan budsjettere med, derfor avvik mellom regnskap og budsjett.

Andre driftsutgifter

Det er flere poster under andre driftsutgifter som er påvirket av korona, herunder bl.a kto 1115 Matvarer/bevertning, 1140 Annonser og 1150 Opplæring/kurs ansatte. Kirkevergen forventer at disse postene vil ha en mer «normal» utvikling i høstsemesteret forutsatt at gjenåpningen fortsetter som forutsatt.

Post 1165 Ande oppgavepliktige godtgjørelser har en bokført saldo på kr 171.474,39 pr 31.12.2021. Kr 163.197,39 har å gjøre med sluttoppjør i forbindelse med død.

Konti 1170 Transport/drift av egne transportmidler og 1232 Vedlikehold maskinpark har lavere saldo enn forventet, noe som skyldes at maskinparken er vesentlig fornyet i 2020 og derfor krever mindre mtp drift og vedlikehold.

Kto 1190 Husleie, mangler deler av husleien på Frogner menighetshus hvor vi kun har betalt tom 3. kvartal.

Det samme gjelder kto 1195 avgifter, gebyrer, kommunale avgifter hvor vann og avløp kun er bokført tom 3. kvartal. Det må påregnes en budsjettjustering av denne kontoen på november møtet.

Kto 1200 Inventar og utstyr viser et vesentlig mindreforbruk pr 31.8. Dette skyldes at det var budsjettert med kjøp av møbler i forbindelse med flyttingen til Frogner menighetshus. Kontorene er i all hovedsak møblert med gjenbruk av våre gamle møbler. Det er mulig posten må justeres innen utgangen av året.

Konto1340 Kremasjoner er en post som er vanskelig å budsjettere, men kirkevergen antar posten må justeres innen utgangen av året.

Konto1341 Muslimsk grav. Det har pr 31.8. ikke vært kjøp av muslimsk gravplass på Skoger gravplass. Nå har vi åpnet eget gravfelt på Frogner gravplass for muslimsk gravskikk og kirkevergen foreslår å fjerne posten fra budsjettet fom 2021.

Kto 1350 Refusjoner til menighetsråd gjelder koronatiltak som ikke var budsjettert. Budsjettposten justeres innen utgangen av året.

Det er flere poster som bokføres i forbindelse med årsoppgjøret, herunder 1390 Kalkulatoriske utg. ved kommunal tjenesteytingsavtale, 1454 Trosopplæringsmidler og 1590 Avskrivninger. Føringerne på kontoene har ikke resultateffekt, da de har motpost på inntektssiden i driftsregnskapet.

Sum utgifter viser et % forbruk på 50,8 inkl ref sykkelønn/fødselspenger. Kirkevergen anslår at det er ca der en bør ligge, i og med at det er flere store poster som kun blir bokført i forbindelse med årsoppgjøret.

Inntekter uten ref sykkelønn

Kirkevergen vurderer at noen av inntekstpostene er påvirket av koronapandemien, herunder kto 1600 Brukerbetaling, vigsel, gravferd utensogns og 1620 Salg av tjenester. Konto 1750 Refusjon av fra menighetsråd er også påvirket av korona, men kontoen har motposter på kostnadssiden og har dermed ingen resultateffekt. Posten gjelder kostnader knyttet til lønn og honorar til musikere o.l. som utbetales til person eller enkeltpersonforetak. For å sikre riktig innberetning til myndighetene bokføres dette i Lier kirkelige fellesråd sitt regnskap og refunderes av menighetsrådene gjennom året.

Konto1700 Tilskudd a-etat gjelder lønnstilskudd Lier kirkelige fellesråd får fra NAV som har fått endrede forutsetninger i løpet av året. Posten må justeres innen utgangen av året.

Kontoene 1801 – 1830 Tilskudd til kateket, trosopplæring og fra Lier kommune gjelder hele 2021. Vedr tilskudd til diakoni har det vært en misforståelse mellom Lier kirkelige fellesråd og bispedømme som har medført at tilskudd vedr ungdomsdiakon ikke har blitt utbetalt. Det er bekreftet at det vil bli utbetalt i oktober.

Kto 1871 Tilskudd/gaver fra andre er inntekter i stor grad knyttet til diakonale prosjekter initiert av ungdomsdiakonen. Budsjettposten må justeres innen utgangen av året.

Budsjettet for konto 1900 Renteinntekter må justeres innen utgangen av året, da renten har vært svært lav pga koronapandemien.

Sum inntekter uten ref sykkelønn/fødselspenger viser et % forbruk på 81. Kirkevergen anslår at dette kan være litt lavt mtp at hovedinntektene våre som tilskudd og festeavgifter allerede er bokført og det ikke kan forventes vesentlige utfaktureringer siste tertial.

Oppsummering

Pr 2. tertial viser driftsregnskapet et mindreforbruk på kr 7.181.175,45. Det forventes at dette vil bli redusert i 3. tertial pga lave fakturerbare inntekter og kostnader som forventes å øke pga gjenåpningen av samfunnet. Kirkevergen ser at aktivitetene i menighetene har tatt seg opp igjen og med det økte kostnader for fellesrådet. I tillegg løper lønnen som normalt og i det ligger også et etterslep mtp lønnsoppgjøret som gir etterbetalinger tilbake til 1.5.2021.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar fremlagte rapport for 2. tertial 2021 til orientering.

Månedssrapport drift

2 LIER KIRKELIGE FELLESRÅD - 2021 - Periode 1 - 8

13.10.2021

Regnskap Budsjett inkl. endringer % forbruk

Ansvar: 100 Felles

1010 Lønn i faste stillinger	5.339.544,77	8.762.597,00	60,9
1020 Sykevikarer	0,00	30.000,00	0,0
1030 Ekstrahjelp	179.695,41	230.000,00	78,1
1040 Overtid	0,00	5.000,00	0,0
1050 Annen lønn	100.959,19	300.000,00	33,7
1080 Godtgjørelse folkevalgte	0,00	10.000,00	0,0
1090 Pensjonsinnskudd	313.022,26	1.400.000,00	22,4
1095 Ulykke- og gruppelevsforsegning	0,00	50.000,00	0,0
1099 Arbeidsgiveravgift	789.160,96	1.467.471,00	53,8
Sum lønnskostnader	6.722.382,59	12.255.068,00	54,9
1710 Sykelønnsrefusjoner	-173.760,00	0,00	0,0
1711 Fødsels/omsorgspenger	-23.603,00	0,00	0,0
Sum lønnskostnader inkl. ref. sykelønn/fødselsp.	6.525.019,59	12.255.068,00	53,2
1100 Kontormateriell inkl. Prost	115.328,79	86.632,00	133,1
1101 Abonnement aviser tidsskr. Faglitteratur	3.350,00	5.000,00	67,0
1115 Matvarer/bevertning	22.107,82	85.000,00	26,0
1120 Annet materiell/tjenester	143.841,69	270.000,00	53,3
1121 Blomster legatgraver	40.351,20	50.000,00	80,7
1130 Porto	0,00	87.500,00	0,0
1131 Telefon	77.159,67	160.000,00	48,2
1132 Bankgebyrer	1.929,41	3.000,00	64,3
1140 Annonser	37.271,23	100.000,00	37,3
1150 Opplæring/kurs av ansatte	42.262,50	90.000,00	47,0
1151 Kurs av folkevalgte	1.500,00	15.000,00	10,0
1155 Reiseutgifter (ikke oppg.Pl.) oppl./kurs	0,00	7.000,00	0,0
1160 Oppgavepliktige utgifter - reiser/diett	33.936,30	70.000,00	48,5
1165 Andre oppgavepliktige godtgjørelser	171.474,39	0,00	0,0
1167 Motkonto mobiltelefon	-17.568,00	-31.000,00	56,7
1170 Transport/drift av egne transportmidler	27.691,48	70.000,00	39,6
1180 Energi	206.555,18	270.000,00	76,5
1185 Forsikringer	204.717,86	190.000,00	107,8
1190 Husleie, leie av lokaler og grunn	415.015,00	766.000,00	54,2
1195 Avgifter, gebyrer, kommunale avgifter	423.518,29	420.000,00	100,8
1196 Opplysningsv. Fond	73.551,00	80.000,00	91,9
1197 Kopinoravtalen	50.195,00	50.000,00	100,4
1198 Medlemskap i ka m.FI.	111.605,80	100.000,00	111,6
1199 Container-service	91.534,48	100.000,00	91,5
1200 Inventar og utstyr	89.231,28	245.000,00	36,4
1201 Edb- og audiovisuelt utstyr	85.670,42	119.000,00	72,0
1220 Leasing/kjøp av maskiner	29.490,40	25.000,00	118,0
1230 Vedlikehold byggtj./kirkegård	251.136,23	510.000,00	49,2
1232 Vedlikehold maskinpark	46.382,84	80.000,00	58,0
1240 Serviceavtaler/reparasjoner	133.484,89	145.000,00	92,1

Månedssrapport drift

2 LIER KIRKELIGE FELLESRÅD - 2021 - Periode 1 - 8

13,10,2021

1241 Vedlikehold orgler	3.440,00	35.000,00	9,8
1260 Renhold- og vaskertjenester	22.175,20	110.000,00	20,2
1265 Vakthold og vektertjenester, alarmsystem	15.262,40	50.000,00	30,5
1270 Revisjon	98.712,50	85.000,00	116,1
1271 Konsulenttenester kirkemusikere m.M.	446.425,40	550.000,00	81,2
1272 Konsulenttenester kirkegårder	29.520,00	40.000,00	73,8
1273 Konsulenttenester kirker	27.220,00	40.000,00	68,1
1300 Tjenestekjøp fra staten	0,00	8.000,00	0,0
1340 Kremasjoner	555.975,00	1.100.000,00	50,5
1341 Muslimske grav	0,00	75.000,00	0,0
1350 Refusjon til menighetsråd	82.500,00	0,00	0,0
1370 Tjenestekjøp fra andre/driftsavtaler	0,00	70.000,00	0,0
1371 Bedriftshelsetjeneste volvat	0,00	3.000,00	0,0
1380 Lønnsoppgjør reserverte bevilgninger	0,00	300.000,00	0,0
1390 Kalkulatoriske utg. Ved komm. Tjenesteyt	0,00	370.000,00	0,0
1429 Moms generell kompensasjonsordning	559.548,87	850.000,00	65,8
1450 Overføring til frogner menighetsråd	0,00	10.000,00	0,0
1451 Overføring til tranby menighetsråd	0,00	10.000,00	0,0
1452 Overføring til sjåstad menighetsråd	0,00	10.000,00	0,0
1453 Overføring til sylling menighetsråd	0,00	10.000,00	0,0
1454 Trosopplæringsmidler	0,00	200.000,00	0,0
1500 Renteutgifter, låneomkostninger	0,00	1.500,00	0,0
1540 Avsetning til disposisjonsfond	1.317.085,10	1.317.085,00	100,0
1590 Avskrivninger	0,00	2.900.000,00	0,0
1729 Kompensert moms driftsregnskapet	-559.548,87	-850.000,00	65,8
Sum andre driftsutgifter inkl. mva.kompensasjon	5.511.040,75	11.462.717,00	48,1
Sum utgifter inkl. ref. sykelønn/fødselsp.	12.036.060,34	23.717.785,00	50,8
1600 Brukerbetaling, vigsel, gravferd utensog	-26.565,00	-55.000,00	48,3
1620 Salg av tjenester	-13.391,97	-30.000,00	44,6
1621 Preludering	-42.450,00	-85.000,00	49,9
1622 Administrasjonsgebyr	-31.000,00	-45.000,00	68,9
1630 Husleie- og utleieinntekter	-2.400,00	0,00	0,0
1631 Festeavgifter av gravsted	-1.089.730,00	-1.000.000,00	109,0
1650 Avgiftspliktig salg	-417.947,00	-465.000,00	89,9
1700 Tilskudd a-etat	-111.530,00	-425.000,00	26,2
1704 Tilskudd til krigsgraver	-7.000,00	-6.700,00	104,5
1750 Refusjon fra menighetsrådene	-37.357,80	-300.000,00	12,5
1790 Kalkulatoriske inntekter komm. Tjenesteyt	0,00	-370.000,00	0,0
1801 Refusjon tilskudd til kateteket	-637.772,00	-640.000,00	99,7
1802 Refusjon tilskudd til diakon	-294.368,00	-600.000,00	49,1
1804 Trosopplæring - kirkerådet	-1.602.000,00	-1.530.000,00	104,7
1830 Overføring fra lier kommune	-13.346.000,00	-13.046.000,00	102,3
1870 Overføring fra fr. Og tr. Stiftelser	0,00	-3.000,00	0,0
1871 Tilskudd/gaver fra andre	-145.000,00	0,00	0,0

Måned rapport drift

2 LIER KIRKELIGE FELLESRÅD - 2021 - Periode 1 - 8			13,10,2021
1900 Renteinntekter	-95.638,92	-300.000,00	31,9
1930 Disponering av tidligere års driftsres.	-1.317.085,10	-1.317.085,00	100,0
1940 Bruk av disposisjonsfond	0,00	-600.000,00	0,0
1990 Motpost avskrivninger	0,00	-2.900.000,00	0,0
Sum inntekter uten ref. sykkelønn/fødselsp./mva	-19.217.235,79	-23.717.785,00	81,0
Sum netto drift	-7.181.175,45	0,00	0,0

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00135-2	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	85/21	20.10.2021

Revidert investeringsbudsjett 2021**Vedlegg:**

2021.10.20 Revidert investeringsbudsjett kirker

2021.10.20 Revidert investeringsbudsjett gravplasser

Saksframlegg

Lier kommune vedtok å redusere tilskudd til kirker med kr 200.000, noe som medførte at mottatt tilskudd ble kr 3.259.000 for 2021. Det er nå innarbeidet i investeringsbudsjettet for kirker.

Lier kommune gjorde ikke endringer i tilskuddet knyttet til gravplasser og det holdes uendret på kr 974.000.

Siden Kirkevergen ser at investeringsbudsjettet ligger an til en stor overføring til neste år, velger hun å fremme forslag om å rehabilitere 2. etasje i Lierskogen kirke i 2021/2022, ref. sak.87/21. Menighetsrådet og ungdomsdiakon ønsker å ta i bruk leiligheten i forbindelse med tiltaket «Heiagjengen». Søknad om bruksendring er sendt Lier kommune og vi avventer svar.

Utover dette er det ikke gjort endringer i kirkevergens forslag til investeringsprosjekter siden sist behandling som var november 2020.

Dette kan oppfattes som konservativt budsjett, siden vi nå ligger an til å få en betydelig overføring til neste år. Dette skyldes ikke at det ikke er nok å ta tak i, men kort og godt fordi mye har stoppet opp fra flere hold i denne spesielle tiden vi har lagt bak oss. Nå begynner vi å komme i normale folder, med mer fremdrift.

En annen årsak til at investeringsbudsjettet presenteres slik, er fordi Fellesrådets rammeavtale på byggetjenester er utgått og man jobber med å få på plass en ny rammeavtale, ref. sak 91/21 kulepunkt 10.

Videre skyldes den lave aktiviteten at det er krevende prosesser vi jobber med, noe som krever kompetente fagfolk og som skal godkjennes av flere instanser. Lier kirkelige fellesråd søker råd og kompetanse hos andre fagmiljøer som KA, Riksantikvaren, lokale leverandører m.fl. Kirkevergen blir anbefalt å vente til man har høstet mer erfaring, dersom ting ikke haster. Dette gjelder bl.a. ulike klimatiltak og energieffektivisering av byggene. Her jobbes det med å forenkle anskaffelsen, slik at Lier med tiden kan få en helhetlig bygg automasjon som er funksjonell. Videre vil fokus på riktig skallsikring (tak, vegger, gulv), jfr. sak 86/21, i Sylling kirke være prioritert. Det er viktig å vite hva man skal gjøre, før man går i gang med

prosjektene. I tillegg er det som kjent søknadsprosessene som er blitt mer krevende og omfattende.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar fremlagte justerte investeringsbudsjett for kirker og gravplasser som sine investeringsbudsjett for 2021.

Investeringsbudsjett: Kirker 2021 - 2024

Kirke	Beskrivelse	2021		Beskrivelse	2022		Beskrivelse	2023		Beskrivelse	2024	
		Beløp	Endring		Beløp	Endring		Beløp	Endring		Beløp	Endring
Følles for alle kirker												
Frogner kirke	Streamingutstyr	kr 100 000		ENØK-tiltak	kr 250 000		Tak sørside kirke	kr 2 000 000				
	Fasadebelysning	kr 450 000										
Gullaug kirke										ENØK-tiltak	kr 200 000	
Sjåstad kirke	Oppussing kirkestue innvendig	kr 600 000		ENØK-tiltak	kr 200 000					Altertavle renovering	kr 300 000	
	Fasadebelysning	kr 400 000										
	Streamingutstyr	kr 100 000										
Lierskogen kirke				Innvendig belysning	kr 150 000					HC-rampe	kr 300 000	
				Rehabilitering leilighet	kr 295 750	kr 295 750						
Tranby kirke	Fasadebelysning	kr 450 000		Belysning kirkerommet	kr 350 000		Skifte av tak hovedkirke	kr 2 500 000		ENØK-tiltak	kr 400 000	
	Rehabilitering vinduer	kr 300 000								Livssynsøytralt seremonirom	kr 2 000 000	
Syilling	Rehabilitering vinduer	kr 300 000		Murpuss/blikkenslager	kr 2 500 000					ENØK-tiltak	kr 300 000	
	Glassmalerier rehabilitering	kr 550 000										
	Murpuss/blikkenslager	kr 300 000										
Bruk av kapitalfond for kirker		kr 291 000			kr 486 750			kr 1 241 000			kr 241 000	
Avsetning til kapitalfond for kirker												
Sum budsjett		kr 3 550 000			kr 3 745 750			kr 4 500 000			kr 3 500 000	
Rammeoverf.		kr 3 259 000			kr 3 259 000			kr 3 259 000			kr 3 259 000	

Investeringsbudsjett: Gravplasser 2021 - 2024

2021				2022			2023			2024		
	Beskrivelse	Beløp	Endring	Beskrivelse	Beløp	Endring	Beskrivelse	Beløp	Endring	Beskrivelse	Beløp	Endring
Kirkegård												
Frogner	Grusspreder (vintervedlikehold)	kr 150 000					Gjerde	kr 350 000				
Tranby												
	Ny navnet minnelund	kr 450 000										
Sjåstad	Belysning minnelund	kr 100 000								Ny avfallsløsning	kr 750 000	
	Vannposter	kr 170 000		Fasadebelysning	kr 250 000							
Syiling												
Maskiner	El-verktøy, henger	kr 110 000		ATV m/henger, plog mv	kr 550 000		Gravemaskin	kr 400 000		Bytte bil	kr 300 000	
				Klipper	kr 170 000		Klipper	kr 200 000				
Bruk av kapitalfond for gravplasser												
Avsetning til kapitalfond for gravplasser		kr 6 000									kr 76 000	
					kr -4 000			kr -24 000				
Sum budsjett		kr 980 000			kr 970 000			kr 950 000			kr 1 050 000	
Rammeoverf.		kr 974 000			kr 974 000			kr 974 000			kr 974 000	

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-10	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	86/21	20.10.2021

Sylling kirke - Fremlegging av tilstandsrapport pr.1.10.2021

Vedlegg:

2021.10.01 Tilstandsrapport Sylling Mur og Mer

2021.10.01 Vedlegg 1 Sylling Oppsummering,

102013400-296 Sylling kirke-Rapport fra mørtelanalyser-Vedlegg til hovedrapport

102013400-296 Sylling kirke-Uttak av mørtelprøver fra fasader-Mørtelanalyser-

Hovedrapport

2021.10.11 Oppsummeringsnotat fra befaring vinduer, mur og puss, Sylling kirke

Saksframlegg

Bakgrunn:

Kirkevergen ble i sak 83/20 bedt om å innhente tilstandsrapport for Sylling kirke når det gjaldt stadig gjentakende skadeforløp på Sylling kirkes fasader.

Historikk:

I anledning 150 års jubileet i år **2002** ble Sylling kirke pusset opp grundig. All mursement som ble brukt på 1950-tallet skulle bankes bort. Dette viste seg å være vanskeligere enn først antatt, derfor foregikk fjerningen kjemisk i kombinasjon med høytrykksspyling. Langs syd- og nordvegg ble det drenert og laget store og gode lufteventiler i muren for å få bedre utlufting i kryprommet under gulvet. Her ble mye av bjelkelaget byttet ut pga. konstateringen av sopp og råteskader. Alt utført etter gamle håndverkstradisjoner. Sylling kirke er «listeført» hos Riksantikvaren (RA). Dvs. at RA vil ha et ord med i laget når noe skal gjøres. Kirken ligger på middelalder grunn. Det har ligget kirke der siden 1100 – 1200 tallet.

Nåværende tårnfot og spir kom først i 1877.

I **2010 – 2012** var det oppussing og kalking av skipets langvegger mot syd og nord + apsis mot øst. Vestfront, tårn og hjørneliener ble kun kalket på eksisterende puss. Arbeidet ble utført av Alliero AS. Materialene som ble bruk da var våtlesket kalk fra Målarkalk og sand levert fra Svelvik sand.

Prosess som er gjennomført i 2021:

Mini konkurranse ble gjennomført og Mur og Mer AS vant konkurransen om følgende prosjekt: «*Befaring, tilstandsvurdering og rapport iht. NS 3424 med vurdering av holdbarhet og vedlikeholdsplan for foreslått metodikk relatert til murverket. Videre skal rapporten angi kostnadsoverslag på utbedring og fremtidig vedlikeholdsbehov relatert til murverket, Sylling kirke.*».

Sintef v/ Bøhlerengen, har tatt prøver og gjort pussanalyser av hele kirken, for å sikre at man foretar rett vurdering av hva som bør gjøres. Deres analyser viser høy hydrøylisk indeks i mørtler ref. vedlegg

Det vises for øvrig til kronologisk historikk i vedlagt tilstandsvurdering.

Aktuelt

Tidens tann har tæret på murbygningen og det er nok en gang tid for omfattende restaurering.

Skadetyperne kan deles i 3 hovedkategorier:

1. konstruksjonsrelaterte skader /setningsrevner – dette følges opp og det er lite bevegelse nå
2. Puss-skader – mur og puss flakker av og man snakker om bom, manglende vedheft
3. Skader i overflatebehandlingen som gir manglende vedheft.

Vurdering

Vedlagte rapport har entydige anbefalinger. Rapporten tegner et klart bilde av at det kreves full rehabilitering. Reparasjonene gjort de siste 20 årene har vært feil. Det er brukt feil materialer som ikke er kompatible og det er utført på feil måte.

Kirkevergens anbefaling er at det utarbeides et forprosjekt som ser på helheten, både mur, puss, vinduer og glassarbeid, samt viser det totale kostnadsbilde. Antatt kostnad for forprosjekt er stipulert til kr 300 000,-

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd gir kirkevergen i oppgave å få utarbeidet et komplett forprosjekt for mur, puss og glassarbeider knyttet til Sylling kirke.

Mur og Mer. Prosjekt/ Rapport 2021/7

Sylling kirke

Tilstandsvurdering av puss og overflatebehandling

Forslag til tiltak.

01.10.2021, Hilde Vikør Berntsen
Konservator NKF N

Innhold

1. Bakgrunn	3
2. Arkitektur	4
3. Arkivøk: Tidligere tiltak	4
4. Materialbruk på pussede konstruksjoner 1852-2021	10
5. Tilstandsbeskrivelse.....	11
5.1. Konstruksjonsskader/ setningsrevner	11
5.2. Pusskader	11
5.3. Skader i overflatebehandling	12
5.4. Skader synlige i interiør	14
6. Vurdering av skadeårsak	17
6.1. Bindemiddelsterk reparasjonspuss over porøse eldre overflater	17
6.2. Manglende vedheft mellom kalkhvitting og sekundær puss	17
7. Konklusjon. Forslag til tiltak	18
7.1. Alternativ 1: Flikkreparasjoner + re-etablering av puss på tårn + helhetlig kalkhvitting	18
7.1.1. Fjerning av bindemiddelsterke pussreparasjoner mot sokkel og andre flikkreparasjoner	18
7.1.2. Fjerning av all gipstilsatt bindingssterk puss på teglkonstruksjoner	18
7.2. Alternativ 2: Helhetlig reetablering av ny puss og kalkhvitting	19
7.3. Generelle råd.....	19
8. Oppsummering tiltak, tilstandsgrad, prioritering og pris	21
Vedlegg 1. Skadeomfang. Oppsummering	22
Vedlegg 2. Kostnadsoverslag, murarbeider	22

Mur og Mer prosjekt/ rapport 2021/7

Sylling kirke. Tilstandsvurdering av puss og overflatebehandling. Forslag til tiltak.

Oppdrag	Tilstandsvurdering av puss og overflatebehandling med forslag til tiltak
Oppdragssted	Sylling kirke
Oppdragsgiver	Lier kirkelig fellesråd v/ kirkeverge Mette Sønsteby
Utførende	Mur og Mer v/ konservator NKF-N Hilde Viker Berntsen
Befaringstidspunkt	23.3.2021

FIGUR 1. SYLLING KIRKE SETT FRA ALLE SIDER. (FOTO: MUR OG MER, MARS 2021).

1. Bakgrunn

Mur og Mer er bedt av kirkelig fellesråd i Lier om å vurdere stadig gjentakende skadeforløp på Sylling kirkes fasader. Vurderingen er gjort på grunnlag av egen befaringsrapport 23.3.2021 i kombinasjon med tolkning av SINTEFS parallelle analyser og arkivsøk i skriftlig materiale.

Vurderingene på stedet er gjort visuelt og ved undersøkelser med murhammer fra bakkenivå. Det var ikke tilgang på lift eller stillas under befaringsrapporten. Alle skader over 2,5 meters høyde er derfor kun vurdert på avstand uten mulighet for innblikk i helhetlig skadebilde i disse områdene.

Vern: Kirken er listeført (kirker reist etter 1850).

2. Arkitektur

Etter at den tidligere middelalderkirken ble revet, ble dagens kirke reist i 1852, tegnet av tømmermester Chr. Malling. Vesttårnet ble oppført i 1877 etter tegninger av arkitekt J. H. Nissen¹.

Grunnplanet er en langkirke bestående av rektangulært skip med smalere absidialt avsluttet kor og kvadratisk tårn. Gavlmurene er aksentuert, og på øst- og vestvegg støttes skipet av 2 strebepilarer mot hvert hjørne. Forsterkning er synlig i vegglivet ved et stålskjelett bestående av korresponderende strekkfisker koblet sammen ved horisontale strekkjern i interiøret. Bygningen har 11 rundbuede støpejernsvinduer med glassmalerier. Vesttårnet har rundbuet vestportal med gavlavdekning. Mot syd og nord har vestfronten 2 trappehus med halvsirkulært grunnplan plassert i hjørnet mellom tårnfot og vestvegg. Det skifertekkede klokketårnet som ligger på tårnfoten er 8-kantet og har rundbuede lydglugger. Skipets hovedtak er tekket i rød tegl, mens mindre tak og horisontale flater hovedsakelig er beslått med sink. Skip og apside er reist i naturstein, mens tårn, trappehus og dekorative detaljer er i tegl. Alle mineralske overflater er slettpusset og hvittet.

3. Arkivøk: Tidligere tiltak²

En oversikt over materialer og metoder brukt på veggen tidligere er vesentlig for å forstå dagens skadebilde. Mye av denne informasjonen finnes arkivert, men ofte kan det likevel være stort avvik mellom tidligere anbefalte tiltak og det som reelt har blitt utført.

Følgende kronologi er oppstilt og hentet fra Riksantikvarens saksarkiv:

1852: Bygningen reises med midlertidig klokketårn i takrytter.

1877: Kirken suppleres med tårnfot med klokketårn og spir. I tillegg tilbygges apsis, trapperom og strebepilarer.

1952: Større oppussing i anledning 100 års jubileet. Endringer av farger og materialer i interiør osv. Blyglassvinduer med glassmalerier utført av Per Vigeland ble satt inn³. Materialbruk i mørtler og maling nevnes ikke.

1956: Pussreparasjoner: Bygningskonsulent Cato Enger/ RA sier etter befaring: «Mørtelen som brukes til pusslappingen er av riktig kvalitet hvis murerens uttalelse til meg blir fulgt». (Det nevnes ikke hva slags materialer som brukes eller anbefales) Han sier dessuten at det er funnet mange kvadersteiner, profilerte steiner og bruddstein med oppimot 5 lag kalkslamming som viser materiale fra den opprinnelige middelalderkirken. Denne eldre

¹ Christie, H. Norges kirker, Buskerud, bind 2. https://norgeskirker.no/wiki/Sylling_kirke

² Oversikt over tidligere tiltak er primært hentet fra Riksantikvarens arkiv.

³ https://norgeskirker.no/wiki/Sylling_kirke og <https://kirkesok.no/kirke/062600201> Jubileumshefte 2001: Sylling kirke 150 år.

kalkslammingen mangler på fugenes overflater, og beviser dermed at murverket består av gjenanvendt stein fra en revet kirke.

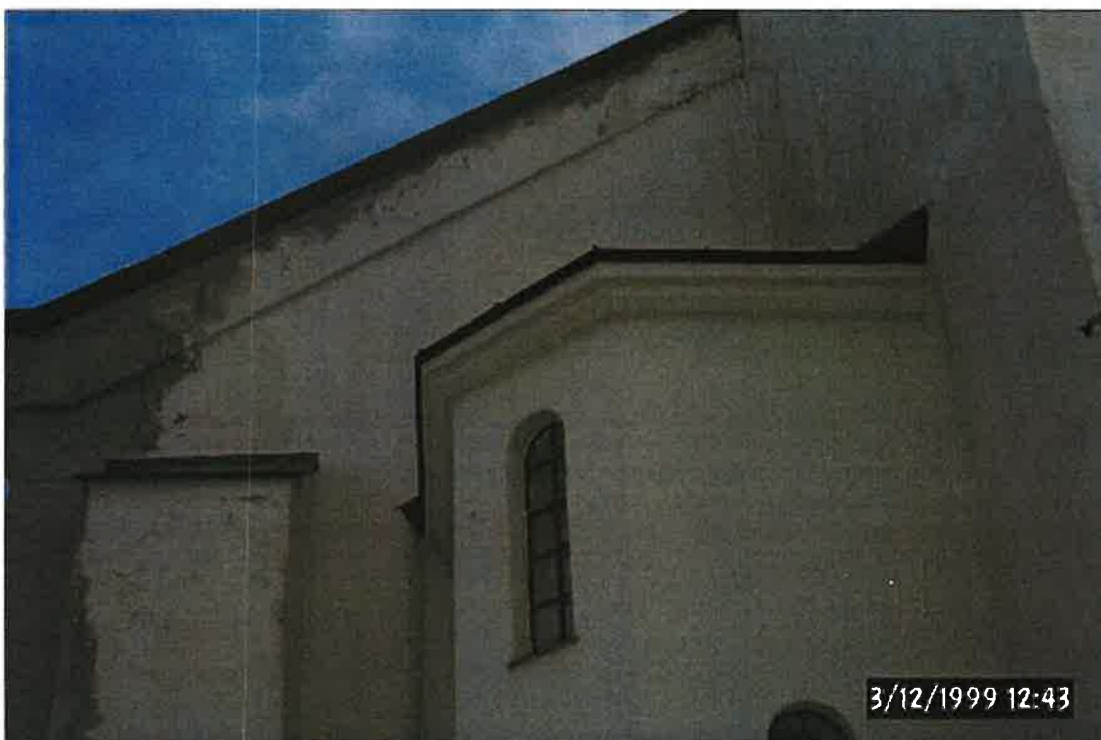
FIGUR 2. FJERNING AV PUSS/ PUSSREPARASJONER PÅ NORDVEGGEN I 1956. DET KOM DA FREM SYNLIGE KVADER- OG BRUDDSTEIN MED FLERE LAG OVERFLATEBEHANDLING/ KALKSLEMMING SOM BLE ANTATT Å VÆRE GJENBRUKT FRA ET TIDLIGERE KIRKEBYGG. (FOTO: RA V/ CATO ENGER 1956).

FIGUR 3. SYDVEGG. LØS PUSS SOM ER FJERNET ELLER FALT AV I NEDRE DEL AV VEGGEN BLOTTLEGGER KVADER- OG BRUDDSTEIN GJENBRUKT FRA TIDLIGERE KIRKEBYGG. (FOTO: RA V/ CATO ENGER 1956).

1994: Arkitekt Håkon Christie (NIKU) beskriver kirken ut ifra større skadede/ blottlagte partier, og bekrefter Cato Engers tidligere utsagn: Støttepilar mot nordvest består delvis av natursteinskvadre, som han antar må ha tilhørt den opprinnelige middelalderkirken. Han mener dessuten at nedre del av murverket mot syd kan være stående deler av den opprinnelige sydmuren i middelalderkirken. (1,3 m tykkelse i skip).

1999: Tilstandsvurdering ved Aabel Engh: Påpeker primært konstruksjonsmessige problemer i forhold til setninger, rust i stålbjelker, mangelfull avrenning og fuktighet i kjelleren. Pussen nevnes ikke spesifikt i rapporten. Kostnadsoverslag for utbedring⁴.

FIGUR 4. SITUASJON 1999: BILDET VISER FLIKKREPARASJONER MED DET SOM TROLIG VAR RENE SEMENTMØRTLER (MØRK GRÅ) I TYPISKE SKADEUTSATTE OMRÅDER PÅ SKIPETS VESTGAVL, NORDRE DEL. I HJØRNET OVER TRAPPEROMMET ER DET ALGEVEKST (RØDLIG), SOM KAN TYDE PÅ MYE FUKTIGHET I OVERFLATEN/ STÅENDE FUKTIGHET I UNDERLIGGENDE KONSTRUKSJON, OG TROLIG BRUK AV PLAST- ELLER SEMENTMALING. (FOTO: AABEL ENGH 1999).

2001-2: Større oppussing i anledning 150 års jubileet. Fjerning av mursement ble gjort i 2001. Pussing og kalking av tårn ble gjort i 2002. Drenering og etablering av 8 lufterventiler langs langveggene mot nord og syd. Utskifting av deler av bjelkelag under gulv pga. sopp og råte. Reparasjon av vertikale jerndragere i fasaden. Fargeundersøkelse av interiør⁵.

22.2.01: Korrespondanse mellom STS v/ H. Ütler og RA v/ B. Nyquist. Diskuterer bruk av silikatmaling.

28.2.2002: RA v/ B. Nyquist viser til mørtelanalyser utført av NIKU⁶. NIKU beskriver funn av ren kalkmørtel i fuger på teglmur i tårn og natursteinsmur i skip. Funnene i analysen viser

⁴ Aabel Engh 1999: *Tilstandsvurdering*. Scandiaconsult A/S

⁵ Jubileum festskrift 2001, s. 11.

⁶ NIKU v/ H.V.Berntsen: 23.2.2002: *Analyse mørtler, Sylling kirke*.

også at det ved senere reparasjoner av tårn (fuge og puss) og finpusstrekk på kirkeskipet er brukt kalk-/sementblandet mørtel; trolig KC 50/50 og større andel sement i noen tilfeller. Overflatebehandlingen er bindemiddelsterk og diffusjonstett med store homogene kvartskorn. På grunnlag av NIKUs funn anbefaler Riksantikvaren å hugge ned alle sementreparasjoner på tårnet for deretter å pusse med kalkmørtel iblandet noe hydraulisk kalk etter oppskrift og arbeidsbeskrivelse fra RA. Overflatene skulle deretter slemmes med et tynt strøk med kalk og dolomitt før påføring av 2-3 strøk pigmentert kalkhvitting.

FIGUR 5. SITUASJON 2002: NORDVESTRE HJØRNET AV TÅRNET VISES MED FJERNET PUSS NED TIL OPPRINNELIG TEGL OG FUGER SOM FREMSTÅR SVÆRT LYSE/ TROLIG DE OPPRINNELIGE KALKFUGENE. (FOTO: RA V/ H. IBENHOLT 2002).

2002 (15. mai): Korrespondanse mellom Murmester Svein R. Andersen A/S og Egil Kvarud/ RA: Murmester Dag Arnesen ha fått levering fra Optiroc som er sterkere enn RAs anbefaling: Han vil bruke: *Grunning: K/Kh 10/90 (Serpo 109, hydraulisk kalkmørtel) og puss K/Kh 50/50/500. (Serpo 148, hydraulisk kalkmørtel) Ballast består av kvarts og dolomitt. Tørrmørtel. Kan sprøytes på.* (Databled med anbefaling fra Optiroc vedlagt).

2001+2002: Helhetlige pussarbeider på tårn og vestfront + flikkreparasjoner på hele kirken: Diverse byggemøtenotater juni-oktober: Arbeidet ble fulgt tett opp av RA. Det meldes om at det er **vanskeligere å fjerne sement og maling** enn først forventet. Fjerningen foretas ved kjemisk fjerning i kombinasjon med **høytrykksspyling**. Tårnet og vestvegg stripes ned, og det legges på nytt. Alle andre områder ble flikkrepert med tilsvarende materialer fra lift. (RA arkiv). Sluttbefaring: Det legges opp til årlige ettersyn (kirkeverge + murmester). Plan for statisk ettersyn av sprekker med 5 års intervaller. Blikkenslagerarbeid ettergått og reparert. Fjerning av jordmasser og vegetasjon/ påfyll av singel. Interiør pusset opp. Hele kirken kommenteres som godt vedlikeholdt og skadefri pr. oktober 2002. (Notat RA/ E. Kvarud 8.10.02.)

Mai 2003: Nye skader har oppstått. RA kaller dette overflateskader i puss. RA sier at årsaken til skadene er at kalkmørtel benyttet i de mest utsatte stedene/ stedvis har vært for svak. Anbefaling av tiltak: Misfargede skader kalkes. Det legges **forsterket kalkmørtel langs bakken**⁷.

2010: Ompussing og kalking av skipets langvegger mot syd og nord + apsis mot øst. Vestfront, tårn og hjørnelisener ble kun kalket på eksisterende puss. Arbeidet ble utført av Alliero A/S. Materialene som skal ha blitt brukt da var våtlesket kalk fra Målarkalk og sand levert fra Svelvik sand⁸. Det ble benyttet ferdigmørtler i pusssystem fra St. Astier. **NHL5 på nederste 50 cm sjikt**. Både nypussede vegger og vegger som ikke ble renhugget ble kalkhvittet i sin helhet⁹.

2012: Skader i hvittelag: Det ble registrert skader på langvegg mot syd, ikke mot nord. Kalkhvitting falt av. Eldre finpuss ble blottlagt. Det var mest avflaking på hjørnelisenerne, særlig mot SV.

2012, høst: Alt løst på tårn, gavlvegger, lisener og apsis ble fjernet ved hjelp av stålbørsting inn til finpuss. Områdene ble deretter påført sandkalk (kalkslemming) ved hjelp av filsing i 1-2 påføringer.

2013: Sandkalken skal ha stått godt vinteren igjennom. Disse overflatene ble kalkhvittet 1:5 (kalk:vann) (Anbefalt av M. Moe, Høyer Finseth A/S 2013). Utbedring av småskader. (Alliero A/S).

2015: Fotodokumentasjon RA: Nye skader i de samme områdene.

⁷ RA v/ H.Ibenholt: 10/6-03. Anbefalt styrke på «Forsterket kalkmørtel» er ikke forklart.

⁸ Trolig kun i overflatesjikt: Sandkalk og kalkhvitting.

⁹ Margrethe Moe 2013: Befaringsnotat 22.5.2013. Høyer Finseth A/S

FIGUR 6. NYE SKADER SYNLIGE I OVERFLATEBEHANDLINGSLAG, SYDØSTRE HJØRNE. (FOTO: RA v/ H. EGEDE NISSEN, AUGUST 2015).

2018: Pussprøver tatt ut (av kirken selv?) og sendt til tynnslipanalyse. Plassering av prøveuttak er beskrevet. Resultatene¹⁰ viser generelt at det ligger **bindingssterke pussjikt over mer porøse underliggende mørtler**. Prøve 1 og 2 viser en bindingssterk hydraulisk puss (puss 2) på rester av eldre rene porøse kalkpussede flater (puss 1). Puss 2 representerer trolig pussarbeider med NHL 3,5 mørtel gjort i 2010. Prøve 3 og 5 viser tilsvarende styrkeforhold mellom indre og ytre sjikt, men der det ligger en tilnærmet ren sementmørtel over en mindre bindingssterk hydraulisk kalkmørtel. Kanskje kan dette representere reparasjonsarbeid utført etter skader fra 2010? Dvs. NHL5 som reparasjon utenpå nedbrutt NHL 3,5 i sokkelområdet? Prøve 4 inneholder mye tilsatt **gips** i hydraulisk kalkpuss som er pusset over poretilsatt eldre sementpuss. Dette kan være pussarbeider fra 2002 som har blitt gjort **uten å fjerne underliggende sement**. Alternativt er prøven hentet fra en trekning?

¹⁰ Seir Materialeanalyse A/S Rapport etter tynnslipanalyse/ Sylling kirke 2018.

Tynnslipsanalysene viser at kalklag og kalkslemming (sandkalk) har god vedheft til det som antas å være NHL 3,5 (sees i prøve 1 og 2, foto s. 18 i analyserapporten), mens kalklagene ikke har vedheft til mer bindingssterke overflater (Prøve 3 og 5, foto s. 19 i analyserapporten). Foto fra prøve 4 viser at det er brudd i kontaktflaten mellom puss 2 (poretilsatt sementmørtel) og 3 (gipstilsatt hydraulisk kalk). (foto, s. 20 i analyserapport).

4. Materialbruk på pussede konstruksjoner 1852-2021

Bygningens materialhistorikk er i dag lite lesbar idet opprinnelige konstruksjoner og overflater ligger utilgjengelig under tykke sekundære pusslag. Ved kombinasjon av arkivmateriale og observasjoner på veggen antas følgende lagfordeling å eksistere i dag:

MA-1852: Gjenanvendt naturstein fra middelalder + 1800-talls tegl

Ut fra det skriftlige materialet vet vi at skipet består av gjenanvendt naturstein fra middelalderkirken. Bygningsarkeologiske undersøkelser gjort på 1960- og 1990-tallet viser at den nåværende 1800-talls konstruksjonen er reist direkte på fundamentene av den tidligere middelalderkirken. Tårn, trappehus og apsis er reist noe senere i tegl.

1852-ca. 1950: Opprinnelige kalkmørtler

Trolig hadde 1800-talls kirken opprinnelig ren kalk som eneste bindemiddel i fugemørtler, puss og kalkhvitting. Originalmaterialet var ikke tilgjengelig under Mur og Mers befaring, men antakelsen begrunnes i at dette er funnet tidligere i fuger, som rester av puss og kalkhvitting på det teglbygde tårnet, og er dessuten tidstypisk for 2. halvdel av 1800-tallet. (se henvisning til tidligere analyser av originalmateriale i kronologisk oversikt, kap. 3: NIKUs analyser 2002 + Seir Materialanalyse 2018).

Ca. 1952-2002: Sekundære sementmørtler + sement- eller plastmaling

Da kirken ble pusset opp i forbindelse med 100-års jubileet i 1952, ble det trolig benyttet mye sement og bindingsrike diffusjonstette overflatebehandlinger. Denne ble rapportert fjernet delvis eller i sin helhet i 2001-2, for å erstattes med mindre bindingssterke materialer. (se henvisning i kronologisk oversikt, kap. 3). Likevel er det gjort funn av sementmørtler på tårnets eksteriør i og interiør i 2018 og 2021¹¹.

2002-2013: Hydrauliske mørtler, gips, sandkalk og kalkhvitting

Ved befaringen mars -21 var det ikke tilgang på opprinnelige mørtler eller overflatebehandlinger. Overflatebehandling og puss som særlig ble registrert er sekundære materialer fra 2010-13 og sekundære materialer fra 2002 eller tidligere. Dette innebærer at skipets syd-, nord- og østvegg + apside hovedsakelig har en puss bestående av NHL 3,5 (naturlig hydraulisk kalkmørtel med moderat trykk- og bindingsstyrke) og stedvis NHL 5 (naturlig hydraulisk kalkmørtel med høy trykk- og bindingsstyrke). NHL mørtlene fremstår i dag lys grålig. (2010-13)

¹¹ Seir Materialanalyse, tynnslipsanalyser 2018: Tårnets eksteriør. SINTEF, kjemiske analyser 2021: Tårnets eksteriør og Mur og Mer/ befaring 2021: Tårnets interiør.

Vestfront og tårn har hovedsakelig en eldre pusstype som i dag fremstår lys brunlig. (Trolig 2002)

Overflatebehandlingen er stort sett helhetlig utført på hele kirken, og består av slemming (sandkalk) dvs. utkostet ren våtlesket kalk + finkornet sand og flere kalkhvittingslag (ren kalk) som ble utført på hele kirken i 2010-13.

SINTEF's kjemiske analyser bekrefter tidligere arkivopplysninger og Mur og Mers funn¹². Deres analyser viser høy hydraulisk indeks i mørtler tatt ut fra sokler (i nedre 1 m sone på hele kirken) og i prøver fra tårnet (NHL 5, juramørtler og sementmørtler). Analyseresultatene viser samtidig funn av mindre hydrauliske mørtler (relativt rene kalkmørtler og trolig NHL 3,5) der prøvene er tatt ut på skipets langvegger i høyere soner¹³.

5. Tilstandsbeskrivelse

Skadetyper observert på fasaden ved befaringsmars 2021 kan inndeles i 3 hovedkategorier:

1. Konstruksjonsrelaterte skader/ Setningsrevner
2. Pusskader
3. Skader i overflatebehandling.

5.1. Konstruksjonsskader/ setningsrevner

Større gjennomgående setningsrevner er konstruksjonsrelaterte skader, og er på Sylling kirke særlig synlig i overgangen mellom tilbygde elementer til den eldre natursteinskistemuren. Dvs. i overgang mellom apsis og skip og i området der trapp går opp til galleri i nordvestre hjørne. Bortsett fra i nordvestre hjørnet er disse i dag lite synlig i utvendige overflater, men sees i interiøret. (Se beskrivelse av skadene i kap. 5.4.). Det er tidligere konkludert med at gulvets dragere ligger til dels på middelalderkonstruksjoner i likhet med middelalderkirkens sydmur som utgjør deler av 1800-talls muren. Dette bidrar trolig til setningene i bygningen¹⁴. Skadeutviklingen er under observasjon, og måles jevnlig av statikere.

Til tross for alvorlighetsgrad vurderes disse skadene som lite relevante i forhold til mørtel- og overflatebehandlingsproblematikk, og vil derfor ikke behandles nærmere i denne tilstandsvurderingen.

5.2. Pusskader

Materialbortfall: Veggene har mye pusskader i form av helt løs puss i nedre 50 cm sjikt på alle vegger, men i varierende grad. I tillegg er det delaminering (avflaking) av puss parallelt med vegglivet i andre fuktutsatte områder – særlig relatert til områder der vannavrenningen tidligere har vært mangelfull – for eksempel ved takutspring på skipets nordøstre og sydøstre hjørner. + strebepilarenes sokkel mot sydvest og mot nordvest.

¹² SINTEF 2021 v/ Trond Bøhlerengen og Christian J Engelsen: *P.nr. 102013400-296: Sylling kirke, Skader i Utvendig puss. Uttak av mørtelprøver fra fasader-Analyseresultater*

¹³ SINTEFS analyser beskriver ikke stratigrafi/ de enkelte lagenes sammensetning i puss og overflater.

¹⁴ RA 2001 v/ arkeolog Jan, E. G. Eriksson: Sylling kirke, Lier kommune-notat fra befaringsmars 19.01.2001. *pågående reparasjonsarbeider på kirken og forholdet til middelalderkirkens grunnmur.*

Bom: Bom betyr at det har oppstått tomrom/ luftflommer med manglende vedheft mellom de forskjellige materialsjiktene på veggen. Det skilles mellom *lukket* og *åpen* bom. På Sylling er det generelt mye bom mellom ytre pusssjikt (ca. 10-15 mm) og underliggende eldre mer porøs puss. De største bompartiene ligger i det nedre 50 – 100 cm beltet mot sokkel, under vinduene og i overgangen mellom flikkrepasjoner og eldre puss. Det er dessuten trolig stor grad av manglende vedheft mellom puss og underliggende materiale i soner rundt konstruksjonsrevner.

Bom oppstår særlig der det ligger eldre porøse mørtler med høyt kalkinnhold innenfor pussmørtler med høy hydraulisk indeks (sement eller «sterke» hydrauliske mørtler). Når fuktigheten blir liggende, vaskes bindemiddelet ut og det oppstår frostsprengning i vintersesongen.

FIGUR 7. T.V. MANGLENDE VEDHEFT MELLOM FINPUSS OG GROVPUSS. YTRE SIKT ER SVÆRT BINDINGSSTERKT, OG INNTRENGENDE VANN HAR DERFOR VANSKELIGHETER MED Å FORDAMPE UT OG BLIR LIGGENDE BAK FINPUSSSIKTET. DETTE FØRER TIL FROSTSPRENGNING OG UTVASKING AV BINDEMIDDEL I DEN UNDERLIGGENDE MER KALKRIKE PUSSEN. T.H. ALLE VEGGENE HAR I MER ELLER MINDRE GRAD BOM I NEDRE 50 CM BELTE FORÅRSAKET AV KOMBINASJON MELLOM MYE FUKTTILGANG, TYKKE PUSSLAG OG BINDEMIDDELRIKE OVERFLATER. (FOTO: MUR OG MER, MARS 2021).

5.3. Skader i overflatebehandling

Manglende vedheft: Stedvis ligger det kalkhvitning på sandkalk (kalkslemming) og stedvis ligger kalkhvitningen direkte på pussoverflaten. I dag er hovedsakelig sandkalk med overliggende kalkhvitningslag godt bevart på hele østveggen og apsiden. Mens den ser ut til å være bevart flekkvis på de andre veggene. Kalkhvitningslag sitter der løst og flasser av med dårlig vedheft inn mot puss.

Skadeomfanget er særlig synlig på teglkonstruksjonene i vest – med mye skader på tårnfotens nordvegg, strebepilarer (lisener) og trapperom mot nord. På tårnet ligger kalken tilsynelatende uten sandkalk og alle overflatesjikt har falt av direkte fra pussunderlaget som har en brunlig pussoverflate. Det er ikke observert nevneverdig forskjell i skadeomfang på overflatebehandling i nedre og øvre del av vegglivet i dette området.

FIGUR 8. FLEKKVIS AVFLASSING OG FORVITRING AV ALL MALING INN TIL PUSSFLATE (SYNLIG SOM BRUNE FLEKKER). TÅRN OG VESTFRONTS NORDSIDE. (FOTO: KIRKEVERGEN 2018(?)).

Saltforvitring: I lokale områder er det mye synlig saltutfelling på og i overflatene opp mot 100 cm høyde på veggen. Rundt inngangsdør i vest er det et særlig stort skadeomfang. I tillegg til generelt fuktoppsug fra grunnen, skyldes dette sannsynligvis kapillært oppsug av lettløste klorider fra salting av glatt trapp og inngangsparti vinterstid. Saltene binder seg til det karbonatholdige bindemiddelet, og bidrar dermed til forvitring av dette.

Der kalkhvitningen har god vedheft til underlaget er den godt bevart. Dette gjelder apside og østvegg. I disse områdene ligger kalkhvitningen på en sandkalk og de gode bevaringsforholdene kan muligvis skyldes at hele området er helhetlig nypusset med NHL NHL 3,5 i 2010?

FIGUR 9. SALTUTFELLINGER SYNLIG I NEDRE 1 METERS BELTE I TILKNYTNING TIL TRAPP OG INNGANGSPARTI, TÅRNETS VESTVEGG. DE FORSTERKEDE SKADENE LOKALT I DETTE OMRÅDET ANTAS FORÅRSAKET AV SALTING VINTERSTID. (FOTO: MUR OG MER, MARS 2021).

5.4. Skader synlige i interiør

1. *Vertikale/ diagonale revner* er særlig synlig i overgang mellom forskjellige konstruksjoner og i forbindelse med åpninger i konstruksjonen – dvs. under og over vinduer, mellom skip og apside og særlig ved hjørnet i forbindelse med vindu, trapp, galleri mot nordvest.
2. *Malingsavflassing*: Spor etter stående fuktighet i konstruksjonen sees i tårnet, der det er skittlag avsatt i forbindelse med fuktuttrekk i fuger rundt tegl. Saltutfellinger i hjørner mot skip også langt oppe på veggen. Mye malingsavflassing – særlig mot takkonstruksjon tyder på diffusjonstett maling i kombinasjon med stor fukttilgang ovenfra. Pussen minner om utvendig puss på tårnet, og kan være en bindingssterk hydraulisk mørtel - trolig satt opp i 2002.
3. *Pusskader*: I interiøret er det lite **pusskader** bortsett fra i nedre deler av trapperom forårsaket av kapillært fukttoppsug fra grunnen og i underkant av tak mot klokketårn/ spir på grunn av fukttilgang mot tak.

FIGUR 10. TEGN PÅ FUKTIGHET I KONSTRUKSJONER: BORTFALL AV PUSS OG MYE MALINGSAVFLASSING I NEDRE DEL AV TRAPPEROM. SEKUNDÆR SEMENTREPARASJON SYNLIG I SKADE (FOTO: MUR OG MER, MARS 2021).

FIGUR 11. TÅRNET HAR MYE MALINGSAVFLASSING PÅ VEGGENE. SÆRLIG I ØVRE DEL MOT TAK OG I HJØRNER. DETTE SKYLDES KOMBINASJON AV FUKTTILGANG/ STÅENDE FUKTIGHET I KONSTRUKSJON OG DIFFUSJONSTETTE OVERFLATER. PLASTMALING? (FOTO: MUR OG MER, MARS 2021).

FIGUR 12. TÅRNET: SALT OG SKITT AVSATT I HJØRNENE PÅ GRUNN AV DÅRLIG OPPTØRNING I VEGGKONSTRUKSJONENE. (FOTO: MUR OG MER, MARS 2021).

FIGUR 13. SETNINGSREVNENE ER AKTIVE, OG ER I DAG PRIMÆRT SYNLIG I KIRKEROMMET. T.V. REVNER UNDER GALLERI, NORDVEGG. T.H. REVNER I NORDRE DEL AV APSIS (REPARERT/ HVITE). REVNENE ER GJENNOMGÅENDE FRA GULV TIL TAK. (FOTO: MUR OG MER, MARS 2021).

6. Vurdering av skadeårsak

Ut ifra dagens skadebilde i kombinasjon med innrapportering av tidligere utført arbeid antas skadene i Sylling kirke å ha to forløp:

1. **Skader i kalkhvitning: Forvitring og utfall av kalkhvitningslag skjer på grunn av manglende vedheft mellom overflatebehandling og underliggende puss.**
2. **Skader i puss: Frostsprengning og utfall av puss skjer på grunn av stående fuktighet under tykke og bindemiddelsterke pusslag.**

Skadebildet har komplekse årsaker, men de primære årsakene kan se ut til å være knyttet til mangel på teknisk god utførelse og materialforståelse rundt bevaring av antikvarisk materiale. Et viktig bevaringsprinsipp er at reparasjoner skal foregå med tilsvarende eller svakere materialer enn de originale. For å sikre riktig fuktvandring og at fuktigheten fordampes på bygningens ytre overflater, skal alltid puss og overflatebehandling bygges opp slik at de mest diffusjonsåpne og bindingsvake materialene ligger i veggens yttersjikt. De opprinnelige mørtlene har lav hydraulisk indeks/ består av ren kalk. Reparasjonsmørtler og ny overflatebehandling må derfor være tilvarende svake.

6.1. Bindemiddelsterk reparasjonspuss over porøse eldre overflater

Kirken har i dag stort sett velfungerende overdekning på tak, godt dimensjonerte nedløp og drenerte områder rundt sokkel. Det vil likevel alltid være tilgang på mye fuktighet i form av generell nedbør, slagregn og grunnfukt.

I Sylling er reparasjonsmaterialene generelt diffusjonstette og bindingssterke påført ved flere oppussinger siden 1950-tallet.

Flere steder ligger yttersjiktet som et tett finkornet skall over den underliggende mer porøse puss. Dermed har fuktigheten blitt sperret inne uten mulighet til å fordampe og tørke opp gjennom den utvendige overflaten. Resultatet har gitt **frostsprengning, forvitring og utvasking** av bindemiddel (kjennetegnes ved at pussen «sander») i den underliggende puss. Der det har oppstått skader har det blitt lagt på ytterligere bindingssterke pusslag. Dette gir et akselererende skadeforløp idet fuktigheten får ytterligere problemer med å fordampe under de tykke pussjiktene. Dette sees særlig i nedre 50 – 100 cm sone, og stedvis i andre gjentatte problemområder, der det blant annet i det senere har blitt benyttet NHL 5 mørtler i reparasjonene.

Det er pr i dag vanskelig å få oversikt over materialbruken i sin helhet på kirken. Skadebildet viser likevel at pussproblemene er relatert til valg av for bindingssterk og diffusjonstett puss, trolig helt tilbake til 1950-tallet. Det er viktig å påpeke at en *kalkpuss* ikke alltid betyr kalkpuss i sin tradisjonelle forstand. Moderne ferdigblandede NHL mørtler viser seg å oppnå høy styrke både med henblikk på trykk- og trekkstyrke. De vil derfor få sementliknende egenskaper på sikt. I kombinasjon med tradisjonelle kalkholdige mørtler, kalkhvitningslag og porøse tegl vil dette derfor etter en stund kunne gi problemer. Skadene i sokkelen, med bruk av NHL 5 er et eksempel på dette.

6.2. Manglende vedheft mellom kalkhvitning og sekundær puss

I de områdene der det er mye malingsavflassing skyldes dette at kalkhvitningen ikke klarer å suge seg kapillært til underliggende overflater. Dette skjer på områder som antas å være satt

opp i 2002, og som ved tynnslip analyser bekrefter dette og viser at blant annet hele tårnfooten fortsatt er pusset med en gipstilsatt svært hard hydraulisk mørtel (brun) som har gitt en glatt og lite sugende overflate. På disse overflatene er det vanskelig for den rene kalkhvitningen å få mekanisk og kapillært vedheft, og har derfor falt av i stor grad.¹⁵

7. Konklusjon. Forslag til tiltak

Sylling kirke har gjennomgått feilbehandling i flere 10-år. Nyere pussreparasjoner er utført uten fjerning av underliggende skadelig materiale. Dette er observert under Mur og Mers befaring, og bekreftes både i SINTEFs kjemiske analyser (2021) og Seir Materialanalyses geologiske tynnslipanalyser (2018). Hvis ikke skadelige materialer fjernes, vil skadebildet gjentas. Det anbefales derfor at det ved fremtidig rehabilitering gjøres helhetlige pussarbeider ved hjelp av riktige metoder og tradisjonelle rene kalkmørtler. For å lykkes er det av vesentlig betydning å fjerne underliggende bindingssterke mørtler.

Skadebildet er uoversiktlig, fordi det er gjort flekkreparasjoner gjennom mange år. Skadene som i dag er synlige i overflaten er symptomer på underliggende og sammenhengende problemer, der alle tiltak anses som like viktige. Det er derfor vanskelig å sette opp en prioritering med forslag til hvilke pussarbeider som bør gjøres først. En økonomisk gjennomførbar vedlikeholdsplan kan likevel være å fordele arbeidet over flere år, der et enkelt område/ for eksempel en vegg av gangen, rehabiliteres årlig.

I det følgende gis likevel to alternative løsninger, der **alternativ 1** foreslår fjerning av det som i dag er kjente problemområder, mens **alternativ 2** foreslår en mer helhetlig fjerning og gjenoppbygging av puss på hele kirken. Begge alternativ involverer bruk av bindingssvake rene kalkmørtler og en helhetlig overflatebehandling med rene kalkhvitingslag.

7.1. Alternativ 1: Flikkreparasjoner + re-etablering av puss på tårn + helhetlig kalkhvitning

Overordnet anbefales en mekanisk nedhugging av bindingssterke mørtler i flikkreparasjoner og all løs puss / puss med åpen bom fjernes kontrollert ved bruk av hammer og meisel + evt. lettere elektrisk håndverktøy.

7.1.1. Fjerning av bindemiddelsterke pussreparasjoner mot sokkel og andre flikkreparasjoner
Minimum all nyere puss i nedre 1 meters sone må fjernes. Puss med lukket bom¹⁶ kan trolig bli stående (dette gjelder særlig i områder rundt vinduer og døråpninger). Det er viktig at fjerning foretas kontrollert slik at underliggende tegl, naturstein, antikvariske mørtler og kalklag bevares.

7.1.2. Fjerning av all gipstilsatt bindingssterk puss på teglkonstruksjoner

For å sikre diffusjonsåpne pussflater, opptørking av teglmur og god vedheft for kalkhvitning, bør gipstilsatt hydraulisk puss fra 2002 fjernes. Det antas at det er lite opprinnelig materiale bevart i dette området, og det betyr at *all puss og overflatebehandling på tårnet fjernes* i sin helhet. Innvendige sekundær puss og overflatebehandling i tårnet bør også vurderes fjernet.

¹⁵ Sintef 2021: S. 2, prøve P2 og P4 har høy hydraulisk indeks + inneholder både gips og dolomitt.

¹⁶ Lukket bom: Revnefrie hulrom mellom sjikt.

7.2. Alternativ 2: Helhetlig reetablering av ny puss og kalkhvitning

Problemene på Sylling kirke er gjentakende til tross for mange tiltak og stor grad av oppfølging fra kirkens side gjennom mer enn 20 år. Et alternativ til å fortsette flikkreparasjoner i synlige skader, kan derfor være å gjøre en *ny helhetlig fjerning av pussmørtler som ikke er kompatible med de opprinnelige materialene*.

Hvis puss reetableres i sin helhet bør det benyttes relativt *tynne pussjikt* i motsetning til dagens tykke pussflate. Maks pusstykkelse bør være < 15 mm. Det er *ikke behov for trykkstyrke i en pussmørtel*. Mørtlene bør derfor være *basert på rene/ svakt naturlig hydrauliske plasstilpassede mørtler*. Dette kan for eksempel være en kulekalksmørtel eventuelt bruk av stykkalk lesket sammen med sand (mørtellesket) og påført ferskt på veggen.

Pussen skal beskytte mot direkte belastning på konstruksjonen ved å danne et porøst offersjikt som bidrar til å trekke fuktigheten ut av bygningskroppen for fordampning og opptørking på den utvendige overflaten. Avsluttende behandling med *3-4 tynt påførte, rene kalkhvitingslag* bidrar ytterligere til denne effekten.

7.3. Generelle råd

Følgende fremdrift anbefales:

1. Skadet puss, bindingssterke mørtler og puss med manglende oppsug fjernes. Det kan være en fordel å fjerne puss året før selve pussarbeidet utføres for å sikre best mulig opptørking av konstruksjonene.
2. Etter fjerning av moderne overflater oppstår en bedre oversikt over eksisterende mørtler, puss og eventuelt opprinnelige overflater. Antikvarisk materiale dokumenteres. Det benyttes mørtler som tilsvarer de opprinnelige materialene.
3. Puss- og kalkarbeider utføres i sommersesong i perioden **1. mai-1. september**. På denne måten har de karbonatholdige materialene muligheter for å gjennomherde ved at de får en fullført karbonatiseringsprosess før vinteren. Herdeprosessen går i stå ved temperaturer under 5 + grader, og det bør derfor beregnes +/- 2 måneders karbonatiseringstid ved høyere temperaturer enn dette.
4. Kalkarbeidene gjøres under presenning som beskytter mot direkte sollys og slagregn. Det er viktig å forvanne for å sikre oppsug, og ettervanne i minimum 1 uke etter endt arbeid.
5. Fasadene bør stå dekket av en trådduk gjennom vintersesongen etter avsluttet arbeid. Trådduken må festes stramt, og med god margin (30-40 cm) fra vegglivet. På denne måten vil den ferske kalkpussen oppnå fullstendig herding og økt styrke uten belastning fra direkte slagregn på den ferske pussen.
6. Andre tiltak: Beslag, avrenning og drenering sjekkes og evt. byttes til større dimensjoner for å sikre gode bevaringsforhold.
7. Godt vedlikeholdsregime: Årlig - dvs *hver vår* - befaring av kirkens driftspersonell sammen med murer. Sjekk av takrenner, drenering og evt. nye skader på puss. Skader repareres fortløpende med tilsvarende materialer.
8. Unngå bruk av veisalt mot og på bygningskroppen.

- 9. NB: Krav til høy antikvarisk kompetanse.** Murerarbeidet bør organiseres og utføres i alle ledd av håndverkere med antikvarisk kompetanse. Dette innebærer at disse skal ha høy kunnskap om tradisjonelt murverk og tradisjonelle kalkholdige materialers egenskaper, fremstilling og påføring i tillegg til krav om erfaring fra tilsvarende prosjekter.

8. Oppsummering tiltak, tilstandsgrad, prioritering og pris¹⁷

Bygningselement	Skadebilde	Tilstandsgrad	Tiltak	Prioritering	Pris pr m2 ex mva.	Kommentar
Nedre 1 m sone på hele kirken + diverse lokale områder	Puss og kalkvitting faller av. Bom og delaminering mellom pussjikt.	TG 3	Alternativ 1: Flikkreparasjoner. Generelt bindingssterke og skadete mørtler fjernes og erstattes av bindingssvake kalkmørtler. Antikvariske mørtler og kalklag bevares. Samlet pusstykkelse: < 15 mm.	0-5 år	3915 kr/m2	
Tårn, vestfront, trappehus og lisener	Kalkvitting flasser av/ blottlegger brun pussoverflate.	TG 3	Alternativ 1 + 2: Utskifting av eldre gjipstilsatt bindingsstek puss. All puss fjernes inn til teglkonstruksjon og rekonstrueres med bindingssvak kalkpuss.	0-5 år	7030 kr/m2	
Tårnets innvendige vegger.	Overflatebehandling flasser av. Fuktutslag og saltutfelling r. Misfarging i overflate.	TG 3	Alternativ 1 + 2: Innvendige overflater i tårnet renses for bindingssterk puss og plastmaling. Overflatene erstattes av tynne sjikt kalkslemming evt. kun 3-4 kalkhvittingslag direkte på tegl.	0-5 år	5000 kr/m2	
Kalkvitting på hele kirken	Variierende fra godt bevart til fullstendig utfall.	TG 1-3	Alternativ 1 + 2: Helhetlig kalkvitting 1-3 strøk ¹⁸	0-5 år	660 kr/m2 ¹⁹	Kalkvittingen er stedvis godt bevart, men ved flekkreparasjoner i puss vil det bli nødvendig å kalke kirken helhetlig for å unngå skjolder og ujevnheter.
Alle pussede vegger	Variierende tilstand på puss og overflatebehandling pga feil materialbruk Uoversiktlig situasjon.	TG 1-3	Alternativ 2: Helhetlig restaurering der puss og overflatebehandling fjernes helhetlig. Antikvarisk puss og kalklag bevares. Alle overflater bygges opp helhetlig med rene kalkmørtler og kalkvitting.	0-5 år	7030 kr/m2	Alternativ til flikkreparasjon.

¹⁷ Detaljert omfang av tiltak er usikkert på grunn av manglende tilgang fra lift under befaring.

¹⁸ Alle overflater er dekket av kalkpuss. Dette gir et jevnt sugende underlag, og det er derfor ikke nødvendig å benytte sandkalk under hvittelagene.

¹⁹ Uavhengig av hvilke alternativ som velges, må det utføres helhetlig kalkvitting.

Mur og Mer prosjekt/ rapport 2021/7

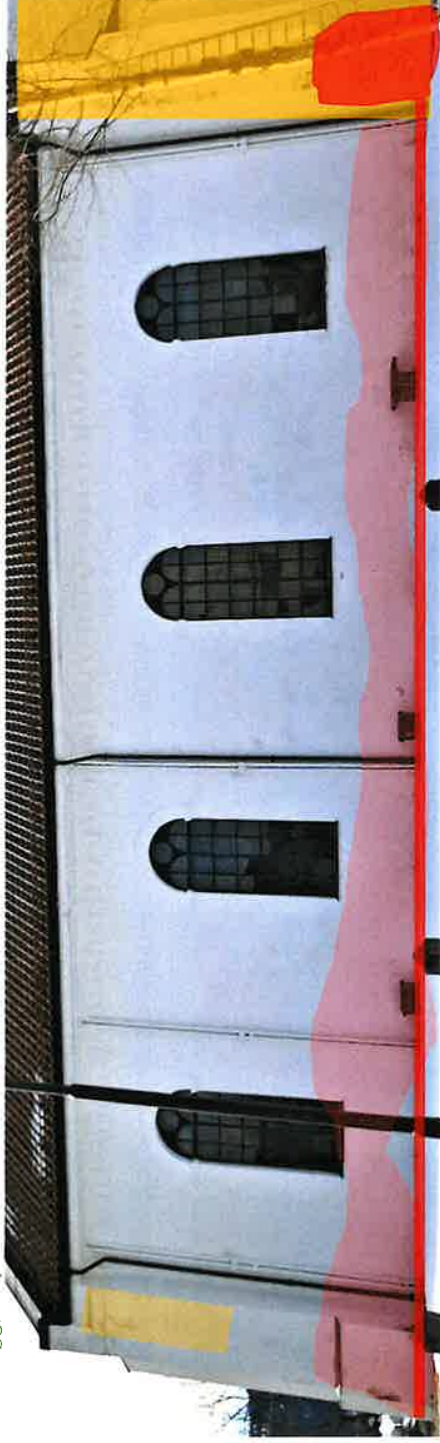
Sylling kirke. Tilstandsvurdering av puss og overflatebehandling. Forslag til tiltak.

Vedlegg 1. Skadeomfang. Oppsummering

Vedlegg 2. Kostnadsoverslag, murarbeider

Mur og Mer 2021.7. Sylling kirke. Tilstandsvurdering av murverk med forslag til tiltak. Vedlegg 1. Oppsummering. Skaderegistrering på alle vegger.

Nordvegg, skip

Mørk rød = Pussutfall og synlige bindingsterke mørtler.

Lys rød = Lukket bom (hulrom mellom pussjiktene)

Blek gul = Nøe avflassing av overflatebehandling

Mørk gul = Mye avflassing av overflateb.

Skipets nordvegg: Pusskader (revne + bom, men ikke utfall) relatert til stygg nesten horisontal revne på tvers av strebepillar og i sokkel på nordvestre hjørnet av skipet. Fra 0-180 cm over bakken). Mye avflassing av overflate på hele streberens nordside. Salter, avflassing/ bom mellom maling og puss.

Lukket bom¹ i puss under vinduene.

Puss på vei ut: Åpen bom² i hele nedre ½ meters belte. Naturlige riss fra underliggende kalkpuss er synlig gjennom overflatebehandling – dvs naturlige sprekkdannelse i forhold til kalkmørtler og diffusjonsåpne overflater. I områder med mye påført materiale: Skaller av – for eksempel under sålbenker. Til dels ganske dårlig vedheft mellom siste og underliggende overflatebehandling – for tykt påført.

Pusskader i nedre ½ meters felt. Tett og hard finpuss (5-10 mm tykkelse) over mer porøs underliggende eldre puss. Fuktigheten slipper ikke ut. Fører til fullstendig forvitring av underliggende puss – bindemiddelet vaskes ut - sander og er vått³.

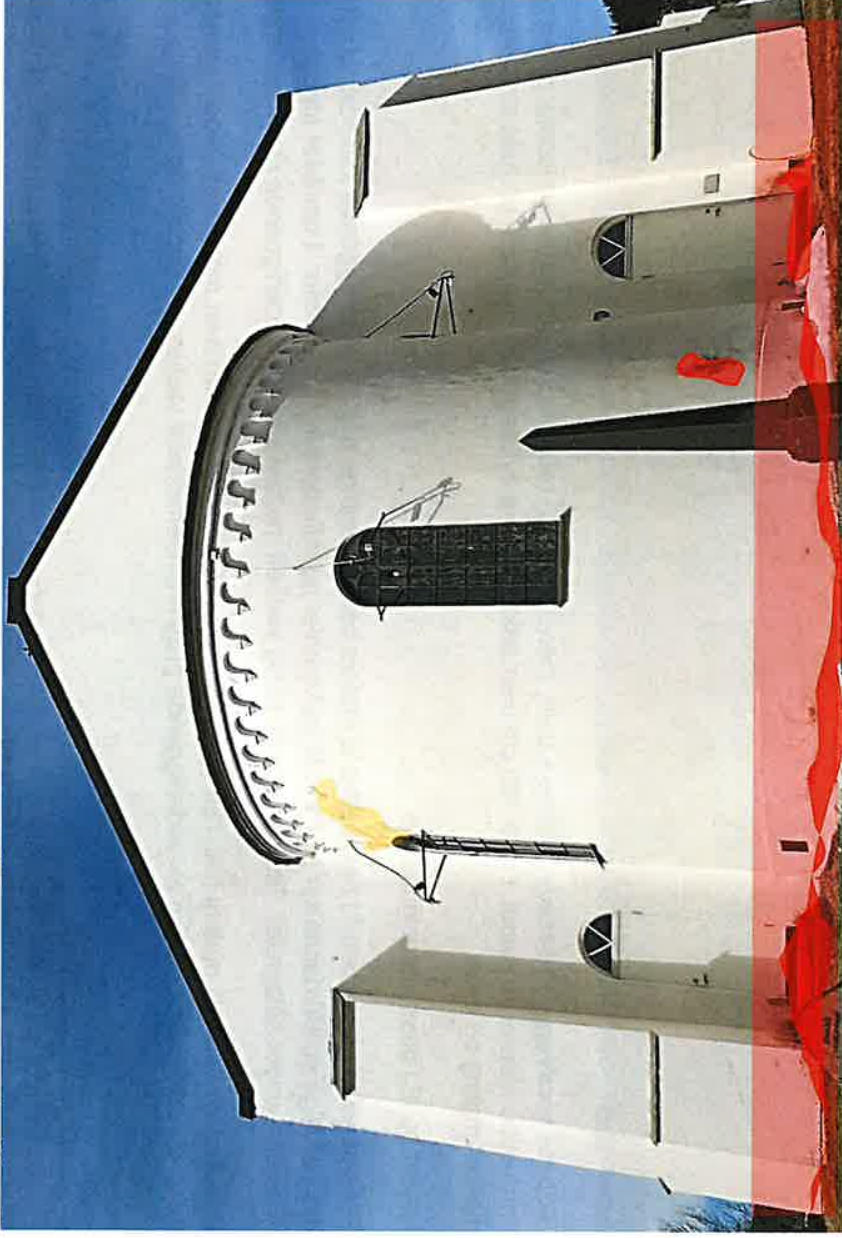
¹ Lukket bom: Manglende vedheft/ hulrom mellom sjikt, men der pussene likevel henger fast i tilgrensende materiale, og dermed fortsatt kan bevares.

² Åpen bom: Hulrom som i tillegg har sprekker vil falle av uten tiltak.

³ Ved SINTEFs phenolftalein test viste denne pussen seg å ikke være ferdig karbonatisert (herdet). (Se Sintef's rapport m foto illustrasjon).

Mur og Mer 2021.7. Sylling kirke. Tilstandsvurdering av murverk med forslag til tiltak. Vedlegg 1. Oppsummering. Skaderegistrering på alle vegger.

Østvegg: apside + korets østvegg.

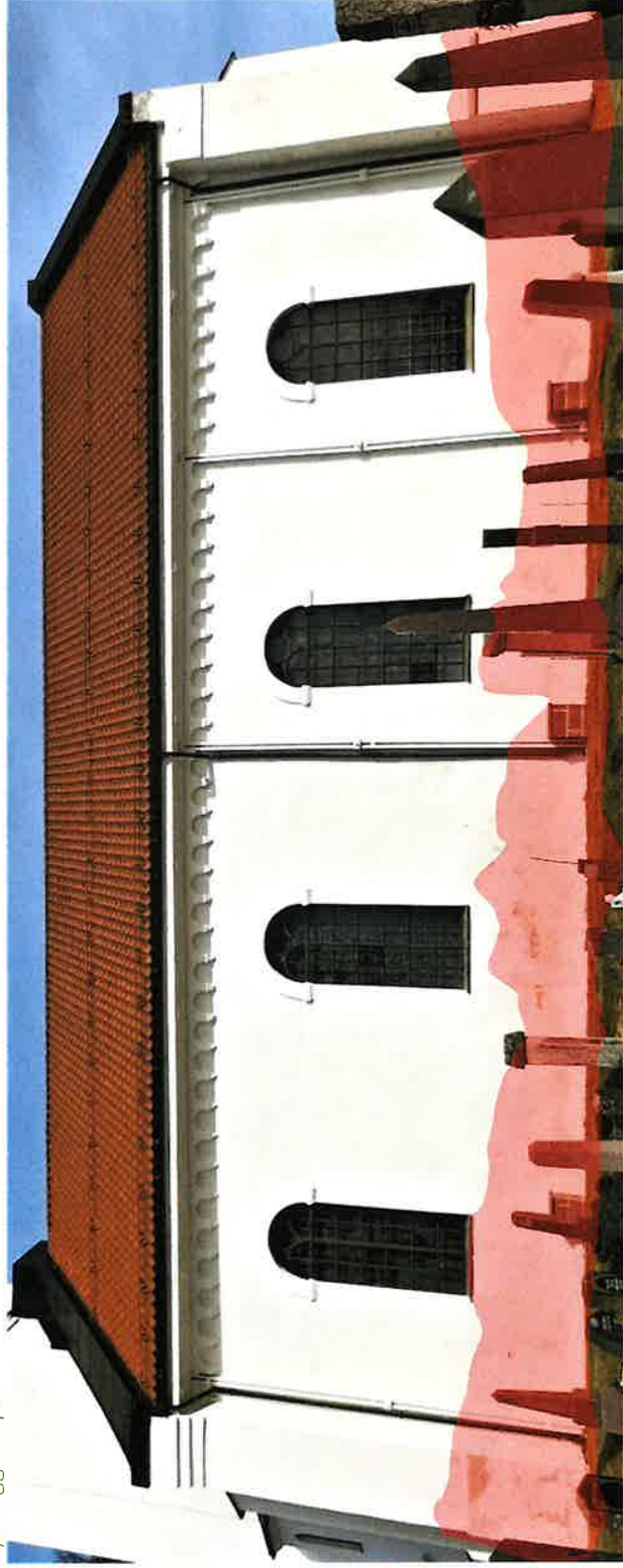

- Mørk rødt = Pussutfall og synlige sementreparasjoner.
- Lys rødt = Mye fuktighet/ bindingsterke mørtler.
- Gul: Avflassing av overflatebehandling.

Skipets østvegg og apside: God tilstand – god vedheft av maling mot puss. Pusskader er relatert til sokkel og trolig tykk diffusjonstett puss lagt direkte på underliggende mer porøst materiale. Lokale fuktrelaterte skader over apsidsens syvindu og ved sementreparasjon/ muranker, nordre del. Lokale nyere sementreparasjoner mot sokkel og ved muranker.

Mur og Mer 2021.7. Sylling kirke. Tilstandsvurdering av murverk med forslag til tiltak. Vedlegg 1. Oppsummering. Skaderegistrering på alle vegger.

Sydvegg: Skip.

Lys rødt = Område med mye konsentrert fuktighet. Malingsavflassing og noe lokale pusskader.

Skipets sydvegg: Lokale pusskader relatert til sokkel som på kirken for øvrig. Dessuten ved gesims i sydøstre hjørne + nedre del av puss ned mot skiferhelle på utspring/ sokkel på streber (ca. 150 cm over bakken). En del skader i nedre 150 cm – dvs i yttersjiktet av finpussen. Særlig relatert til reparasjoner under vinduene – der de nye reparasjonene er for tette og bindingssterke. Bedre tilstand på nedre 50 cm belte på denne veggen enn i nord, til gjengjeld er det mange lokale puss- og overflatebehandlingskader på hele veggen; særlig relatert til dårlig vedheft i overflatebehandling.

Streber sydvestre hjørne: Svært dårlig pussstilstand i øvre del av sokkel ytre 2-3 cm sjikt har løsnet. For tykt påført, og trolig for bindingssterk mørtel. Horisontalt dekke på denne mangler overdekning – skifer eller beslag.

Mur og Mer 2021.7. Sylling kirke. Tilstandsvurdering av murverk med forslag til tiltak. Vedlegg 1. Oppsummering. Skaderegistrering på alle vegger.

Vestvegg, tårn og trappehus.

Tårnets nordvegg: Skader fra bunn til topp. Nedre beltet har pusskader, mens øvrige skader er relatert til overflatebehandling. Skader i overflatebehandling ligger både 1. Mellom siste og underliggende overflatebehandling og 2. Mellom overflatebehandling og puss.

Problemer med mangelfull vedheft mellom kalkhviting og underlaget og problemer relatert til oppsug av saltholdig fuktighet fra grunnen forsterkes trolig på tårnets nordvegg da dette området er utsatt for slagregn i kombinasjon med å være på bygningens skyggeside som dermed gir dårlig opptørking.

Saltskader rundt dør. Kan skyldes ekstra saltsutsatt pga. salting av bakken og trapp i vintersesongen.

- Gul blekt skravert område = Skader i malingslag. Manglende vedheft
- Sterkt gult skravert område = Stor konsentrasjon av skader i malingslag. Manglende vedheft.
- Rødt skravert område = Pusskader og synlige bindingssterke mørtler.
- Blåprikket skravert område = saltutfelling i overflater + pusskader.

2021:00760 - Fortrolig

Rapport

Sylling kirke – Skader i utvendig puss

Uttak av mørtelprøver fra fasader-Analyseresultater

Forfatter

Trond Bøhlerengen og Christian John Engelsen

Postadresse:

Rapport

Foretaksregister:

Sylling kirke – Skader i utvendig puss

Uttak av mørtelprøver fra fasader-Analyseresultater

EMNEORD:

Forsamlingslokale
Kirke
Yttervegger
Tegl
Naturstein
Mørtel
Kjemisk analyse
Overflatebehandling
Skader
Fukt
Forvaltning

VERSJON

02

DATO

2021-09-07

FORFATTER(E)

Trond Bøhlerengen og Christian John Engelsen

OPPDRAGSGIVER(E)

Lier kirkelige fellesråd

OPPDRAGSGIVERS REF.

Mette Sønsteby

PROSJEKTNR

102013400-296

ANTALL SIDER OG VEDLEGG:

10 + vedlegg

SAMMENDRAG

Konklusjoner

De kjemiske analysene viste at pussprøvene fra fasadene på Sylling kirke har stor variasjon i bindemiddelsammensetningen. Det ble påvist pussprøver som både var kalkrike (prøvene P7D, P9A og P9C) og med høyt sementinnhold (prøvene P2B, P4B og P9B). I to av prøvene ble det også funnet betydelige andeler Al_2O_3 (prøvene P4B og P9B). Det ble også funnet betydelig andel MgO i tre av prøvene (prøvene P2A, P4C og P6B), som kan tyde på forekomst av dolomitt. Analysene, som er dokumentert i vedlagt analyserapport, viser at pussprøvene er en blanding av tidligere reparasjoner.

UTARBEIDET AV

Trond Bøhlerengen

SIGNATUR

KONTROLLERT AV

Christian John Engelsen

SIGNATUR

GODKJENT AV

Monica Strøm Nodland

SIGNATUR

RAPPORTNR

2021:00760

GRADERING

Fortrolig

GRADERING DENNE SIDE

Fortrolig

1 INNLEDNING

SINTEF har fått i oppdrag å ta ut prøver av puss m/overflatebehandling på fasadene på Sylling kirke i Lier pusskader på fasadene, til tross for at de ble rehabilitert for kommune, Viken. Bakgrunnen for oppdraget er at det på ny har utviklet seg skader etter at fasadene ble rehabilitert i 2012 og utbedret i 2013.

SINTEF er bedt om å ta ut prøver av pussmørtel fra fasadene og analysere hvordan mørtelsammensetningen er. Oppdraget ble bekreftet av Lier kirkelige fellestråd v/ kirkeverge Mette Sønsteby i e-poster i januar og april 2021.

2 KONSTRUKSJON

Sylling kirke ble oppført i 1852 på fundamentene etter middelalderkirken samme sted. Tårnet mot vest ble oppført i 1877. Veggene er av dels naturstein (skipet) og dels av tegl (tårn og apsis). Fasadene er påført puss og kalk.

3 MOTTATT DOKUMENTASJON

Vi har mottatt en del dokumentasjon som bl.a. omfatter en del historikk fra utbedringsarbeidene som ble gjort i 2002/2003, 2010 og 2012. Vi har også mottatt utkastet til tilstandsrapport fra Mur og Mer "Rapport 2021/7 Sylling kirke. Tilstandsvurdering av puss og overflatebehandling. Forslag til tiltak", datert 13.04.2021, fra Hilde Viker Berntsen. Ytterligere informasjon om historikk, konstruksjoner og materialbruk er beskrevet der.

4 BEFARING OG PRØVEUTTAK

SINTEF foretok befaring 23. april 2021 med følgende til stede:

- Mette Sønsteby og Henrik Aasland; Lier kirkelige fellestråd
- Christian John Engelsen og Trond Bøhlerengen; SINTEF

4.1 Opplysninger

- Det foreligger en historikk ved at det er gjort gjentatte forsøk på utbedring av fasadene. En del av dokumentasjonen er oversendt SINTEF.
- Siste store arbeide ble gjennomført i 2012, men nye skader kom kort tid etter dette.
- Før man på nytt skal utbedre skader på fasadepuss på Sylling kirke, ønsker man å finne årsakene til de skadene som har oppstått, slik at man kan unngå nye skader etter kort tid.
- Dette er bakgrunnen for at man nå ønsker å få gjort analyser av pussprøver fra fasadene.
- Det er nå godt synlige skader på fasadene, på tårnet mot vest, på langveggene mot syd og nord, samt noe på buet vegg mot øst.

4.2 Prøveuttak

- Sylling kirke har et tårnbygg med kirkespir på gavlveggen mot vest (inngangssiden), se [forsidefoto](#). På baksiden (mot øst) er det bueformet gavlvegg ("apsis"; bueformet utvidelse av veggen).
- **Prøve 1** ble tatt av overflatebehandlingen på østsiden av tårnet, rett ved luken utenfor kirkeklokken, se [foto 1](#).
- **Prøve 2** ble tatt av mørtel/pussjikt på vegg. Den ble skåret ut, se [foto 2](#).
- Veggflatene inne i tårnet er misfarget slik at konturene av hver enkeltstein (oppgitt å være av tegl) er synlig, samt at det er tydelige symptomer på salt-/kalkutfelling i hjørnene, se [foto 3](#).
- Det ble tatt prøve av utfellingen i et av hjørnene, **prøve 3**, se [foto 4](#).
- Utvendig ble det tatt flere prøver fra vegg mot syd på tårnbygget i vestenden av bygningen (ved inngangspartiet), se [foto 5](#). Her så det til å være flere ulike typer puss. Tykkelser på ca. 10 mm ble registrert nederst, tykkelser på 25-30 mm lenger opp der underlaget er av tegl.
- Det er stedvis bom i pusslaget. Det er naturstein i sokkelen. På bakken er det stein som ligger med fall inn mot sokkel. Vann ledes innover her. Det var litt fuktig i materialene. Det kunne ikke observeres grunnmursplate utenpå sokkel (under terreng) her.
- **Prøvene 4 (A/B/C/D/E)** ble tatt her, samt **prøve 6 A/B** ca. 1,5 m over terreng. Her var det pusstykkelse ca. 20 mm, og underlag av naturstein.
- Det ble også tatt ut pussprøve (**prøve 5**) fra nordveggen av samme tårnbygg. Prøven ble tatt et godt stykke opp på veggen, se [foto 6](#). Tykkelsen på puss her var ca. 12 mm.
- Det ble tatt prøver (**prøvene 7 A/B/C/D/E**) fra langvegg mot syd, se [foto 7](#). **Prøvene 7 D/E** ble tatt omtrent 0,2 m opp fra terreng, mellom vinduene nærmest tårn.
- Det er mye bom under puss på nedre del av langveggen mot syd, primært i en sone på 0,5 – 1,0 m opp fra sokkel.
- **Prøvene 7 A/B** ble tatt lenger opp på veggen (1,3 og 1,5 m opp) hvor det ikke var bom. Det så ut til å være forskjellige typer puss oppe på veggen og ned mot sokkel.
- [Foto 8](#) viser nedre del av buet vegg mot øst. Også her ble det hugget ut prøve fra sokkel, **prøve 8**.
- På denne veggen stikker sokkelen litt utenfor, hulkilen er avrettet med puss som virket å være "hard" (høy fasthet). Det er lagt isolasjon og grunnmursplate utenpå sokkel under terreng her.
- Til slutt ble det tatt prøver (**prøvene 9 A/B/C**) fra langvegg mot nord, se [foto 9](#).
- På denne veggen er det mye bom i pusslaget under vinduene (under 3 av 4 vinduer).
- Det er generelt mindre bom ned mot sokkel, enn det er på sydsiden.
- Prøve 9A ble tatt 1,3 m opp fra sokkel, mellom vinduene nærmest tårn, se [foto 10](#).
- Prøvene 9 B/C ble tatt ved sokkel, se [foto 11](#).

5 RESULTATER FRA ANALYSER

Det ble tatt ut i alt 22 prøver av mørtel fra fasadene på Sylling kirke. Av disse ble 13 bearbeidet i SINTEF's laboratorium og sendt til kjemisk analyse. Resultatene er dokumentert i egen rapport, se vedlegg: "Sylling kirke. Kjemisk analyse av pussprøver" av 09.09.2021.

6 VURDERING OG KONKLUSJON

Konklusjonene i beskrevet i vedlagte prøverapport (vedlegg), og er formulert slik

"De kjemiske analysene viste at pussprøvene fra fasadene på Sylling kirke har stor variasjon i bindemiddelsammensetningen. Det ble påvist pussprøver som både var kalkrike (prøvene P7D, P9A og P9C) og med høyt sementinnhold (prøvene P2B, P4B og P9B). I to av prøvene ble det også funnet betydelige andeler AL_2O_3 (prøvene P4B og P9B). Det ble også funnet betydelig andel MgO i tre av prøvene (prøvene P2A, P4C og P6B), som kan tyde på forekomst av dolomitt. Analysene viser at pussprøvene er en blanding av tidligere reparasjoner."

Det er relativt omfattende pusskader på deler av fasadene. Fasadene har behov for utbedring nå før de utvikles videre. Omfanget av skader og nødvendig utbedringsbehov er godt beskrevet rapporten fra Mur og Mer "Rapport 2021/7 Sylling kirke. Tilstandsvurdering av puss og overflatebehandling. Forslag til tiltak", datert 13.04.2021.

Foto 1: Fra østsiden av tårnet, ved luken utenfor kirkeklokken. Det ble tatt prøve fra overflaten her (prøve 1).

Foto 2: Prøve 2 av pussmørtel. Tatt på østsiden av tårnet, til høyre (sett utenfra) for luken.

Foto 3: Fra inne i tårnet. Tydelig tilsmussing og annen misfarging viser omriss på stein. I hjørnene er det salt- og kalkutslag som viser at det er fuktinntrenging utenfra.

Foto 4: Prøve 3 ble tatt av løse utfellinger på veggoverflaten i et hjørne inne i tårnbygget.

Foto 5: Fra sydsiden på tårnbygg, ved inngangspartiet. Prøve 4 (A-B-C-D-E) og prøve 6 (A-B) ble tatt her. Prøvene 4B/4C/4D ble tatt rett over sokkel. Prøve 6A ble tatt fra løs avskalling v/terreng. Prøve 6B ble tatt 1,4 m opp fra terreng (rett over øvre billedkant).

Foto 6: Prøve 5 ble tatt et stykke opp på nordsiden av tårnbygget.

Foto 7: Prøvene 7 A/B/C/D/E ble tatt fra langvegg mot syd. Prøvene 7D/E ble tatt 0,2 m opp fra terreng mellom de to vinduene nærmest tårn mot vest (se pil).

Foto 8: Prøve 8 ble hugget løs fra sokkel.

Foto 9: Langvegg mot nord. Prøvene 9 A/B/C ble tatt herfra.

Foto 10: Prøve 9A ble tatt 1,3 m opp på veggen, mellom vinduene nærmest tårn vest (se forrige bilde).

Foto 11: Fra fasade nord. Prøve 9 B/C, tatt ved sokkel/terreng. En pH indikator (fenolftalein) ble også påført. Rosa områder indikerer liten karbonatisering og vanligvis nyere reparasjoner med høy hydraulisk andel. Ingen fargeforandring indikerer at pussen er gjennomkarbonatisert.

Teknologi for et bedre samfunn

www.sintef.no

2021:00762 - Fortrolig

Rapport

Sylling kirke

Kjemisk analyse av pussprøver

Forfatter(e)

Christian John Engelsen

Monica Strøm Nodland

SINTEF Community

Postadresse:
Postboks 124 Blindern
0314 Oslo

Sentralbord: 40005100

info@sintef.no

Foretaksregister:
NO 919 303 808 MVA

Rapport

Sylling kirke

Kjemisk analyse av pussprøver

EMNEORD:

Puss, Mørtel, Kjemisk analyse, Bindemiddel, Sammensetning

VERSJON

1.0

DATO

2021-09-09

FORFATTER(E)

Christian John Engelsen
Monica Strøm Nodland

OPPDRAGSGIVER(E)

Oppdragsgiver(e)

OPPDRAGSGIVERS REF.

Oppdragsgivers referanse

PROSJEKTNR

102013400-296

ANTALL SIDER OG VEDLEGG:

5

SAMMENDRAG

De kjemiske analysene viste at pussprøvene fra Sylling kirke hadde stor variasjon i bindemiddelsammensetningen. Det ble påvist pussprøver som både var kalkrike (P7D, P9A og P9C) og med høyt sementinnhold (P2B, P4B og P9B). I to av prøvene ble det også funnet betydelig andel Al_2O_3 (P4B og P9B). Det ble også funnet betydelig andel MgO i tre av prøvene (P2A, P4C og P6B), som kan tyde på forekomst av dolomitt. Analysene viser at pussprøvene er en blanding av tidligere reparasjoner.

UTARBEIDET AV

Christian J. Engelsen

SIGNATUR

KONTROLLERT AV

Noralf Bakken

SIGNATUR

GODKJENT AV

Anneli Paulsen

SIGNATUR

RAPPORTNR

2021:00762

GRADERING

Fortrolig

GRADERING DENNE SIDE

Fortrolig

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	3
2	Ekperimentelt	3
	2.1 Prøveobjekt	3
	2.2 Laboratorieundersøkelser	3
3	Resultater	4
4	Konklusjon	5

1 Innledning

SINTEF har utført kjemisk analyse av mørtelprøver fra Sylling kirke. Kjemisk analyse av mørtlene er gjennomført i SINTEF sitt laboratorium i Oslo.

2 Eksperimentelt

2.1 Prøveobjekt

Tabell 1 angir en oversikt over prøvene. Alle prøvene er tatt av SINTEF på befaring den 23.04.2021.

Tabell 1 Oversikt over prøvene

Prøve	Beskrivelse	Sjikt	Analyse	Kommentar
P1	P1-Tårn øst	Avskalling	Totalinnholdsanalyse	Løs overflatebehandling
P2A	P2a-Tårn øst ytre	1	Mørtelanalyse	Maling ble fjernet
P2B	P2b-Tårn øst indre	1	Mørtelanalyse	-
P3	P3-Inne i tårn	Pulver	Totalinnholdsanalyse	Kalk-/saltutfelling
P4A	P4a-Tårn sokkel	1	Ingen	-
P4B	P4b-Tårn syd sokkel nedre del	2	Mørtelanalyse	Maling og ytterste sjikt (ca 3 mm) ble fjernet
P4C	P4c-Tårn syd 30 cm o/sokkel (tegl bak)	1	Mørtelanalyse	-
P4D	P4d-Tårn syd rett o/sokkel	1	Mørtelanalyse	-
P4E	P4e-Tårn syd rett o/sokkel ytre sjikt	3	Ingen	
P5	P5-Tårn nord fra stige	>2	Ingen	-
P6A	P6a-Vestgavl ende mot syd v/terreng løs prøve	2	Mørtelanalyse	Brukte 3 biter som er merket blå
P6B	P6b-Gavl ende syd, i mot V, 1,4 m/o terreng Naturstein bak	1	Mørtelanalyse	Maling ble fjernet
P7A	P7a-Fasade syd 1,5 m/o terreng	1	Ingen	
P7B	P7b-Fasade syd 1,3 m opp, mellom vindu mot øst		Ingen	
P7C	P7c-Fasade syd 1,5 m opp, blanding		Ingen	
P7D	P7d-Fasade syd 0,2 m/o terreng myk	1	Mørtelanalyse	Maling ble fjernet
P7E	P7e-Fasade syd 0,2 m/o terreng hard	1	Mørtelanalyse	Maling ble fjernet
P8A	P8a-Bue øst sokkel, hard prøve hugget løs	2-3	Ingen	
P8B	P8b- Bue øst sokkel, løsnet	1	Ingen	
P9A	P9a-Fassade nord nr. 2 fra vest, 1,3 m opp mellom vindu		Mørtelanalyse	Maling ble fjernet
P9B	P9b-Fassade nord, fra sokkel mellom vindu		Mørtelanalyse	Maling ble fjernet og midtre sjikt isolert
P9C	P9c-Fassade nord, fra sokkel mellom vindu		Mørtelanalyse	

2.2 Laboratorieundersøkelser

Kjemisk analyse av prøvene ble utført etter en analysemetode som er basert på Nordtest metode NT BUILD 437. Prøven knuses i skivesvingsmølle og løses i salpetersyre. Syreuopløselig rest filtreres fra og veies. Innholdet av syreløselig aluminium (Al), jern (Fe), kalsium (Ca), magnesium (Mg), silisium (Si), natrium (Na), kalsium (K) og svovel (S) i filtratet bestemmes. Dekomponerte prøver ble analysert av Eurofins.

Ekvivalent KC betegnelse (kalk/semment/tilslag) estimeres basert på analyseresultatene. Ekvivalent KC betegnelse vil bli misvisende når tilslaget inneholder en syreløselig forbindelse, f.eks. kalk.

Hydraulisk indeks, CI, bestemmes også etter ligningen:

$$CI = ((2,8 \times \% \text{SiO}_2) + (1,1 \times \% \text{Al}_2\text{O}_3) + (0,7 \times \% \text{Fe}_2\text{O}_3)) / (\% \text{CaO} + (1,4 \times \% \text{MgO})).$$

Det ble foretatt en bestemmelse av totalt innhold i P1 og P3. Analysene ble gjennomført av Eurofins Environment.

3 Resultater

Resultatene fra analysen av overflateavskalling og utfelling er gitt i tabell 2. Analysene viste at P1 var en kalsiumrik (CaO) avskalling, trolig bestående av en høy andel kalsiumkarbonat (CaCO₃). P3 hadde en annen sammensetning hvor andelen svovel (S) og natrium (Na) var høy. Svovelinholdet indikerte at P3 inneholdt gips. I tillegg reagerte prøven med fortynnet saltsyre noe som viser at den inneholder karbonat. Ut fra elementanalysene er det vanskelig å avgjøre hvilke Na-forbindelser P3 inneholder.

Tabell 2. Resultater fra totalinnholdsanalyse angitt i mg/kg.

Prøve	CaO	SiO ₂	MgO	Al ₂ O ₃	Fe ₂ O ₃	Na ₂ O	K ₂ O	SO ₃
P1	42	14	0,51	0,16	0,16	0,01	0,02	0,09
P3	15	5,1	0,25	0,57	0,30	15	0,07	24

Resultatene fra bestemmelsene av bindemiddelsammensetning er gitt i tabell 3. Det ble påvist variasjoner i den kjemiske sammensetningen og dermed forskjellige bindemiddeltypene med forskjellige blandingsforhold. P2A, P4C og P6B hadde lik sammensetning. De hadde et betydelig innhold av magnesium (Mg), noe som kan være fra dolomitt tilsetning (CaMg(CO₃)₂). Dersom dolomitt er til stede vil den hydrauliske andelen være noe høyere enn ekvivalent KC angitt i tabell 3.

Bindemiddelet i P2B inneholdt en hydraulisk andel tilsvarende en KC 51/49/801. Innholdet av aluminiumoksid (Al₂O₃) og jernoksid (Fe₂O₃) var tilsvarende som for en sementrik mørtel.

I P4B og P9B ble det funnet 10-15% Al₂O₃ regnet ut fra bindemiddelmengden (syreløselig andel). Dette er langt høyere enn hva som forventes i en mørtel med ren portlandsement. Aluminat kan komme fra tilsetning av for eksempel flygeaske. Prøvene hadde også en høy hydraulisk andel med et høyt innhold av SiO₂ (fra bindemiddelvekt), som viser at den inneholder en vesentlig andel sement.

P4D og P8A inneholdt en hydraulisk andel på henholdsvis KC 38/62/515 og KC 36/64/387. Begge prøvene har høy hydraulisk andel. Andelen Al₂O₃ i P4D er mer vanlig for en hydraulisk mørtel, mens Al₂O₃ i P8A er mer vanlig for en mørtel med innhold av sement (f. eks. KC 35/65).

P6A og P7E inneholdt en hydraulisk andel på henholdsvis KC 69/31/478 og KC 66/34/492. En analyse med tymolftaleinindikator viste at begge prøvene hadde liten karbonatisering, og at P6A hadde små områder som hadde begynnende karbonatisering.

P7D og P9C hadde lik bindemiddelsammensetning som tilsvarte en vanlig kalkmørtel med liten eller ingen hydraulisk andel. Analysene viser også at P9A er kalkrik med noe høyere hydraulisk andel.

Tabell 3. Resultater fra kjemisk analyse angitt i vekt %

Prøve	CaO	SiO ₂	MgO	Al ₂ O ₃	Fe ₂ O ₃	Na ₂ O	K ₂ O	SO ₃	Syreuløselig rest	Ekvivalent KC-betegnelse ¹⁾	CI ²⁾
P2A	12	0,8	2,1	0,7	0,6	0,03	0,1	0,1	71	76/24/470	0,22
P2B	7,7	1,1	0,4	1,0	0,7	0,04	0,2	0,1	82	51/49/801	0,57
P4B	15	4,1	0,7	6,4	0,9	0,01	0,03	1,4	56	16/84/255	1,18
P4C	11	0,8	2,2	0,7	0,6	0,04	0,12	0,1	71	75/25/502	0,23
P4D	11	2,1	0,2	0,3	0,3	0,01	0,01	0,1	80	38/62/515	0,56
P6A	13	1,1	0,2	0,3	0,2	0,01	0,01	0,1	78	69/31/478	0,27
P6B	11	0,7	2,2	0,6	0,5	0,02	0,14	0,1	72	77/23/512	0,20
P7D	12	0,4	0,3	0,2	0,3	0,04	0,07	0,1	78	89/11/528	0,12
P7E	12	1,2	0,3	0,3	0,5	0,03	0,06	0,1	77	66/34/492	0,31
P8A	13	2,6	1,0	0,9	0,7	0,03	0,06	0,3	70	36/64/387	0,59
P9A	8,3	0,4	0,2	0,3	0,4	0,03	0,09	0,04	82	83/17/805	0,20
P9B	11	2,4	0,4	2,8	0,5	0,01	0,03	0,7	71	32/68/447	0,85
P9C	13	0,4	0,4	0,3	0,4	0,01	0,06	0,1	76	89/11/502	0,13

¹⁾ Ekvivalent KC betegnelse (kg) estimeres basert på resultatene fra den kjemiske analysen. Verdien vil bli misvisende dersom tilslaget inneholder en syreløselig forbindelse, f.eks. kalk.

²⁾ CI = 0,3-0,5 (svakt hydraulisk), CI = 0,5-0,7 (middels hydraulisk), CI > 0,7 (sterkt hydraulisk).

4 Konklusjon

De kjemiske analysene viste at pussprøvene fra Sylling kirke hadde stor variasjon i bindemiddelsammensetningen. Det ble påvist pussprøver som både var kalkrike (P7D, P9A og P9C) og med høyt sementinnhold (P2B, P4B og P9B). I to av prøvene ble det også funnet betydelig andel Al₂O₃ (P4B og P9B). Det ble også funnet betydelig andel MgO i tre av prøvene (P2A, P4C og P6B), noe tyder på forekomst av dolomitt. Analysene viser at pussprøvene er en blanding av tidligere reparasjoner.

Teknologi for et bedre samfunn

www.sintef.no

Oppsummeringsnotat fra befaring Sylling kirke, 11.10.2021

Takk for nyttig og hyggelig befaring.

Formål med befaring: Vurdering av tiltak for å utbedre yttervinduene i forbindelse med at glassmaleriene settes i stand.

Tid: 9-11.30

Til stede

- Nidaros domkirkes restaureringsarbeider (NDR) – Elisabeth Sinnerud og Henning Grøtt
- Lier KF – Mette Sønsteby og Henrik Aasland
- KA – Hanne Moltubakk Kempton
- BDR – Michael Onsrud og Eli- Sofie Thorne
- Glassmester – Bård Arthur Backe og Glassmester Arnesen
- MR – representant – Robert Grelland
- Drammen KF – Lars Olav Bøe

Fraværende:

- RA – Ingeborg Magerøy og Henrik Smith

Oppsummering

- Befaringen startet med en gjennomgang v/Elisabeth Sinnerud om arbeidet med glassmaleriene som hun skal i gang med denne uka. Planen er å reparere så mye som mulig på stedet, samt demontere 5 felter som skal restaureres ved NDRs verksted i Trondheim.
- Mette og Hanne gjorde rede for bakgrunnen for befaringen: Yttervinduene i smijern har dårlig tilstand. Kittet er svært mørkent og når det blåser hender det ofte at ruter faller ut og skader blyglassvinduene på innsiden. Det danner seg mye kondens mellom vinduene, og selv om mye av dette føres ut på innsiden av veggen, tyder omfattende bom i pussen i lysåpning på at mye vann trekkes inn murverket. Glassmesteren bekreftet at det årlig skiftes ut flere glass og at disse «nød repareres» ved at de festes fra utsiden med silikon. Kirka ligger vindutsatt til, noe som bidrar til problemet. Det ble også rapportert om at innfestingen av ruter er så dårlig at de ikke tåler berøring, for eksempel kan de ikke vaskes. Frostsprengning er også et problem.
- Vinduene er mest sannsynlig fra byggeåret og murt inn med splinter. De ser ikke ut til å ha hengsler. NDRs arbeid gir derfor en god mulighet til å undersøke og dokumentere tilstanden fra innsiden.
- Gruppen diskuterte om det er nødvendig å demontere glassmaleriene for å utbedre yttervinduene. Dette ble bekreftet fra både glassmester og NDR. Det er mulig å demontere feltene i glassmaleriene også etter restaureringen. En mulighet er å gjennomføre et forprosjekt på et av vinduene i forbindelse med remontering av feltene etter restaurering.
- Kirken har tilbakevendende skader i pussen, og en fersk rapport fra Mur&Mer konkluderer med at omfattende utbedringer er nødvendig. Siden yttervinduene er murt/pusset inn, er det naturlig å se på utbedring av disse i sammenheng med dette arbeidet.
- Befaringen ga ikke mulighet for entydige anbefalinger, men det ble understreket at Riksantikvaren bør kobles på problemstillingen, og at det er nødvendig å se pussproblematikk og yttervinduer i en sammenheng. Et forprosjekt vil kunne gi en god beskrivelse av tiltak samt et prisestimat. Fellesrådet har behov for en bedre forståelse av hvor mye det haster å gjennomføre utbedringer av puss og vinduer.

Hilsen,

Hanne Moltubakk Kempton

spesialrådgiver

Avdeling for kirkebygg og eiendomsforvaltning

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-11	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	87/21	20.10.2021

Lierskogen kirke - rehabilitering av 2. etg.

Vedlegg:

2021.09.22 Avtale med Per Otto Olsen om prosjektledelse
 2021.08.23 Lierskogen kirke, notat - arealdisponering 2. etg. Olsen.
 20210819 skisse eksisterende leilighet Lierskogen kirke
 20211014 Budsjett Lierskogen kirke
 20211014 kostnadsoverslag Lierskogen kirke

Saksframlegg

Viser til menighetsrådssak 54 (27.05.21), 58 (17.06) og 09.09.21 i Tranby og Lierskogen menighetsråd, angående «Heiagjengen» og ønske om å søke bruksendring for 2. etg. i Lierskogen kirke.

Formålet med tiltaket/ rehabiliteringen er å oppgradere 2. etg. av Lierskogen kirke, slik at det kan brukes til mindre barnegrupper for lesing, spille spill, samtaler, stille rom, hvile rom etc. Man ser for seg å åpne opp, legge gulv og ta overflatebehandling på veggene. WC i 2. etasje opprettholdes, ellers blir det «tørre rom».

Status: Det er inngått avtale med Lier Byggconsult v/Per Otto Olsen som prosjektleder ref. vedlegg. Vedlagt følger for øvrig kostnadsoverslag, budsjett for arbeidet, samt skisse over eksisterende leilighet.

Det er vanskelig å si noe om fremdrift, da prosjektet er avhengig av å få godkjent søknad om bruksendring på 2. etg. Søknaden er til behandling i kommunen.

Kostnad: Budsjetttramme 295 750 kr ref. vedlegg, som tenkes trukket fra kapitalfond kirker.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd godkjenner rehabilitering av 2. etg. Lierskogen kirke jfr. vedlagte brev og budsjett, under forutsetning av godkjenning om bruksendring fra Lier kommune.

AVTALE REHABILITERINGSPROSJEKT LIERSKOGEN KIRKE – 2. ETG

mellom

Lier Kirkelige Fellesråd og Lier Byggconsult Per Otto Olsen, Bruveien 9, 3403 Lier, Org nr. 881 976102 MVA

Avtalen omfatter utarbeidelse av forprosjekt vedrørende mindre arbeider i Lierskogen kirke, bruk av 2. etg , gjennomføring i 2021/2022, samt oppfølging frem til ferdig overtakelse.

Sentrale oppgaver blir:

- Avklare om tiltaket er søknadspliktig, møter med Planmyndighet Lier kommune (eventuell søker av tiltaket)
- Beskrivelse av tiltaket og utarbeide funksjonsbeskrivelse for anbudsinnhenting
- Anbudsinnhenting iht. LOA.
- Oppfølging av tiltak frem til ferdig overtakelse
- Kostnadsoverslag
- Fremdrift

Arbeidet honoreres etter timer. Avtalt timepris i prosjektet er kr 750 eks mva. Øvre ramme for honoraret settes til kr 50 000 eks mva. Det skal etableres ett kontroll punkt, slik at tiltaket kan avsluttes ved manglende tilslutning i fellesrådet eller prosjektet blir frarådet av Lier kommune.

Honorar ramme avtales før og etter kontroll punkt.

Lier den 22.09.2021

For Lier Kirkelige Fellesråd

Lier Byggconsult

NOTAT

LIERSKOGEN KIRKE - arealdisponering

Tidligere mindre leilighet i 2. etg. ca 50 m²

Kortfattet beskrivelse av leilighet, kvalitet, beskrivelse av overflater og rom, samt forslag til bruk av arealet.

Trapperom med hoveddør mot syd og tretrapp til 2 etg. Arealet er ca 8 kvm og med vegger dels i mur og tre og med panel i gulv og tak Døråpning mot kjøkken er innkledd. Lite vindu mot syd ca 200 x 50 cm. Dør mot VF

VF innenfor er ca 2,5 kvm . Panel i vegger og tak og vinyl på gulv. Dør mot WC, og mot sov. Kun åpning inn mot stue.

WC er på ca 2 kvm, gips i himling, vinyl på gulv og panel på vegg og himling. Vannet er ikke avstengt og teknisk sett blir det lett å ruste opp vask og toalett.

Sov. er på 8 kvm og med panel på gulv vegg og himling. Et lite vindu ca 50 x 50 cm er muligens tenkt brukt som rømningsvei. Naturligvis ikke godkjent til dette. Et vindu på 80 x 60 er kledd igjen.

Stue på 21 kvm med panel på vegger og himling og med gulv i laminat. Det er 2 store vinduer på ca 115 og 134 x 80 cm. Disse kan brukes som rømningsvei. Modumstige er montert på yttervegg. Drager i tre vanskeliggjør å lage større åpning mot naborommet.. Pipestokk må repareres. Det mangler dørbblad

Kjøkken på 9 kvm med rester av kjøkkeninnredning. Vann frakoblet. Himling og vegger med panel. Gulv har vinyl. Ingen synlige vannskader.

Standard.

Gjennongående dårlig standard med stort sett stort behov for oppussing., dog med forbehold om krav til god standard. Man kan naturligvis beholde all panel og male denne. Gulv med vinyl bør fornyes. Kjøkkenet foreslås at renses helt og kan males. Teknisk utstyr kan fjernes lett. Arealene virker tørre og ingen vannskader er synlige.

Generelt må El opleget oppgraderes.

Lier Byggconsult

Per Otto Olsen

Eventuelt bruk av rommene.

Det enkleste kan være å bruke den gamle stua som grupperom eller spillerom etc. Renser man kjøkkenet, kan det også benyttes som grupperom. Det gamle sov.kan benyttes som lager. WC kan fortsatt benyttes som WC, dog med oppgradering. Det er tidligere etablert rømming fra stue gjennom stort vindu og jeg antar at kommunen ville godkjenne både trapp og vinduer amt utvendig stige som lovlig rømningsvei.

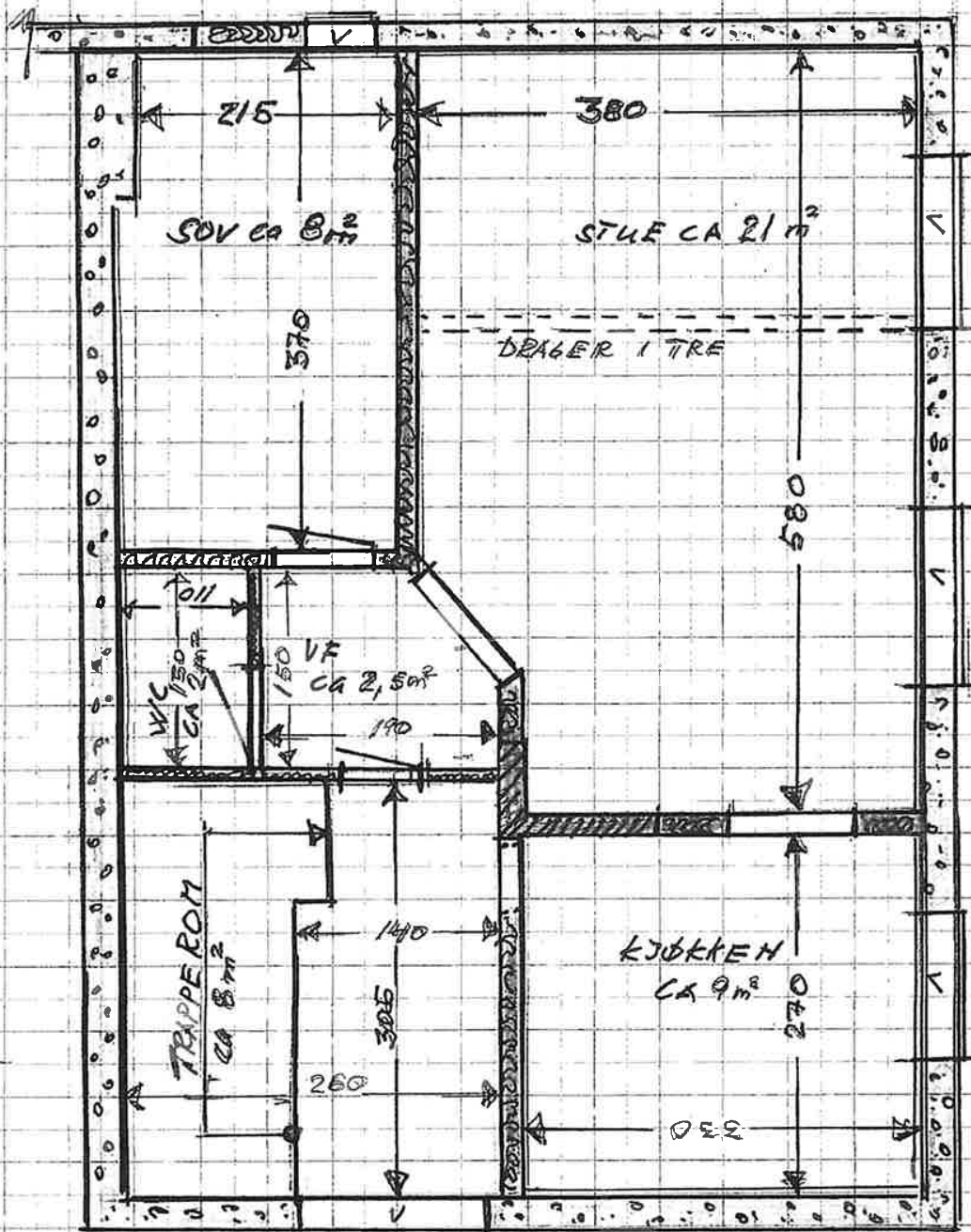
Forslag.

Jeg vil anta at et av firmaene som kirkevergen har rammeavtale med, ganske raskt kan gi et overslag over kostnader for en enkel oppussing.

Legger ved noen bilder samt en skisse over romstørrelse og plassering

Lier 23-08.2021

Per Otto Olsen

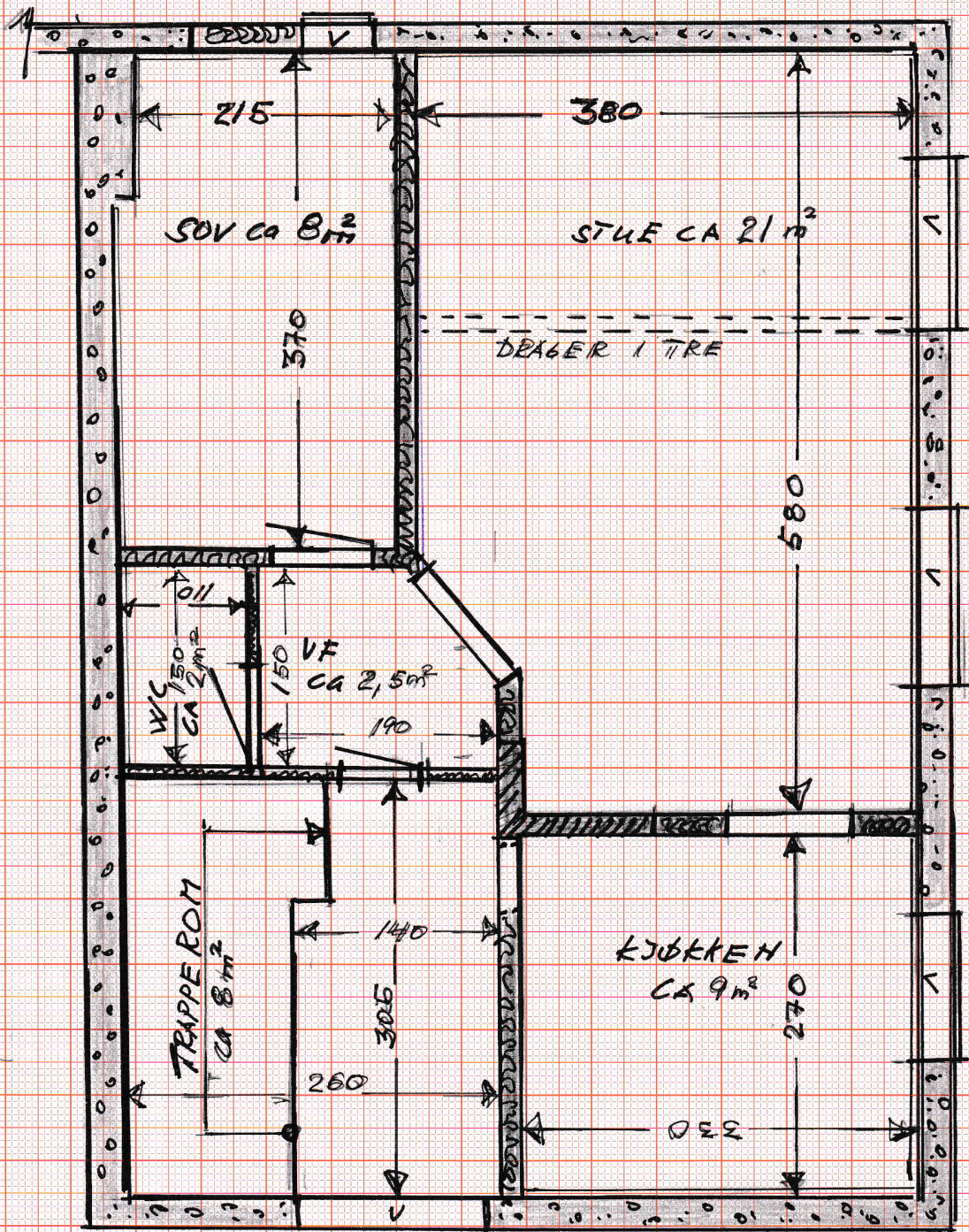

LIERSKOGEN KIRKE

SKISSE OVER TIDLIGERE LEILIGHET 2 ETG

ca. mål 1:50 - 19/8-2021 P.O.O

BTD AREAL ca 50m²

LIERSKOGEN KIRKE

SKISSE OVER TIDLIGERE LEILIGHET 2 ETG

ca. mål 1:50 - 19/8-2021 P.00

BTD AREAL ca 50m²

Rev. 0 - 14.10.2021

LIERSKOGEN KIRKE

Forventet sluttkostnad

Koder ihht norsk standard	Kontotekst/Entreprise	Kontrakt	Utbetalt pr.	Forventet tillegg	Sluttkost	ANMERKNING
E1	Felleskostnader - rigg m.m.	10 000				
E2	Bygningsmessige arbeider	140 000				
E3	VVS anslått	5 000				
E4	El anslått	10 000				
	Entreprisekostnad	165 000	0	0	0	
E8	Generelle kostnader	50 000			0	
	Byggkostnad	215 000	0	0	0	
E9.6	MVA 25%	53 750		0	0	
	Forventet prosjektkostnad	268 750			0	
	Reserver og marginer ca 10%	27 000				

	Rammekostnad	295 750	0	0	0	
--	--------------	---------	---	---	---	--

Lierskogen kirke

Rehab 2. etg.

Lier 14. oktober 2021/Per Otto Olsen

1	Malararbeider	
	Vask av alle flater, maling med 2 strøk av tak, maling 2 strøk på alle veggflater, samt 2 strøk maling på ubehandlede flater. Maling av lister og gerikter med 2 strøk. Maling av dører. Div. sparkling etter rivearbeider. Pris inkl. materialer	75 000
2	Gulvarbeider	
	Levering og legging av vinyl på alle rom. Benyttes laminat, brukes samme pris, ca 50 m2 à kr 600,- Pris inkl materialer	30 000
3	Prosjektledelse, samt utarbeidelse av tilbudsdokumenter ved tilbudsinnbydelse, samt eventuell utarbeidelse av søknad om bruksendring	50 000
4	Diverse rivearbeider kjøkken samt soverom med bortkjøring, reparasjon av gulvflater	6 000
5	2 nye dører	10 000
6	Flekkpuss av pipestokk	4 000
7	Ny åpning mellom stue og soverom, ferdig listet	15 000
8	Rørlegger stenger avløp	5 000
9	Elektriker oppgradering	10 000
10	Riggkostnader, anslått	10 000
SUM KOSTNADSOVERSLAG, EKSKL MVA		215 000

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-1	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	88/21	20.10.2021

Avsluttende regnskap og rapport for skifte av fasadebelysning Sylling kirke

Vedlegg:

Avsluttende regnskap prosjekt 802 - fasadebelysning Sylling

Saksframlegg

Fasadebelysningen er byttet på Sylling for å få en penere og mer energieffektiv belysning av kirken.

Regnskapet viser følgende for investeringsprosjektet:

Total kostnad inkl mva iflg regnskap	kr	498 259,25
Budsjettramme	kr	400 000,00
Merforbruk	kr	<u>98 259,25</u>

Oppsummert regnskap følger vedlagt.

Merforbruket skyldes en utvidelse av prosjektet til også å omfatte belysning av minnelund og kirkestue som i utgangspunktet ikke var del av prosjektet og budsjettrammen.

Kirkevergen foreslår å dekke merforbruket på kr 98 259,25 av kapitalfond til gravplasser.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar sluttregnskapet for fasadebelysningen på Sylling kirke. Merforbruket på kr 98 259,25 dekkes av kapitalfond for gravplasser.

Hovedb

2 LIER KIRKELIGE FELLESRÅD (2021) - År/Periode 2019/10 - 2021/10

07.10.2

	IB	Bevegelse	UB	Budsjett hittil
Prosjekt: 802 SYLLING - FASADEBELYSNING				
Konto: 3230 OPPGRADERING, BYGGTJENESTER, N	0,00	366.462,40	366.462,40	400.000,00
Konto: 3231 OPPGRADERING ANLEGG	0,00	32.145,00	32.145,00	0,00
Konto: 3429 MOMS GENERELL KOMPENSASJONSORD	0,00	99.651,85	99.651,85	0,00
Konto: 3729 MOMSKOMPENSASJON INVESTERINGER	0,00	-99.651,85	-99.651,85	0,00
Sum	0,00	398.607,40	398.607,40	400.000,00
T O T A L T	0,00	398.607,40	398.607,40	400.000,00

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-8	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	89/21	20.10.2021

Høring - ny kirkelig organisering**Vedlegg:**

LMU sak 43-21 Høring- ny kirkelig organisering
 ADMU sak 40-21 Høring - ny kirkelig organisering
 Høringsspørsmål til kirkelige høringsinstanser
 Protokoll Adm utvalget sak 40 - Høring- ny kirkelig organisering
 Protokoll LMU sak 43 - Høring - ny kirkelig organisering

Saksframlegg

Kirkevergen viser til behandling av saken i LMU og ADMU i september. Deres saksframlegg og protokoller følger vedlagt.

I august og september ble det avholdt informasjonsmøter flere kvelder og dager i Drammen prosti. Alle menighetsrådsmedlemmer og ansatte fikk tilbud om å delta. Formålet med møtene har vært å gi informasjon om hva som er bakgrunnen og historikken bak rapporten som ble lagt frem i mars, samt gi et bedre grunnlag for å kunne avgi høringsuttalelser for menighetsrådene og ansatte.

Den 21. september inviterte Tranby og Lierskogen menighet i samarbeid med høringsutvalget til drøftingsmøte på Tranby menighetshus med Dag Landmark som foredragsholder.

Det er mange punkter som drøftes i hovedrapporten, samt delrapportene, og det er mye aktivitet og mange diskusjoner i aviser, sosiale medier osv. Kirkerådet har en liste med spørsmål som de ønsker tilbakemeldinger på. Den inneholder 48 spørsmål og har følgende hoveddeler:

1. Om etablering av prostifellesråd som arbeidsgiverorgan
2. Daglig ledelse i prostifellesrådet
3. Biskopens rolle
4. Bispedømmerådenes oppgaver
5. Oppgaver og ansvar for nytt folkevalgt organ – prostifellesrådet
6. Oppgaver og ansvar for menighetsrådet
7. Prostimøte
8. Menighetsrådet og prostifellesrådet
9. Bispedømmerådet
10. Kirkemøtet
11. Kirkerådet
12. Om relasjon til kommunene
13. En ny prostistruktur
14. Samisk kirkeliv
15. Andre innspill eller synspunkter

Man trenger ikke å besvare alle spørsmål. En står fritt til å fokusere på det /de områdene som man synes er viktig(st). Høringsfristen er 1.12.2021.

I denne forbindelse ønsker kirkevergen avklaring på noen spørsmål.

1)

Ønsker fellesrådet å avgi høringsuttalelse i denne saken?

2)

Kirkevergen har i samtaler med medlemmer i fellesrådet fanget opp at de ønsker fokus på følgende temaer:

- Prostigrenser. Det er ytre ønske om at Lier kirkelige fellesråd skal bli eget prosti og skilles ut fra Drammen.
- Kommunegrenser. Bør være sammenfallende med prostigrensen.
- Finansiering. Nærhet til kommunen anses viktig for å sikre tilstrekkelig finansiering av drift og vedlikehold av kirkene.

Er det andre områder fellesrådet ønsker å gå nærmere inn på og avgi høringsuttalelse på? Hva tenker fellesrådet om disse sakene? Hvilket standpunkt ønsker fellesrådet å uttrykke?

Kirkevergen ser for seg at hun tar med seg drøftelsene i møtet og lager utkast til høringsuttalelse som legges frem for fellesrådet på neste møte, 17. november, for godkjenning av fellesrådet. Når godkjent, vil hun avgi høringsuttalelse i overensstemmelse med dette elektronisk på vegne av Lier kirkelige fellesråd.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd ber kirkevergen lage utkast til høringsuttalelse på vegne av fellesrådet basert på drøftelsene i møtet 20.10. Utkast til høringsuttalelse legges frem på fellesrådets møte i november for endelig godkjenning før innsending.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	415	21/00185-4	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lokalt medbestemmelsesutvalg	43/21	01.09.2021

Høring- ny kirkelig organisering

Saksframlegg

Bakgrunn: Viser til LMU sak 24/21 og 38/21 som gir en innføring i bakgrunnen for høringen og prosessen som er valgt, samt en fremdriftsplan.

Aktuelt: For tiden pågår det informasjonsmøter både for rådsmedlemmer og ansatte ref. informasjon på arbeidsrommet og <https://kirken.no/kirkeligorganisering>

Følgende informasjon vektlegges på informasjons møtene:

«Bakgrunnen for rapporten er utfordringene knyttet til at kirken i dag har to arbeidsgiverlinjer; prestene er ansatt i rettssubjektet Den norske kirke (rDNK) og fellesrådet er arbeidsgiver for alle andre i kirken, f.eks. trosopplærere, kirketjenere, organister, diakoner osv. Spørsmålet er: Hvordan kan kirken organisere seg for å lettere og bedre nå ut til folket med evangeliet? I rapporten foreslås det å erstatte dagens fellesråd med prostifellesråd. Dette for å skape større og mer robuste enheter med større fagmiljøer og kompetanse. Det er mange fellesråd i dag som er små, har få ansatte og som sliter med deltidsstillinger. Utvalget foreslår også en formålsbestemmelse som sier at prostifellesrådet, i større grad enn fellesrådet, skal bistå menighetene med «å vekke og nære det kristelige liv i prostiets sokn». Utvalget foreslår at prostifellesrådet som i dagens fellesråd vil ha medlemmer fra hvert menighetsråd i soknet, samt en geistlig representant. Utvalget er uenige om prostifellesrådene bør ha en kommunal representasjon.

Menighetsrådene skal bestå som i dag og vil fortsatt være grunnsteinen i Den norske kirke. Utvalget foreslår å styrke menighetens rolle i forbindelse med tilsetninger av ansatte i prostifellesrådet.

Med tanke på daglig ledelse av administrasjonen i prostifellesrådet foreslår utvalget 3 ulike modeller:

- 1) Prostifellesrådet utlyser stilling som daglig leder og ansetter den de mener er best egnet. Avhengig av ansatt kompetanse, bør nestleder ha komplementær kompetanse (ansettes en administrativ leder som daglig leder, bør nestleder være geistlig – og omvendt). 2 medlemmer i utvalget støtter dette alternativet.
- 2) Daglig leder med prost i daglig leders stab. 6 medlemmer i utvalget støtter dette alternativet.
- 3) Daglig ledelse består av prost og daglig leder med ulike ansvarsområder og de deltar begge i møtene til prostifellesrådet. 3 medlemmer i utvalget støtter dette alternativet.

Med tanke på arbeidsgivers organisering, dvs hvor de ansatte skal være ansatt, presenteres også 3 ulike modeller:

- 1) Prostifellesrådet som organ for soknet, dvs at alle ansatte er ansatt i prostifellesrådet. Denne modellen ligner på dagens løsning med ansatte i fellesråd. 6 medlemmer i utvalget støtter dette alternativet.
- 2) Prostifellesrådet som organ for soknet og rDNK, men alle er ansatt i rDNK. Denne modellen innebærer at alle dagens fellesrådsansatte er ansatt i rDNK, slik prestene er i dag. 1 medlem i utvalget støtter dette alternativet.
- 3) Prostifellesråd som organ for soknet og arbeidsgiverfunksjonen delegeres fra rDNK. Denne løsningen ligner på dagens fellesrådsløsning, men i tillegg blir prostifellesrådet delegert arbeidsgiverfunksjoner fra rDNK mtp prestene. 4 medlemmer i utvalget støtter dette alternativet.

Det er ikke bestemt at kirken kommer til å gå for en organisering med prostifellesråd, men Kirkerådet håper at høringsuttalelsene vil være med å peke ut en retning for hvor kirkelig organisering bør gå fremover. Det er fortsatt temaer som trenger ytterligere utredning, f. eks. inndeling i prostier, organisering og ledelse av arbeidsplassen lokalt, ansvarsfordeling mellom menighetsråd og prostifellesråd, økonomistyring og rapportering osv. Dere oppfordres til å lese rapporten, se videoer, spørsmål og svar mv på [kirken.no/kirkeligorganisering](https://www.kirken.no/kirkeligorganisering).

Konklusjon:

Dette er en åpen høring hvor alle kan komme med høringsuttalelse og høringsfristen er 1.12.2021. Kirkevergen minner om KA's Rundskriv 8/21 Ansattes medbestemmelse i forbindelse med politiske vedtak om ny kirkelig organisering.

<https://www.ka.no/sak/article/1596896>

Forslag til vedtak

Lokalt medbestemmelsesutvalg tar meldingen til orientering.

Saker til behandling

43/21 Høring- ny kirkelig organisering

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Lokalt medbestemmelsesutvalg	01.09.2021	43/21

Forslag til vedtak

Lokalt medbestemmelsesutvalg tar meldingen til orientering.

Møtebehandling i Lokalt medbestemmelsesutvalg 01.09.2021:

Møtebehandling

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Lokalt medbestemmelsesutvalgs vedtak

Lokalt medbestemmelsesutvalg tar meldingen til orientering.

[Lagre vedtak]

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	415	21/00222-5	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige administrasjonsutvalg	40/21	13.09.2021

Høring - ny kirkelig organisering

Saksframlegg

Bakgrunn: Viser til LMU sak 24/21, 38/21 og 43/21 og videre behandling i administrasjonsutvalget sak 30/21. Her er det gitt en innføring i bakgrunnen for høringen og prosessen som er valgt, samt en fremdriftsplan.

Aktuelt: For tiden pågår det informasjonsmøter både for rådsmedlemmer og ansatte ref. informasjon på arbeidsrommet og <https://kirken.no/kirkeligorganisering>

Følgende informasjon vektlegges på informasjons møtene:

«Bakgrunnen for rapporten er utfordringene knyttet til at kirken i dag har to arbeidsgiverlinjer; prestene er ansatt i rettssubjektet Den norske kirke (rDNK) og fellesrådet er arbeidsgiver for alle andre i kirken, f.eks. trosopplærere, kirketjenere, organister, diakoner osv. Spørsmålet er: Hvordan kan kirken organisere seg for å lettere og bedre nå ut til folket med evangeliet? I rapporten foreslås det å erstatte dagens fellesråd med prostifellesråd. Dette for å skape større og mer robuste enheter med større fagmiljøer og kompetanse. Det er mange fellesråd i dag som er små, har få ansatte og som sliter med deltidsstillinger. Utvalget foreslår også en formålsbestemmelse som sier at prostifellesrådet, i større grad enn fellesrådet, skal bistå menighetene med «å vekke og nære det kristelige liv i prostiets sokn». Utvalget foreslår at prostifellesrådet som i dagens fellesråd vil ha medlemmer fra hvert menighetsråd i soknet, samt en geistlig representant. Utvalget er uenige om prostifellesrådene bør ha en kommunal representasjon.

Menighetsrådene skal bestå som i dag og vil fortsatt være grunnsteinen i Den norske kirke. Utvalget foreslår å styrke menighetens rolle i forbindelse med tilsettinger av ansatte i prostifellesrådet.

Med tanke på daglig ledelse av administrasjonen i prostifellesrådet foreslår utvalget 3 ulike modeller:

- 1) Prostifellesrådet utlyser stilling som daglig leder og ansetter den de mener er best egnet. Avhengig av ansatt kompetanse, bør nestleder ha komplementær kompetanse (ansettes en administrativ leder som daglig leder, bør nestleder være geistlig – og omvendt). 2 medlemmer i utvalget støtter dette alternativet.
- 2) Daglig leder med prost i daglig leders stab. 6 medlemmer i utvalget støtter dette alternativet.

- 3) Daglig ledelse består av prost og daglig leder med ulike ansvarsområder og de deltar begge i møtene til prostifellesrådet. 3 medlemmer i utvalget støtter dette alternativet.

Med tanke på arbeidsgivers organisering, dvs hvor de ansatte skal være ansatt, presenteres også 3 ulike modeller:

- 1) Prostifellesrådet som organ for soknet, dvs at alle ansatte er ansatt i prostifellesrådet. Denne modellen ligner på dagens løsning med ansatte i fellesråd. 6 medlemmer i utvalget støtter dette alternativet.
- 2) Prostifellesrådet som organ for soknet og rDNK, men alle er ansatt i rDNK. Denne modellen innebærer at alle dagens fellesrådsansatte er ansatt i rDNK, slik prestene er i dag. 1 medlem i utvalget støtter dette alternativet.
- 3) Prostifellesråd som organ for soknet og arbeidsgiverfunksjonen delegeres fra rDNK. Denne løsningen ligner på dagens fellesrådsløsning, men i tillegg blir prostifellesrådet delegert arbeidsgiverfunksjoner fra rDNK mtp prestene. 4 medlemmer i utvalget støtter dette alternativet.

Det er ikke bestemt at kirken kommer til å gå for en organisering med prostifellesråd, men Kirkerådet håper at høringsuttalelsene vil være med å peke ut en retning for hvor kirkelig organisering bør gå fremover. Det er fortsatt temaer som trenger ytterligere utredning, f. eks. inndeling i prostier, organisering og ledelse av arbeidsplassen lokalt, ansvarsfordeling mellom menighetsråd og prostifellesråd, økonomistyring og rapportering osv. Dere oppfordres til å lese rapporten, se videoer, spørsmål og svar mv på [kirken.no/kirkeligorganisering](https://www.kirken.no/kirkeligorganisering).

Konklusjon:

Dette er en åpen høring hvor alle kan komme med høringsuttalelse og høringsfristen er 1.12.2021. Kirkevergen minner om KA's Rundskriv 8/21 Ansattes medbestemmelse i forbindelse med politiske vedtak om ny kirkelig organisering.

<https://www.ka.no/sak/article/1596896>

Forslag til vedtak

Lier kirkelige administrasjonsutvalg tar meldingen til orientering.

40/21 Høring - ny kirkelig organisering

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Lier kirkelige administrasjonsutvalg	13.09.2021	40/21

Forslag til vedtak

Lier kirkelige administrasjonsutvalg tar meldingen til orientering.

Møtebehandling i Lier kirkelige administrasjonsutvalg 13.09.2021:

Møtebehandling

Saken ble drøftet med vekt på å sikre en god prosess for menighetene i Lier.

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Lier kirkelige administrasjonsutvalgs vedtak

Lier kirkelige administrasjonsutvalg tar meldingen til orientering.

Høring: ny kirkelig organisering – høringsspørsmål til kirkelige høringsinstanser
Høringssvar må fylles ut i elektronisk svarskjema: <https://surveys.analyzer.com?pid=dimb3n6f>

HØRINGSSPØRSMÅL TIL KIRKELIGE HØRINGSINSTANSER

Dette word-dokumentet er ment som et verktøy i saksbehandlingen i kirkens rådsorganer. Det er **IKKE** anledning til å sende inn høringssvar i dokument-format.

ALLE SVAR MÅ FYLLES UT I ELEKTRONISK SVARSKJEMA av en person:

<https://surveys.analyzer.com?pid=dimb3n6f>

De 48 spørsmålene i dette dokumentet er [de samme som i høringsnotatet](#), og de samme som i det elektroniske svarskjemaet.

Innledende spørsmål

01. Navn på høringsinstans

02. Type høringsinstans

a. Menighetsråd

Hvor mange medlemmer i soknet?

0-2000 / 2 001-10 000 / Over 10 001

b. Fellesråd

For menighetsråd og fellesråd:

Hvilket bispedømme / Hvilket prosti

Hvor mange sokn er det i fellesrådsområdet?

Hvor mange ansatte er det i fellesrådet (heltids- og deltidsstillinger)?

Hvor mange prester har sitt tjenestested i sokn i fellesrådsområdet?

c. Arbeidstakerorganisasjon

d. Arbeidsgiverorganisasjon

e. Vernetjeneste

f. Utdanningsinstitusjon

g. Forskningsinstitusjon

h. Barne- og ungdomsorganisasjon

i. Interesseorganisasjon

j. Valgliste

k. Enkeltperson

l. Andre, spesifiser

03. Kontaktperson hos høringsinstansen [Navn / Stilling/verv / E-post-adresse]

Høring: ny kirkelig organisering – høringsspørsmål til kirkelige høringsinstanser
Høringssvar må fylles ut i elektronisk svarskjema: <https://surveys.enalyzer.com?pid=dimb3n6f>

Høringsspørsmål til utvalgets ulike forslag

Del 1. Etablering av prostifellesråd og daglig ledelse

1. Om etablering av prostifellesråd som arbeidsgiverorgan

Kirkerådet ønsker høringsinstansenes synspunkt på «grepet» med å etablere kommuneoverskridende prostifellesråd til erstatning for dagens kirkelige fellesråd, der prostifellesrådene vil være arbeidsgivere for både dagens fellesrådsansatte og menighetsprestene:

04. Hva er fordeler og muligheter med å etablere felles kirkelig organ på et justert prostinivå der dette prostifellesrådet skal være arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt? [Fritekst]
05. Hva er ulemper og risikoer med å etablere felles kirkelig organ på prostinivå der dette prostifellesrådet skal være arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt? [Fritekst]
06. Hvilke tiltak kan iverksettes for å redusere eventuelle uheldige konsekvenser ved å etablere kommuneoverskridende prostifellesråd? [Fritekst]
07. Andre innspill eller synspunkter på det å etablere prostifellesråd som felles arbeidsgiverorgan for alle de som arbeider lokalt i kirken, og til erstatning for dagens kirkelige fellesråd? [Fritekst]

Utvalgets medlemmer har lagt vekt på ulike hensyn ved anbefaling av modell for arbeidsgiverorganisering på prostinivå, og utvalget er derfor delt i sin anbefaling. Momenter som har vært vektlagt er blant annet hvor gjennomførbar modellen er, om den er egnet til å nå målet om at kirken skal «henge godt sammen lokalt, regionalt og nasjonalt», om den øker muligheten for strategisk ledelse av kirkens virksomhet lokalt og om den kan bidra til at målet om at Den norske kirke skal være en attraktiv arbeidsplass med god ledelse. Sett hen til disse momentene og deres erfaringer:

08. Hvilken modell for arbeidsgiverorganisering er å anbefale?
[Modell 1 / Modell 2 / Modell 3] Begrunn hvorfor og spesifiser gjerne hvilke mål dere har lagt mest vekt på (se rapportens avsnitt 2.3 og kapittel 9) i fritekst]
09. Har høringsinstansen synspunkter på hvordan tilsetninger bør foregå? [Fritekst]
10. I dagens modell er det to arbeidsgiverlinjer og Kirkemøtet har vedtatt mål om en felles arbeidsgiverlinje. Kirkerådet ønsker å høre følgende:
 - A. Finnes det en bedre modell for å nå målet om én arbeidsgiverlinje enn modellene som er presentert i denne høringen? [Ja / Nei / Hvis ja, begrunn svaret]
 - B. Ønsker dere å opprettholde dagens ordning med to arbeidsgiverlinjer, med eventuelle justeringer, på tross av Kirkemøtets vedtak om én arbeidsgiverlinje? [Ja / Nei / Hvis ja, begrunn svaret]

2. Daglig ledelse i prostifellesrådet

11. Utvalget har lagt vekt på ulike hensyn ved anbefaling av modell for daglig ledelse. Momenter som har vært vektlagt er bl.a. om modellen gir økt mulighet for strategisk ledelse av kirkens virksomhet lokalt og om modellen bidrar til målet om å være en attraktiv arbeidsplass med god ledelse. Sett hen til disse momentene og deres

Høring: ny kirkelig organisering – høringsspørsmål til kirkelige høringsinstanser
Høringssvar må fylles ut i elektronisk svarskjema: <https://surveys.analyzer.com?pid=dimb3n6f>

erfaringer: Hvilken modell for daglig ledelse er i sum å foretrekke? [Modell 1 / Modell 2 / Modell 3] [Begrunn hvorfor og spesifiser gjerne hvilke mål dere har lagt mest vekt på (se rapportens avsnitt 2.3 og kapittel 9) [Fritekst]]

12. Finnes det andre og bedre modeller for daglig ledelse som er å foretrekke? [Forklar hvilke(n) og hvordan foreslått modell på en bedre måte svarer ut målene for arbeidet [Fritekst]]
13. Hvilke nasjonale krav til kvalifikasjoner bør stilles til den daglige lederen? [Alternativ 1: Det er tilstrekkelig at daglig leder er medlem og har et engasjement for kirkens budskap / Alternativ 2: Det må stilles nasjonale krav i tillegg til de som er oppstilt i alternativ 1. [Spesifiser i fritekst]. / Har de andre synspunkter på nasjonale krav [Fritekst]]
14. Müller-Nilssen-utvalget har benyttet begrepene «kirkeverge» og «prost», men poengtert at disse kan få nytt innhold og nye titler. Gitt at innholdet vil bli noe endret, bør disse titlene videreføres i ny organisering, eller bør de endres? [Titlene bør ikke endres / Titlene bør endres / begrunn og spesifiser eventuelt forslag]

Del 2. Oppgaver og ansvar på de ulike nivåene

3. Biskopens rolle

15. Gitt at arbeidsgiveroppgavene blir samlet i prostifellesrådet, hva bør gjøres for å styrke biskopenes tilsynsansvar overfor sokn, ansatte og råd? [Fritekst]

Alt etter hva slags arbeidsgivermodell som velges, hva slags virkemidler bør biskopen ha for å ivareta sin leder- og tilsynsrolle? [Fritekst]
16. Gitt at arbeidsgivermodell 2 velges der de som arbeider lokalt blir ansatt i RDNK, bør biskopen ha et selvstendig arbeidsgiveransvar, eller bør biskopens tilsynsrolle frikobles fra arbeidsgiveransvaret? [Biskopen bør ha et selvstendig arbeidsgiveransvar / Biskopens tilsynsrolle bør frikobles fra biskopens selvstendige arbeidsgiveransvar / Begrunnelse i fritekst]
17. Hva slags oppgaver mener høringsinstansen det er viktig at biskopen ivaretar? [Fritekst]
18. Er høringsinstansen enig eller uenig i følgende tiltak? [Helt uenig/litt uenig/verken eller/litt enig/Helt enig. Begrunn [Fritekst]]
 - I. Det må etableres en tydelig forbindelse mellom biskopen, prosten og den øvrige ledelsen i prostiet som legger til rette for samarbeid og samhandling innen bispedømmet, gjennom faste møtepunkt gjennom året.
 - II. Biskopen må sikres en faglig kompetent stab.
 - III. Biskopen må sikres en rolle i tilsettingssaker. [Hvis enig, spesifiser hvordan?]
 - IV. Biskopen må kunne innkalle alle kirkelige medarbeidere til fagsamlinger og kompetansehevende tiltak.
 - V. Det bør være korte prostivisitaser for å sikre biskopen de nødvendige virkemidler til å utøve sitt tilsynsansvar på en god måte.

4. Bispedømmerådenes oppgaver

19. Hva bør være de sentrale oppgavene for bispedømmerådet? [Fritekst]

Høring: ny kirkelig organisering – høringsspørsmål til kirkelige høringsinstanser
Høringssvar må fylles ut i elektronisk svarskjema: <https://surveys.enalyzer.com?pid=dimb3n6f>

5. Oppgaver og ansvar for nytt folkevalgt organ – prostifellesrådet

20. Bør prostifellesrådet ha en formålsbestemmelse som foreslått? [Ja / Nei. Hvis nei, spesifiser hva som ønskes endret]
21. Müller-Nilssen-utvalget har brukt «prostifellesråd» som navn på nytt folkevalgt organ. Er dette et godt navn, eller er det andre forslag? [Ja / Nei, spesifiser / Ingen formening]

6. Oppgaver og ansvar for menighetsrådet

22. Bør menighetsrådet få et ansvar for gjennomføring av gudstjenester og kirkelige handlinger, dvs. det ansvaret som ikke er begrenset av biskopens forordning, Kirkemøtets liturgiske bestemmelser og prestenes selvstendighet gitt av ordinasjonen? [Ja / Nei / Begrunn i fritekst]
23. Bør menighetsrådets rolle i tilsettinger av de som arbeider i soknet tydeliggjøres og nedfelles i kirkeordningene eller i annet kirkelig regelverk? [Ja. Hvis ja, spesifiser hva og hvorfor. Nei. Hvis nei, spesifisere hvorfor].
24. Er det oppgaver i dag som gjøres av fellesrådet som heller bør ligge til menighetsrådet? Og motsatt: Oppgaver som i dag ligger til menighetsrådene som bør ligge hos prostifellesrådet? [Spesifiser i stikkordsform]

7. Prostimøte

25. Er det tjenlig å opprette et årlig prostimøte?
[Ja, som et rådgivende organ for prostifellesrådet innenfor bl.a. strategi og satsninger i prostiet / Ja, som et organ med formell myndighet som vedtar rammebudsjett, godkjenner årsmelding og regnskap / Nei. Hvis nei, mulig å spesifisere hvorfor.]

Del 3. Kirkelig demokrati, valg og sammensetning

Trossamfunnslovens kapittel 3 har som formål å legge til rette for at Den norske kirke forblir en landsdekkende og demokratisk evangelisk-luthersk folkekirke. Dette er i overensstemmelse med Den norske kirkes selvforståelse, slik den er uttrykt av Kirkemøtet. Ethvert medlem i Den norske kirke som fyller 15 år innen utgangen av valgåret, har stemmerett ved kirkelige valg. I denne delen er spørsmål knyttet til kirkelig demokrati, valgordninger og kirkelige organers sammensetning samlet.

8. Menighetsrådet og prostifellesrådet

26. Utvalget har vurdert hvordan prostifellesrådet bør velges, og foreslår at prostifellesrådet velges av menighetsrådene. Er høringsinstansen enig i dette? [Enig. Begrunn / Uenig. Begrunn / Andre forslag [Fritekst]]
27. Utvalget foreslår én representant fra hvert menighetsråd i prostifellesrådet. Enig? [Enig / Uenig. Hvis uenig, spesifiser endring]
28. Bør det være kommunal representasjon i prostifellesrådet?
[Ja, med full stemmerett / Ja, med møte- og talerett / Nei / Eventuell fritekstkommentar]

Høring: ny kirkelig organisering – høringsspørsmål til kirkelige høringsinstanser
Høringssvar må fylles ut i elektronisk svarskjema: <https://surveys.analyzer.com?pid=dimb3n6f>

29. Har høringsinstansen andre synspunkter på menighetsrådets og prostifellesrådets sammensetning? [Fritekst]

9. Bispedømmerådet

30. Hvilken sammensetning av bispedømmerådet bør velges?
[Alternativ 1: Kirkemøtemedlemmer valgt fra bispedømmet (som i dag) / Alternativ 2: Et prostifellesrådsmedlem fra hvert prostifellesråd / Alternativ 3: Kirkemøtemedlemmene valgt fra bispedømmet og et prostifellesrådsmedlem fra hvert prostifellesråd (utvalgets anbefaling)]

10. Kirkemøtet

31. Bør antall Kirkemøte-medlemmer fra hvert bispedømme fastsettes (vektes) i forhold til medlemstall i bispedømmet? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]
32. Bør ordningen med valg av prest til Kirkemøtet avvikles? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]
33. Bør ordningen med valg av lek kirkelig tilsatt til Kirkemøtet avvikles? [Ja / Nei / Begrunnelse i fritekst]
34. Hvis ordningen med valg av prest og/eller lek kirkelig tilsatt avvikles, i hvilken grad bør prester og leke kirkelig tilsatte være valgbare til Kirkemøtet? [De bør være valgbare som folkevalgte, med unntak av ansatte på bispedømmekontorene og i Kirkerådets sekretariat / De bør ikke være valgbare / Annet, spesifiser].
35. Andre merknader til Kirkemøtets sammensetning? [Fritekst]

11. Kirkerådet

36. Hvordan bør Kirkerådet velges hvis det er flere lister i Kirkemøtet?
[Flertallsvalg / Forholdsvalg (listevalg) / Avtalevalg / Avtalevalg hvis gruppene blir enige. Hvis ikke: forholdsvalg / En annen ordning. Forklar i fritekst].
37. Hvordan bør Kirkerådet sammensettes, hvis ordningen med valg av prest og lek kirkelig tilsatt til Kirkemøtet avvikles?
[1. Av leder, 15 andre folkevalgte medlemmer og preses i Bispemøtet (utvalgets forslag) / 2. Av leder, elleve andre folkevalgte medlemmer og preses i Bispemøtet / 3. På annet hvis; spesifiser]
38. Hvordan bør Kirkerådet sammensettes, hvis ordningen med valg av prest og lek kirkelig tilsatt ikke avvikles?
[1. Av leder, elleve folkevalgte medlemmer, fire prester, en lek kirkelig tilsatt og preses i Bispemøtet (som i dag) / 2. Av leder, elleve folkevalgte medlemmer, en prest, en lek kirkelig tilsatt og preses i Bispemøtet / 3. På annet hvis; spesifiser]
39. Hvilket alternativ for krav til balanse mellom kvinner og menn i Kirkerådet bør anvendes?
[Krav om minst 40 prosent kvinner og menn i Kirkerådet etter valgoppgjøret / Krav om minst 40 prosent kvinner og menn på valglisten]

Del 4. Relasjon til kommunene og ny prostiinndeling

12. Om relasjon til kommunene

Dersom Kirkemøtet beslutter en ordning med prostifellesråd;

Høring: ny kirkelig organisering – høringsspørsmål til kirkelige høringsinstanser
Høringssvar må fylles ut i elektronisk svarskjema: <https://surveys.analyzer.com?pid=dimb3n6f>

40. Hvilke av de tiltakene som er nevnt nedenfor er viktig for å opprettholde og videreutvikle en god relasjon mellom kirke og kommune? [For hvert alternativ: Svar på en skala fra 1-5, der 5 er veldig viktig, mens 1 er helt uviktig]
- Videreføre en én til én-relasjon mellom kommune og prostifellesrådet i forbindelse med budsjettprosesser og annet samarbeid mellom kirke og kommune, slik det i dag er det mellom kommunene og fellesrådet.
 - Skille mellom driftsbudsjett og investeringsbudsjett, slik at kommunene kan være sikre på at investeringer som kommunen gjør kommer kommunen til gode.
 - Styrke kirkens rolle som samskappingsaktør for kommunene, ved å skape nye tilbud sammen og samarbeide om eksisterende prosjekt.
 - Annet; spesifiser i fritekst

13. En ny prostistruktur

41. I hvilken grad mener dere utvalget har pekt på de relevante hensynene som det bør legges vekt på ved fastsetting av nye prostigrenser. Svar på en skala fra 1-5 der 5 er veldig relevant, mens 1 er veldig irrelevant. Er det eventuelt andre hensyn som bør vektlegges? [Fritekst]
42. I hvilken grad oppleves dagens prostigrenser som hensiktsmessige for etablering av prostifellesråd? [Svært hensiktsmessig / Nokså hensiktsmessig / Verken eller / Nokså lite hensiktsmessig / Svært lite hensiktsmessig].
43. Andre synspunkter på prostistrukturen, for eksempel hva som er en egnet størrelse på et nytt arbeidsgiverorgan? [Fritekst]

14. Samisk kirkeliv

44. Bør det velges en egen samisk representant i prostifellesrådet i de prostiene som har minst ett sokn som ligger i forvaltningsområdet for samisk språk? [Ja / Nei / Begrunnelse]
45. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i ny kirkelig organisering på lokalt nivå? [Fritekst]
46. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i ny kirkelig organisering med folkevalgt organ på prostinivå? [Fritekst]
47. Hvordan kan samisk kirkeliv ivaretas i en ny kirkelig organisering på nasjonalt nivå? [Fritekst]

15. Andre innspill eller synspunkter

48. Dersom dere har andre innspill eller synspunkter til rapporten eller saken om kirkelig organisering kan de skrives her [Fritekst]

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-2	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	90/21	20.10.2021

Kirkelig gravferd for alle som ønsker det?

Saksframlegg

Viser til FR sak 68/21 hvor man vedtok å utsette saken til neste møte med den hensikt å endre ordlyden i vedtaket.

Følgende endring foreslås utført:

Istedenfor ordlyden «og hvor seremonien følger ordningen Den norske kirke har vedtatt» kunne stå «og hvor seremonien er i overenstemmelse med den kristne tro».

Nytt vedtak vil da lyde: Lier kirkelige fellesråd vedtar at gravferdsseremonier i våre kirker er gratis for alle bosatt innenfor vårt fellesområde og hvor seremonien er i overenstemmelse med den kristne tro. Er betingelsen i første setning oppfylt er alle kostnader knyttet til seremoni og jordfestelse gratis.

Ordningen omfatter ikke utenbygdsboende.

Ordningen gjøres gjeldende fra og med 1.1.2022.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar at gravferdsseremonier i våre kirker er gratis for alle bosatt innenfor vårt fellesområde og hvor seremonien er i overenstemmelse med den kristne tro. Er betingelsen i første setning oppfylt er alle kostnader knyttet til seremoni og jordfestelse gratis.

Ordningen omfatter ikke utenbygdsboende.

Ordningen gjøres gjeldende fra og med 1.1.2022.

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-7	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	91/21	20.10.2021

Øvrige meldinger

Vedlegg:

Den norske kirke overtar presteboliger og tomter fra OVF - siste Endelig liste over boliger per 1. sept. 2021(1023055)
 Delingsprosjektet - overføring av eiendommer til Den norske kirke(102478...
 20211008 Budsjett rev 1
 20211008 Statusrapport nr 2 Sjøstad kirkestue
 Utkast Møtekalender 2022 Lier kirkelige fellesråd
 Høringsutvalget møte ref. 18.08.2021
 Rapport over kirkevergens bruk av koronamidler pr. 13.10.2021
 Rundskriv+10-2021+Tariffrevisjon+for+Den+norske+kirke (1)
 søkerliste prost drammen
 Nyåpnet gravfelt tilrettelagt for muslimsk gravleggings skikk
 Til menighetsrådene

Saksframlegg

- Lørdag 25.09. kl. 16.00 ble alle nasjonale og lokale smittevernforskrifter avvirket. Nå kan alle arrangement og aktiviteter i Dnk gjennomføres som før pandemien. Mao. det vil ikke lenger være smittevernfaglige begrensninger på vår drift. «Norge går over til en normal hverdag med økt beredskap» i flg. Regjeringen.
- Merete Skagen er tilsatt som saksbehandler ved Kirkens servicekontor. Hun tiltrådte stillingen 29.09.2021. Dette innebærer at bistanden vi har hatt fra Manpower opphørte 24.09.
- Vedlagt følger offentlig søkerliste til prostestillingen i Drammen prosti.
Behandlingen videre:
Intervjuer uke 41/42– evt. annengangsintervju to uker senere. Menighetsrådene skal gi sin uttalelse innen uke 45 (fred. 12.11.)
Innstillingsrådet ledet av domprost Martha Botne skal ha innstillingen klar 19.11.
Tilsetting i bispedømmerådet 02.12.
- Torsdag 30.09. ble gravfelt tilrettelagt for muslimsk gravleggingskikk offisielt åpnet på Frogner gravplass, ref. vedlegg.
- Prosjekt fasadebelysning både Frogner og Tranby er forsinket grunnet lang leveringstid av armaturer (flere måneder). Videre avventes svar på søknaden fra Bispedømmet. Håpet er at fundamentene kan bli satt ned i løpet av november, og deretter vil armaturen bli satt opp så snart utstyret er på plass.
- Kirkevergen jobber med å få på plass verdibergingsplaner for alle kirkene. Disse planene utarbeides i samarbeid med lokal kirketjener, deretter gjennomgås de i menighetsrådet og eventuelt justeres, for til slutt å orientere i fellesrådet på første møte etter nyttår. Ref. brev til menighetsrådene.

- Dnk har gjennomført en nasjonal medarbeiderundersøkelse som startet mandag 27.09 og ble lukket 15.10. Både RAMU (Regionalt arbeidsmiljøutvalg) og TAF (Tunsberg arbeidsgiverforum) var opptatt av at alle ansatte som jobber mer enn 30%- stilling skulle besvare undersøkelsen. Undersøkelsen er ansattes mulighet til å si noe om arbeidsmiljø og arbeidssituasjon og gjennom det påvirke hvordan kirken skal være som arbeidsplass i framtiden. Svarene vil bli lagt frem på lederkonferansen 1. og 2. november. Deretter vil Lier kirkelige fellesråd få svarene som er gitt i vårt fellesråd, slik at vi lokalt kan jobbe videre med dem.
- Rehabiliteringen av Sjøstad kirkestue er på plan og i rute med fremdrift og økonomi, ref. vedlegg.
- Rehabiliteringen av glassmalerier Sylling kirke ble gjennomført i uke 41 av Nidaros Domkirkes restaureringsarbeider (NDR). Arbeidet er ferdigstilt for denne gang. NDB har tatt med seg noen glassmalerier der reparasjonene var mer omfattende for å ferdigstille arbeidet i Trondheim.
- Rammeavtale for byggentreprenørtjenester som etter planen skulle vært signert 04.10.21, er «avlyst». Det jobbes med noen endringer i konkurransegrunnlaget, slik at ny konkurranse blir lagt ut på Doffin og TED så snart den er klar. Rammeavtalen er et samarbeid med innkjøpskontoret (Øvre Eiker eiendomsselskap, Lier eiendomsselskap og Lier kirkelige fellesråd).
- Utkast møteplan 2022 for Lier kirkelige fellesråd er vedlagt. Ber om tilbakemeldinger på den, slik at den kan justeres og godkjennes på neste møte i FR. 17.11.
- FR sak 71/21- *Oversikt over eiendomsforhold til Lier kirkelige fellesråds fire gravplasser og kirker, samt forvaltning av disse* – Det har ikke vært mulig å utarbeide kostnadsoverslag for ekstern bistand, da rammeavtale vedrørende jordskifte ikke er ferdigstilt enda. Kirkevergen vil komme tilbake med kostnadsoverslag så snart det er innhentet.
- FR sak 76/21 *Høringsprosess for gravplassvedtekter, Lier kirkelige fellesråd* Kirkevergen beklager at høringen ble sendt ut. Den er nå stoppet og vil bli tatt opp igjen etter justert fremdriftsplan.
- FR sak 77/21 Øvrige meldinger – ang tilbakemeldinger fra Høringsutvalget ref. vedlagte møtereferat fra 18.08.21. Kirkevergen hadde møte med menighetsrådssekretær 08.09.21 hvor bestilling og oppgaven ble tydeliggjort. Menighetsrådssekretær vil kalle inn høringsutvalget til nytt møte så snart som mulig.
- FR sak 77/21 Øvrige meldinger – Rapport på bruken av koronamidler gitt til kirkevergen følger vedlagt.
- «Barn, ikke brud» - Årets TV- aksjon søndag 24. oktober, går til Plans arbeid for å bekjempe barneekteskap. Kirken engasjerer seg og man oppfordres til å melde seg som bøssebærer på <https://blimed.no/>
- Samisk språkuke skjer i år i uke 43 (25. – 31.oktober). Målet er at hele samfunnet skal få kunnskap om samisk språk og kultur. Vi som kirke oppfordres til å delta i markeringen av samisk språkuke- dugnad, for å synliggjøre samisk språk ekstra mye.
- Budsjett 2022 – Fordeling av tilskudd. Ny regjering er valgt og man vet ikke hvordan dette vil slå ut for Dnk. Den 12. oktober ble statsbudsjettet fremlagt. Følgende prioriteringer påvirker Dnk:
 1. Regjeringen kutter tilskuddet til fredede og verneverdige kirker fra 60 – 20 millioner
 2. Dnk får justert sitt rammetilskudd med 2,8%, noe som sikrer forutsigbare rammer.
 3. Regjeringen foreslår kutt i momskompensasjonen for frivilligheten.
 Ut fra disse endringene vil tilskuddsmidlene bli tilsvarende som i år, med en viss prisjustering, med forbehold om store endringer i påtroppende regjeringens budsjettet.
- Enighet i lønnsoppgjøret. Tariffrevisjonen for Dnk. pr 01.05.2021 ref. rundskriv 10/2021, se vedlegg.
- Status delingsprosjekt mellom OVF (Opplysningsvesenets fond) og Dnk ref. vedlegg. Her skrives det i brev fra Barne- og familiedepartementet til Kirkerådet om overføring av eiendommer fra OVFs fond. Brevet informerer om at regjeringen har besluttet å overføre 145 presteboliger og 193 tomter til Dnk. Det betyr at 12 av de 30 boligene, samt tomten, det ikke ble enighet om i forhandlingene vil bli overført kirken. Nå gjenstår en fordeling av de resterende 18 eiendommene der OVF og Dnk ikke er

kommet til enighet. En beslutning om disse ventes i løpet av høsten. T.o. ligger ingen av eiendommene som er overført i Lier.

- Ny strategiplan for perioden 2021 – 2025 og nytt styret i KA ble valgt på Landsrådet. <https://www.ka.no/sak/article/1604186>
- Brunstad Christian Church (BCC = Smiths venner) ble i høst opptatt som medlem av Norges Kristne Råd (NKR). Det betyr at BCC kan låne/leie kirker i tråd med gjeldende regelverk.

Forslag til vedtak

Lier kirkelige fellesråd tar meldingene til orientering.

Den norske kirke overtar presteboliger og tomter fra OVF

Delingen av Opplysningsvesenets fond har kommet et viktig skritt videre. Regjeringen har avgjort at Den norske kirke overtar 145 presteboliger og 193 tomter. Det gjenstår fordeling av 18 eiendommer der Ovf og Den norske kirke ikke har kommet til enighet.

- Den norske kirke er glad for at denne avklaringen kommer nå. Det er mange lokalsamfunn som har ventet på avgjørelsen av om deres prestegård skal eies av kirken eller staten, sier direktør i Kirkerådet Ingrid Vad Nilsen.

Opplysningsvesenets fond (OVF) har forvaltet de kirkelige eiendommene på vegne av staten og kirken. Delingen av OVF mellom staten og kirken er siste del av statskirkeoppgjøret.

- Det har vært uenighet om en del eiendommer fordi Den norske kirke og OVF har gjort ulike vurderinger i forhandlingene. Kirken ønsker å fortelle prestegårdshistorien som en viktig del av kirke- og kulturhistorien lokalt. Derfor er det viktig at vi også får en avklaring på de siste eiendommene, fortsetter kirkerådsdirektøren.

Stortinget har vedtatt noen prinsipper for fordelingen og lagt til grunn at staten og Den norske kirke skal være likeverdige parter i prosessen om å avklare hvilke eiendommer kirken skal overta.

- Nå gjenstår fordelingen av de siste 18 eiendommene. Disse er en viktig del av kirke- og kulturhistorien som kirken ønsker å ta vare på til beste for lokalsamfunnet. Jeg forventer en rask avklaring også om disse eiendommene, sier Vad Nilsen.

296 boliger og 193 tomter er vurdert. Ut i fra kriteriene Stortinget fastsatte, ble det enighet om at 133 presteboliger skulle overføres til kirken. Partene kom ikke til enighet om fordelingen av de siste 30 presteboligene og en tomt. Regjeringen har nå besluttet at 12 av disse boligene og tomten skal overføres til kirken.

De øvrige uenighetspunktene blir avklart i løpet av høsten, ifølge et brev fra Barne- og familiedepartementet.

**Følgende 145
presteboliger overføres
til Den norske kirke**

Tunsberg bispedømme

Ål prestegard

Hol prestegard

Nore prestegard

Rollag prestegard

Borre prestegard

Hamar bispedømme

Hof prestegard

Engerdal prestegard

Rendal prestegard

Dovre prestegard

Lesja prestegard

Skjåk prestegard

Lom prestegard

Sør-Aurdal prestegard

Vestre Slidre prestegard

Vang prestegard (Valdres)

Alvdal nye prestebolig

Stor-Elvdal nye
prestebolig

Trysil nye prestebolig

Ringebu nye prestebolig

Eidskog prestegard

Stange prestegard

Ringsaker prestegard

Borg bispedømme

Hvaler prestegard

Skiptvet prestegard

Hobøl prestegard

Skedsmo prestegard

Nesodden prestegard

Kråkstad prestegard

Skjeberg prestegard

Agder og Telemark bd

Drangedal prestegard

Tinn prestegard

Hjartdal prestegard

Seljord prestegard

Fyresdal prestegard

Nissedal prestegard

Åmli prestegard

Evje prestegard

Valle prestegard

Lyngdal kapellangard

Sirdal prestegard

Utsiktvegen prestebolig
(Kvitseid)

Gjerstad prestegård

Heddal prestegard

Dypvåg prestegård

Oddernes prestegard

Tveit prestegard

Lista prestegard

Sauherad prestegard

Gjerpen prestegard

Holt prestegard

Bamble prestegard

Siljan prestegard

Stavanger bispedømme

Tysvær prestegard

Nedstrand prestegard

Sand prestegard

Sandeid prestebolig

Sand nye prestebolig

Sokndal prestegard

Lund prestegard

Time prestegard

Bjergvin bispedømme

Kvinnherad prestegard

Hosanger prestegard

Ullensvang prestegard

Luster prestegard

Aurland prestegard

Vik prestegard

Lavik prestegard

Solund prestegard

Askvoll prestegard

Jølster prestegard

Selje prestegard

Davik prestegard

Eid prestegard

Gloppen prestegard

Sande prestegard

Austevoll nye prestebolig	Fosnes prestegard	Salangen prestegard
Lærdal prestegard	Grong nye prestebolig	Lyngen prestegard
Fana prestegard	Meldal prestegard	Skjervøy prestegard
Haus prestegard	Oppdal prestegard	Loppa prestegard
Leikanger prestegard		Kautokeino prestegard
	Sør-Hålogaland bd	Karasjok prestegard
Møre bispedømme	Bindal prestegard	Vadsø prestegard
Stranda prestegard	Sømna prestegard	Kåfjord prestebolig
Ørskog prestegard	Hattfjellidal prestegard	Karlsøy nye prestebolig
Bud prestegard	Hemnes prestegard	Porsanger nye prestebolig (Lakselv)
Aure prestegard	Herøy prestegard	Lebesby nye prestebolig
Øre prestegard	Nesna prestegard	Vardø nye prestebolig
Tingvoll prestegard	Lurøy prestegard	Balsfjord nye prestebolig
Sunndal prestegard	Gildeskål prestegard	Nesseby nye prestebolig
Stangvik prestegard	Saltdal prestegard	Nordkapp nye prestebolig
Haram nye prestebolig	Skjerstad prestegard	Berg prestegard
Neset nye restebolig	Steigen prestegard	Hammerfest prestegard
Vanylven nye prestebolig	Hamarøy prestegard	Sør Varanger prestebolig
Kvernes prestegard	Ofoten prestegard	
	Buksnes prestegard	
Nidaros bispedømme	Værøy prestegard	
Rindal prestegard	Hadsel prestegard	
Åfjord prestegard	Bø prestegard	
Bjørnør prestegard	Rødøy nye prestebolig (Tjongsfjord)	
Haltdalen prestegard	Beiarn nye prestebolig	
Selbu prestegard	Vega nye prestebolig	
Leksvik prestegard	Brønnøy prestegard	
Snåsa prestegard		
Lierne prestegard		
Overhalla prestegard	Nord-Hålogaland bd	
	Ibestad prestegard	

DET KONGELIGE BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1525-18

6. oktober 2021

Delingsprosjektet - overføring av eiendommer til Den norske kirke

Vi viser til mottatt forslag om deling av eiendommer mellom Opplysningsvesenets fond og Den norske kirke av 25. juni 2021.

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 29 (2018-2019) Opplysningsvesenets fond la Stortinget føringer for oppdeling av fondet. Blant annet ba Stortinget regjeringen legge til grunn at staten og Den norske kirke skal være likeverdige parter i prosessen som skal avklare hvilke eiendommer kirken skal overta, og det legges til grunn at staten kommer til enighet med Den norske kirke om dette (jf Innst. 209 S (2019-2020)).

Med bakgrunn i dette ble det opprettet et prosjekt med representanter for Den norske kirke og staten som i første fase av arbeidet skulle avklare hvilke eiendommer som kan overføres til Den norske kirke. Etter forslag fra partene engasjerte departementet en uavhengig prosjektleder til å lede arbeidet. Departementet oppnevnte tidligere regjeringsadvokat Sven Ole Fagernæs til prosjektleder.

Rapporten er omfattende og er basert på de overføringskriteriene som framkommer i Meld. St. 29 (2018-2019). Status i arbeidet er at det er vurdert 296 boliger og 193 tomter. Ut fra kriteriene er det enighet mellom partene om at 133 presteboliger overføres og 133 blir i statens eie. Det er uenighet om 30 presteboliger og en tomt. Etter ønske fra departementet ga prosjektleder sin vurdering av uenighetssakene. I tillegg har partene bedt departementet også vurdere overføring av noen andre eiendommer som er omtalt i stortingsmeldingen.

Departementet viser til det gode arbeidet som er utført. Kriteriene for fordeling var ikke ment å være absolutte nettopp for å gi partene et handlingsrom i skjønnsutøvelsen. Vi er derfor

Postadresse
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo
postmottak@bfd.dep.no

Kontoradresse
Akersgt. 59
www.bfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 793

Avdeling
Forbruker-, tros- og
livssynsavdelingen

Saksbehandler
Øystein Hauge
22 24 25 07

tilfredse med at rapporten inneholder relativt få uenighetsaker og at forslagene til overføringer er godt begrunnet og i henhold til kriteriene gitt av Stortinget.

Når det gjelder de 30 presteboligene partene var uenige om, har departementet i første omgang sett hen til prosjektleders vurdering og skjønn for ytterligere overføring av 12 presteboliger. En slik utvidelse ville også løse uenigheten om den ene tomten i Siljan.

Regjeringen har besluttet at 145 presteboliger overføres til Den norske kirke, og at 193 tomter (tomter, gravplasser og kirkegrunn) overføres til Den norske kirke eller til det enkelte sogn (jf. ny lov om Opplysningsvesenets fond § 5).

I den grad presteboligen er del av et gårdsbruk kreves det samtykke til fradeling av boligen før boligen kan overføres (jf. Meld. St. 29 (2018-2019) pkt. 8.3.1 og ny lov om Ovf § 5 andre ledd. Det er kommunen som avgjør slike saker. Selv om loven som tillater overføring av eiendommer fra Ovf til Den norske kirke ikke gjelder før 1. januar 2022, kan forberedende prosesser for overføring av eiendommer starte opp når partene finner det hensiktsmessig. Dette gjelder for eksempel søknad om deling etter jordloven eller søknad om konsesjon etter konsesjonsloven.

Før eiendommer formelt kan overføres må det også gjennomføres taksering av eiendommene, og kompensasjon for vedlikeholdsetterlep og driftsutgifter må kartlegges (jf. Prop 144 L (2020-2021) merknad til § 5).

For de resterende 18 presteboligene det er uenighet om, vil departementet se nærmere på hver enkelt av disse i lys av partenes redegjørelse for delingskriteriene og forutsetninger som er omtalt i meldingen.

Når det gjelder øvrige eiendommer som er vurdert i rapporten (nyere bispeboliger og noen næringseiendommer i kirkelig bruk) er det heller ikke stor uenighet mellom partene, men for disse eiendommene er det også andre hensyn som skal vurderes, herunder konsekvenser for Ovf's datterselskaper. Partene har derfor bedt departementet om å vurdere disse spørsmålene.

Departementet tar sikte på å gjøre nærmere vurderinger av de gjenstående spørsmålene i løpet av høsten.

Vedlagt følger liste over eiendommer iht. regjeringens konklusjon.

Med hilsen

Erik Saglie (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ellen Ur
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Den norske kirke	Kirkerådet	0106	OSLO
Opplysningsvesenets fond	Pb. 535 Sentrum	0105	OSLO

Rev. 1 -0810- 20.21

SJÅSTAD KIRKESTUE

Forventet sluttkostnad

Koder ihht norsk standard	Kontotekst/Entreprise	Kontrakt	Utbetalt pr.	Forventet tillegg	Sluttkost	ANMERKNING
E1	Felleskostnader - rigg m.m.	13 000				
E2	Bygningsmessige arbeider	452 250	200 000			
E3	VVS medtatt E2					
E4	El medtatt E2					
	Forventet tilleggskost, eget oppsett	51 700		51 700		
	Entreprisekostnad	516 950	200 000	51 700	0	
E8	Generelle kostnader	50 000	33 600		0	
	Byggkostnad	566 950	233 600	51 700	0	
E9.6	MVA 25%	141 738	58 400	12 925	0	
	Forventet prosjektkostnad	708 688			0	
	Reserver og marginer	41 362				

	Rammekostnad	750 000	292 000	64 625	0	
--	--------------	---------	---------	--------	---	--

SJÅSTAD KIRKESTUE

STATUSRAPPORT NR 2

Dato. 0810.2021

Fremdrift

Fremdriften er ajour med fremdriftsplanen. Malerarbeidet er i hovedsak avsluttet og vi fortsetter arbeidene i wc og med gulvarbeider i neste uke

Økonomi

Sluttprognose foreligger ikke foreløpig, men det er ikke noe som tyder på at rammekostnaden blir overskredet.. Skjema for sluttkostnad er revidert med påløpne kotmader samt påført forventete tilleggskostnader..

HMS/ SHA

SHA-planen er komplettert med mannskapsliste.
Ingen skader /uhell har finnet sted.

Orientering, tiltak

Ramme for vegghengt toalett er utført- Div spikerslag er utført, Veggplater og gulvbelegg er tatt ut. Gulv galler blir malt. Åpning trapp blir lukket.Varmekabler vf er ok. Dører kommer til uka.

Neste møte blir som avtalt 25-10

Per Otto Olsen

Vedlegg
Kostnadsoverslag rev 2

Utkast Møtekalender 2022 Lier kirkelige fellesråd

Møtetidspunkt: kl.19 - 21

Onsdag	26.01.2022	Frogner menighetshus
Tirsdag	25.02.2022	Tranby menighetshus
Onsdag	06.04.2022	Sjåstad kirkestue
Onsdag	11.05.2022	Sylling kirkestue
Onsdag	08.06.2022	Tranby menighetshus
Onsdag	31.08.2022	Sjåstad kirkestue
Onsdag	19.10.2022	Sylling kirkestue
Onsdag	16.11.2022	Frogner menighetshus

Høringsutvalget Lier KF

Møte 18.08.2021 Kl. 18.00 Frogner menighetshus

Innkalt: Ellen Bergflødt Sørensen; Hilde Andrea Nysether; Inger Bjørshol; Ole Johan Stokstad; Sigurd Lein; Rune Kleven.

Tilstede: ; Hilde Andrea Nysether; Inger Bjørshol; Sigurd Lein; Rune Kleven.

Møtet ble åpnet, og følgende ble lagt frem til hvert medlem i trykt eksemplar:

-Kirkevergens mail av 30. juni til MR-ledere; VS; Høring om ny kirkelig organisering.

-Høringsbrev fra Kirkerådet

-Høringsnotat fra Kirkerådet

-Høringsspørsmål til høring fra Kirkerådet

-Vedlegg til rapport: Konsekvensanalyse utarbeidet av PwC

Rune Kleven gikk gjennom høringsbrevet. Det ble forklart hvordan høringsnotat og spørsmål bør behandles i menighetsrådene. Det ble informert om informasjonsmøtene, og tidene for de. I og med at Kirkerådet har gjort en solid jobb med notat og spørsmål om rapporten, sa Kleven at jobben som høringsutvalget skal gjøre er i hovedsak utført med disse dokumentene. Dette letter arbeidet for alle høringsinstansene, som ikke trenger å lese hele rapporten.

Spørsmål ble stilt spørsmål om arbeidsform. Kleven anbefaler at MR deler opp notatet, og tar f.eks. 3 kvelder til hjelp. Men det er helt opp til hvert MR å finne sin egen arbeidsform, og hva man svarer.

Det ble satt frem en ide om å samle alle MR i Lier til møte for å bli enige om hva man skal svare. Det gikk Kleven imot, med tanke på at MR'ene står selv ansvarlig for hva de vil svare.

Møtet hevet.

Referent: Rune Kleven

Oversikt over kirkevergens bruk av koronamidler ref. FR sak 77/21

<u>Anskaffelsessøknader</u>	<u>Beløp</u>	<u>Vedlegg</u>
Streaming Jan Gunnar	kr 34 460	1
Sylling MR arr. konserter	kr 12 500	2
KRIK - lederhelg kickstart	kr 20 000	3
Krik t- shjorter og prosjektor	kr 24 000	4
bålpanne diakongutta	kr 6 190	5
Totalt utgitt	kr 97 150	

Vedlegg 1

Tilbud på livestreaming av gudstjenester

Jan Gunnar Sørbø, 15.08.21

Oppdragsgiver: Lier KF, v/ Joar Flatland og Helge Rotevatn

Forespørsel:

Live-stream av konfirmasjonsgudstjenester i Lier-kirkene, følgende dato og tidspunkt:

28. aug kl. 11, 12, 13, 14 (Lierskogen)
4. og 5. sept. kl. 1100, 1230, 1400 (Frogner)
11. sept. kl. 11, 12, 13, 14 (Tranby)
12. sept. kl. 11, 12, 13 (Tranby)
18. sept. kl. 1100, 1230, 1400 (Frogner)

Teknisk tilnærming:

Streamen vil gjøres med inntil 3 faste kameravinkler. Faste kameravinkler muliggjør produksjon uten aktive kameraoperatører. Kameravinklene bestemmes i samråd med oppdragsgiver og i tråd med deltagernes samtykke. Lydproduksjonen gjøres med separat fastmikrofon på hovedtaler, sangsolist, orgel og piano. Dessuten mulighet for egen mikrofon for menighetssang. I Frogner kan bøylemicer for prest/kateket kobles til stream. Dette er i utgangspunktet ikke mulig i de andre kirkene. Opptaket sendes via OBS studio og streames på Lier KF sin YouTube-konto i såkalt ikke-oppført modus. Det vil si at kun de som har fått tilsendt stream-link har tilgang til streamen. I etterkant slettes opptakene og vil ikke være tilgjengelig.

Internettilkobling besørges av trådløs 4G-ruter. Preliminære målinger av mottaksforhold (Telenor) med iPhone viser svært god båndbredde i Lierskogen kapell (100Mbps), mens signalene i Tranby og Frogner er betydelig svakere (10-20Mbps). En 4G ruter vil antageligvis oppnå bedre tall. Stream-kvaliteten vil tilpasses tilgjengelig båndbredde. I Lierskogen vil stream i full-HD kvalitet (1080/30fps) være uproblematisk, mens man muligens vil måtte gå noe ned i oppløsning (eks. 720/30fps) i Frogner og Tranby for å sikre en stabil overføring.

I forkant av oppdraget vil en prøvestream på egnet tidspunkt settes opp for kvalitetssikring.

Kostnadsoverslag:

Tabell 1

28.8.	8 Inkl opp- og nedrigg
4.9.	7 Inkl opprigg
5.9.	7 Inkl nedrigg
11.9.	7 Inkl opprigg
12.9.	6 Inkl nedrigg
18.9.	8 Inkl opp- og nedrigg
Sum	43
Timesats freelance	800
Sum	34400
- 10% rabatt	30960
Kjøregodtgjørelse:	3500
Sum	34460

Forutsetninger for tilbud:

- 1) Lier KF stiller tilgjengelig AV-utstyr til fri disposisjon
- 2) Jan Gunnar Sørbø fritas fra regulære tjenester i Lier KF de aktuelle datoene

Tilbud er gyldig i 5 dager fra aktuell dato.

Oslo, 15.08.21

Vedlegg 2.

Mette Sønsteby

Fra: Mette Sønsteby
Sendt: onsdag 30. juni 2021 17.24
Til: Hanne Myhre Gravdal
Emne: SV: Søknad til Fellesrådet om støtte

Hei Hanne!

Viser til mottatt søknad av 9.06.21 om midler til avholdelse av konsert i Sylling kirke.
 Søknaden ble behandlet i Fellesrådet sak 62/21.

Lier kirkelige fellesråds vedtak

Lier kirkelige fellesråd vedtar å avsette en pott på kr 100 000 til kirkevergens disposisjon som finansieres ved bruk av disposisjonsfond.

Midlene skal brukes til prosjekter som kan gjennomføres i løpet av 2021.

Søknaden innvilges fra kirkevergens side.

Pengene vil bli overført Sylling menighetsråd bank konto nr. 1503.97.47267.

Vi ønsker lykke til med gjennomføringen av konserten.

Mvh.

Mette Sønsteby

Kirkeverge

Lier kirkelige fellesråd

E-mail: ms334@kirken.no

Adr.: Klokkersvingen 1, 3403 Lier

Mob. 482 89 588

www.kirken.no/liar

Fra: Hanne Myhre Gravdal <hanne.myhre.gravdal@sparebank1bv.no>

Sendt: onsdag 9. juni 2021 14.35

Til: Mette Sønsteby <ms334@kirken.no>

Kopi: Hanne Myhre Gravdal <hanne.myhre.gravdal@sparebank1bv.no>

Emne: Søknad til Fellesrådet om støtte

Søknad om midler til konsert i Sylling Kirke

Vi i Sylling hadde oppe på MR møte at vi ønsker å prøve å avholde en konsert til høsten.

Vi ønsker å benytte lokale krefter – eks. korpset – koret osv

Vi ser ikke for oss mange kostnader, men tenkte på å avholde en gratis konsert – der vi gir 5000,- til kor og 5000,- til korps.

De sliter for tiden, og de ønsker å bidra i kirken, og derfor ønsker vi å legge forholdene til rette for det.

Vi tenkte å annonsere via Facebook – både sangen og musikken ville da hjulpet til med dette – og annonse i Lier posten.

Vi ser for oss at vi i MR er frivillige denne kvelden så vi får ikke noe utgifter her, men vi kunne- hvis lov – tenkt oss å ha litt å bite i.

Budsjett:

Kor og Korps tot	10.000,-
Noe å bite i	1000,-
Annonsering	1500,-
Totalt:	12.500,-

Håper Fellesrådet er villig til å bidra til at det igjen skjer litt i kirken vår. Vi starter i det små med lokale krefter.

Med vennlig hilsen
For Sylling MR

Hanne Myhre Gravdal

Med vennlig hilsen

Hanne Myhre Gravdal

Rådgiver personmarked
SpareBank 1 Sørøst-Norge

Mobil: 99409232 | Kundesenter: 91502480

www.sparebank1sorost.no

KONFIDENSIELT. Denne e-post er kun beregnet for den angitte adressat og kan inneholde taushetsbelagte opplysninger. Dersom du ikke er rette mottaker av dokumentene, gjøres det oppmerksom på at enhver kopiering eller annen videreformidling av opplysningene, ikke er tillatt. Dersom du ikke er riktig mottaker, ber vi vennligst om at du tar kontakt med vårt kontor og ikke bruker opplysningene i denne e-post.

Vedlegg 3a

Fredag 20.08.2021

Hei Mette!

Her kommer en ny søknad i forbindelse med midlene fra Fellesrådet. 😊

Vi søker om 20 000,- fra fellesrådsmidlene, til fellesprosjektet «Lederhelg Kickstart», se vedlagt søknad som Joar sendte til Kirkerådet. Den 16.6.21 fikk vi innvilget søknaden på 25 000,- fra Kirkerådet. Vi er jublende glade og venter spent på om «det går veien videre» slik at dette blir en realitet. Vi har pr nå 25-30 potensielle lederungdommer mellom 15 og 20 år, som vi håper å kunne tilby dette!

Det at det er et felles prosjekt for alle menighetene i Lier, styrker også samarbeidet og samholdet både oss ansatte OG ungdommene imellom!

Vi holder på med planleggingen nå, med innhenting av priser og alternativt ledige helger. Og vi, det er Joar, Helge, Anne-Sofie, Ole-Jørgen og meg selv.

Hvis det er flere opplysninger du trenger, så ring meg!

Beste hilsen

AnCa Trosopplærer

Anne Cathrine Hegge Larssen
Trosopplærer
Sylling og Sjøstad menigheter
Lier
Mobil: 95278141

www.kirken.no/sylling

www.kirken.no/sjaastad

10. Ønsket beløp for «Kickstartleir»:

Kr 25.000 for leir med målgruppe 11-50 ungdommer

11. Beskriv kort hva dere søker støtte til, estimert totalt budsjett for tiltaket og fremdriften for tiltaket:

Kickstart for felles ledertreningsweekend mars 2022. Vi ønsker å bygge opp et nytt ledertreningsopplegg hvor vi for første gang samler alle ungdomslederne i alderen 15-20 år i de fire soknene. Dette er noe vi ikke har gjort før, men som vi tror kan skape et større fellesskap mellom aktive ungdommer på tvers av menighetene i Lier. Vi tror det vil gi samhold, styrke og et sted for trosfellesskap. Det å merke at man er en bra gjeng er godt. På sikt kan det hende vi også vil jobbe ut en felles konfirmantleir og da vil det være en stor styrke om ungdomslederne kjenner hverandre godt fra før. Vi tenker også på å jobbe ut et ungdomsgudstjeneste-konsept felles for alle soknene i forlengelsen av kickstart-weekend og ledersamlinger. Vi tenker kickstart-weekend i mars 2022 av flere grunner. Det er større sjanse for å kunne være sammen uten for mange begrensninger av type smitteverntiltak. Vi har også måttet flytte konfirmasjon til høsten 2021, noe som gjør at programmet blir veldig hektisk for oss ansatte, da vi både skal gjennomføre konfirmasjoner og flere konfirmantweekender. Det er også litt hektisk i januar og februar 2022. Vi lander derfor på mars, mellom vinterferie og påske. Weekenden skal bestå av andaktskurs, gudstjenesteverksted og praktiske samhandlingsoppgaver. Vi tenker å reise til Uvdal Camping. Budsjett: Utgifter: Kost og losji kr 30.000 Buss kr 20.000 Rekvizita kr 5.000 Inntekter: Deltakeravgift kr 10.000 Kickstartmidler kr 25.000 Fellesrådet kr 20.000 Framdrift av tiltaket: En gruppe bestående av ansatte og noen ungdomsledere fra hvert sogn jobber ut detaljprogrammet for weekenden høsten 2022. Ungdomslederne som har vært med å

Vedlegg 4.

Søknad om midler til KRIK Lier, med Ref. FR sak 62/21.

Hei kirkeverge Mette Sønsteby!

Lier 12.08.2021

Vi i KRIK Lier ønsker å søke om midler, som kan være med på å gi oss en skikkelig oppstart nå i høst 2021, og også være med på å løfte KRIK Lier og kirken ut av pandemien og gå over i en ny fase, med et blomstrende ungdomsarbeid i menighetene i Lier.

Jeg vil presisere at KRIK Lier er en felles aktivitet for, og av, ALLE menighetene i Lier!

For å gi en god fellesskapsfølelse, og også være synlige representanter for KRIK Lier, ønsker vi at alle som er medlemmer i KRIK Lier 2021, får en KRIK t-skjorte hver. KRIK Lier består av vanlig KRIK Lier medlemmer fra 13-19 år + ledere, og så er også KRIK Lier et konfirmantalternativ for alle menighetene i Lier, og høsten 2021 blir det ca 50-60 KRIK konfirmanter.

Vi søker også om midler til å kjøpe inn egen projektor, for å kunne fortsette med den gode måten å ha andakt/undervisning på, med Kahoot -konkurranse med premie, etter andakten. Dette er en veldig virkningsfull måte å få ungdommene til å ønske å følge med og få med seg det som blir sagt. Vi er også avhengige av projektor for å få vist teasere og filmer fra KRIK leirer, når vi skal vise ungdommene hvor gøy og spennende det er å dra på leir.

Til nå (i ca3 år) har KRIK Lier lånt projektor av Sjøabagos (Sjøastad barnegospel) sånn litt på nåde. Vi er helt avhengig av projektor for at andakten og aktiviteten skal bli så god som vi ønsker, og mener vi ser resultater av!

Vi søker om midler til:

80 stk T-skjorter a 175,- = 14 000,-

Projektor = 10 000,-

Sum: 24 000,-

Med håpefull hilsen fra
Anne Cathrine Hegge Larssen
Lokallagsleder og Trosopplærer

Vedlegg 5.

DEN NORSKE KIRKE
Kirken i Lier

Diakongutta v/ Aksel Øhrn

Lier, den 28.09.21

Til Mette Sønsteby, kirkeverge

Søknad om tilskudd til bålpanne med ulikt tilleggsutstyr

Viser til samtale om muligheten for å gå til innkjøp av bålpanne til felles bruk i LKF.

Bålpannen er ment til å kunne brukes i forbindelse med ulike arrangementer i regi av LKF eller i samarbeid med andre.

Flere menigheter mangler dette og en felles bålpanne gir oss mulighet til å bruke den på tvers.

I tillegg til selve bålpannen ønsker vi å gå til innkjøp av en pizzaovn som tilleggsutstyr. Denne skal benyttes i sammenhenger hvor formålet er å skape kontakt, som for eksempel i forbindelse med vårt prosjekt «Bålpanneprat» på Sjøstad eller ved ulike arrangementer i Lier der vi ønsker å komme i kontakt med folk.

Oversikt over kostnader:

Utstyr	Beløp / pris
Bålpanne, Espesgard 60 cm	1699,- (Bauhaus)
Gnistfanger 60 cm Espesgard	649,- (Maxbo)
Pizzaovn til bålpanne Espesgard	2999,- (Espesgard.no)
Pizzaspade Espesgard	349,- (Espesgard.no)
Pizzabrett Espesgard	299,- (Espesgard.no)
Frakt fra Espesgard for privatkunder	195,-
Totalt med forbehold	6190,-

Vi håper på positivt svar!

På vegne av Diakongutta, Ole-Jørgen Andersen og Aksel Øhrn

Aksel Øhrn, diakon.

Vedlegg: Produktbeskrivelser.

RUNDSKRIV
10/2021

Saksbehandler:	Arbeidsgiveravdelingen	Dato:	30.09.2021
----------------	------------------------	-------	------------

Tariffrevisjonen for Den norske kirke pr. 01.05.2021 – resultatet kan iverksettes

Årets forhandlingsresultat for Hovedtariffavtalen for Den norske kirke (HTA) er vedtatt av KAs styre og av fagforeningene, og kan derfor iverksettes. Forhandlingene er et mellomoppgjør, jf. HTA kapittel 4 punkt 4.4., og det er derfor kun forhandlet om justering av lønn. I dette rundskrivet vil resultatet gjennomgås nærmere.

1. Innledning

1.1 Om resultatet og dette rundskrivet

Dette rundskrivet gjelder kun for organer i Den norske kirke – kirkelige fellesråd, menighetsråd og rettssubjektet Den norske kirke (rDnk). Organisasjonsmedlemmer i KA (virksomheter utenfor Den norske kirke) har en egen Hovedtariffavtale som forhandles separat, og iverksetting for disse virksomhetene omtales i eget rundskriv 11/2021.

Vi gjør spesielt oppmerksom på at det er gitt ulike sentrale lønnstillegg i kapittel 4 for ansatte i hhv. kirkelige fellesråd/menighetsråd, og rettssubjektet Den norske kirke (prestetjenesten, bispedømmerådene og Kirkerådet). Den enkelte ansatte skal kun ha det lønnstillegget som gjelder for den virksomhet og stilling vedkommende er ansatt i. Det vil si at man avhengig av stillingstype og arbeidsgiver enten skal ha et gitt kronetillegg eller et gitt prosenttillegg etter nærmere bestemmelser nedenfor, og ingen skal få begge deler.

1.2 Om forhandlingene og godkjenning

Forhandlingene ble gjennomført 30 august. Partene ble enige om et anbefalt forhandlingsresultat tilsvarende KAs tilbud 5, se [vedlegg A](#) til dette rundskrivet.

Det anbefalte forhandlingsresultatet er nå vedtatt av KAs styre, jf. vedtekter for KAs arbeidsgivervirksomhet § 5 a). Alle fagforeningene har også godkjent resultatet. Resultatet kan derfor iverksettes.

1.3 Spørsmål/veiledning samt gratis webinar

Ved spørsmål til innholdet i dette rundskrivet eller tariffavtalene for øvrig, kan KAs arbeidsgiveravdeling kontaktes. Vi anbefaler at e-postadressen ka@ka.no, samt sentralbordets telefon 23 08 14 00, benyttes for å komme til en tilgjengelig rådgiver.

**RUNDSKRIV
10/2021**

Saksbehandler:	Arbeidsgiveravdelingen	Dato:	30.09.2021
----------------	------------------------	-------	------------

Som [vedlegg B](#) finner du også presentasjon som illustrerer og forklarer nærmere hvordan lønnsjusteringene skal gjennomføres, samt ulike eksempler på utregning av lønnstillegget.

I tillegg til det medfølgende materialet, vil KA den 12. oktober kl. 09 arrangere et gratis webinar om iverksettingen av lønnsoppjøret for 2021. Dette webinar er praktisk for dem som er usikre på de justeringene som skal gjøres, eller av andre grunner ønsker en samlet gjennomgang av resultatet gjennom en nettbasert samling. Det er de samme temaene som fremkommer i dette rundskrivet som også vil tas opp i webinar. [Klikk her for å delta i webinar](#) (det er ingen forhåndspåmelding).

2. Lønnsjusteringer fellesråd og menighetsråd

For ansatte som er innplassert i kapittel 4 pkt. 4.6 lønnsgruppe 1-5 gis et kronetillegg pr. 01.05.2021 avhengig av lønnsgruppe og ansiennitet, se pkt. 2.1. Stillinger uten fastsatt garantilønn («unormerte stillinger») gis et prosenttillegg, se punkt 2.2. Tilleggene gis til arbeidstakere som var ansatt pr. 30.04.2021.

2.1 Sentrale lønnstillegg pr. 01.05.2021 til ansatte omfattet av kapittel 4 pkt. 4.6 lønnsgruppe 1-5:

	0 år	2 år	4 år	6 år	8 år	10 år	16 år
Lønnsgruppe 1	10 000	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000	12 900
Lønnsgruppe 2	11 500	12 600	12 600	12 600	12 600	12 700	14 600
Lønnsgruppe 2B	11 800	12 600	12 600	12 600	12 600	12 700	15 700
Lønnsgruppe 3	12 100	12 800	13 000	13 200	13 400	13 800	16 700
Lønnsgruppe 4	12 500	13 300	13 700	14 000	14 200	15 500	17 500
Lønnsgruppe 5	16 400	16 400	16 400	16 400	16 400	18 700	21 000

Det sentrale tillegget, slik det fremgår av tabellen ovenfor, legges i sin helhet på den enkeltes grunnlønn med virkning fra 01.05.2021. Dette gjelder også ansatte som ligger over laveste utregnet årslønn/-garantilønn og ansatte med mer enn 16 års ansiennitet. Med *grunnlønn* menes arbeidstakers faktiske lønn, uten faste og variable tillegg. Midlertidige tillegg regnes som «faste tillegg», og inngår ikke i grunnlønnen.

RUNDSKRIV 10/2021

Saksbehandler:	Arbeidsgiveravdelingen	Dato:	30.09.2021
----------------	------------------------	-------	------------

Tillegget er beregnet for full stilling, og deltidsansatte gis en forholdsmessig økning ut fra stillingsprosenten.

Justeringene gjelder kun de som var ansatt pr. 30.04.2021. Arbeidstakere som har blitt ansatt etter denne dato skal ikke ha tillegg etter denne tabellen. For alle ansatte i lønnsgrupper (også de som er ansatt etter 30.04.2021) må det likevel kontrolleres at de minst ligger på garantilønn for sin lønnsgruppe og ansiennitet. Ingen ansatte skal ligge under garantilønnen.

2.2 Stillinger uten fastsatt garantilønn («unormerte stillinger»)

Til ansatte i stillingskodene 5160, 5242, 5241, 5246, 5104, 5219, 5201, 5102, 5224, 5245, 5260 og 5199 gis det et tillegg på **3,1 %** av den enkeltes grunnlønn. Disse skal *ikke* ha kronetillegg etter tabellen over. Grunnlaget for prosentøkningen er lønn pr. 30.04.2021, og gjelder kun de som var tilsatt pr. denne dato. Virkningsdato er 01.05.2021.

Ansatte i disse stillingene, som etter bestemmelsen i HTA kapittel 4 pkt. 4.5.7 likevel er knyttet til en bestemt lønnsgruppe 1 til 5, følger justeringene for den aktuelle lønnsgruppen, og gis ikke prosenttillegg.

2.3 Nye tabeller

Den nye garantilønnsstabellen med ansiennitetstillegg er inntatt som [vedlegg C](#) til dette rundskrivet.

2.4 Lønnsgruppe 4B

En ny lønnsgruppe 4B med egne garantilønner innføres fra **1. januar 2022**. Denne gjelder for stillinger med krav om 4-årig universitets- eller høyskoleutdanning (spesialutdanning) med 1 års nødvendig tilleggsutdanning. KA vil komme tilbake med mer informasjon om dette på et senere tidspunkt.

3. Rettssubjektet Den norske kirke (rDnk)

Til alle arbeidstakere i rDnk (prestetjenesten, bispedømmerådene og Kirkerådet) som er plassert i kapittel 4 pkt. 4.7 gis det et prosenttillegg på **2,5 %** av den enkeltes grunnlønn pr. 30.04.2021. Dette gjelder både ansatte som er plassert i lønnsgrupper (med alternativer og ansiennitetsjustering) og ansatte i unormerte stillinger. Virkningsdato er 1.5.2021. Garantilønn i lønnsgruppene økes tilsvarende.

**RUNDSKRIV
10/2021**

Saksbehandler:	Arbeidsgiveravdelingen	Dato:	30.09.2021
----------------	------------------------	-------	------------

Justeringene gjelder kun de som var ansatt pr. 30.04.2021. Arbeidstakere ansatt etter dette skal ikke ha egen prosentjustering, men for alle ansatte plassert i kapittel 4.7 må det uansett kontrolleres at de minst ligger på garantilønn for sitt alternativ og ansiennitet per 01.05.2021. De arbeidstakerne som ikke gjør dette, må oppjusteres iht. de nye garantilønnene – ingen kan ligge under garantilønn for sin lønnsgruppe. Nye tabeller for lønnsgrupper og garantilønn for de unormerte stillingene følger dette rundskrivet som [vedlegg D](#).

4. Øvrige tillegg og lønnsjusteringer

4.1 Avlønning for ansatte som har fullført Gravplasskolen

Det er i årets oppgjør avtalt justert tilleggsgodtgjørelse for ansatte som har fullført Gravplasskolen (modulene I, II og III). Ansatte innplassert i lønnsgruppe 1 med arbeidsoppgaver på gravplass og som fullfører Gravplasskolen, gis et tillegg på kr 15 000 (oppjustert fra kroner 10 000). For ansatte som tidligere har fullført Gravplasskolen og ellers kvalifiserer til tillegget, bør det kontrolleres at disse har en grunnlønn som ligger minst 15 000 over garantilønn for sin gruppe.

4.2 Avlønning av alderspensjonister

Fra 1. januar 2021 er timelønnen for pensjonistlønn økt til 218 kr pr time, se rundskriv 2/2021.

4.3 Unge arbeidstakere

Unge arbeidstakere får minstelønn etter alder, iht. ny tabell pr. 01.05.2021:

Alder	Årslønn	Månedslønn	Ordinær timelønn	
			35,5 t/u	37,5 t/u
T.o.m. 14 år	156 450	13 038	84,75	80,23
15 år	219 030	18 253	118,65	112,32
16 år	250 320	20 860	135,60	128,37
17 år	281 610	23 468	152,55	144,42

RUNDSKRIV 10/2021

Saksbehandler:	Arbeidsgiveravdelingen	Dato:	30.09.2021
----------------	------------------------	-------	------------

4.4 Avlønning av hovedtillitsvalgt/områdetillitsvalgt/fellestillitsvalgt

Med virkning fra 01.05.2021 heves minimumsavlønning av hovedtillitsvalgt/områdetillitsvalgt/fellestillitsvalgt til kr. 460 000, jf. HTA kapittel 3, pkt. 3.5

5. Lokale forhandlinger

5.1 Fellesråd/menighetsråd:

Det ble ikke avtalt lokale forhandlinger for stillinger i kapittel 4 i 2021, for kirkelige fellesråd og menighetsråd. Det er imidlertid avtalt at det skal avsettes midler til lokale forhandlinger etter HTA kapittel 4, pkt. 4.1 ved hovedtariffoppgjøret i 2022. Størrelse, virkningstidspunkt og eventuelle føringer skal avtales under forhandlingene i 2022.

Siden det allerede er avklart at det skal gjennomføres lokale forhandlinger neste år, oppfordrer KA virksomhetene til å ta en helhetlig gjennomgang av lønnsforholdene i virksomheten og til å drøfte dette med de tillitsvalgte i lønnspolitisk drøftingsmøte, jf. HTA kapittel 3, pkt. 3.2.1. Mer informasjon og veiledning knyttet til lokale forhandlinger vil sendes ut fra KA nærmere hovedtariffoppgjøret i 2022.

5.2 Rettssubjektet Den norske kirke:

For rDnk ble det enighet om lokale forhandlinger etter HTA kapittel 4 pkt. 4.1 i år for ansatte innplassert i HTA kapittel 4.7. Det ble avsatt 1,1 % til lokale forhandlinger med virkningsdato 1.10.2021. De sentrale parter ber særskilt om at det gjennom forhandlinger tas grep for å løse utfordringer med fiktiv ansiennitet blant ansatte i rDnk. Dette innebærer at endring i ansiennitet er å anse som virkemiddel i årets lokale forhandlinger.

Forhandlingene må være sluttført innen 1.12.2021. Frist for å melde inn uenighet til sentral organisatorisk behandling er 15.12.2021

6. Lønnsjusteringer for øvrige ansatte (kap. 3.4 og 5)

Lønnsoppgjøret for arbeidstakere i kapittel 3.4 (ledere) og kapittel 5 (lokalt lønns- og stillingsregulativ) skal gjennomføres i henhold til HTAs bestemmelser om dette. Fastsetting av lønn for arbeidstakere i disse stillingene foregår normalt årlig, og i sin helhet lokalt i den enkelte virksomhet, uavhengig av de nye reguleringene i kapittel 4. For stillinger i kapittel 5 er det frist for å gjennomføre forhandlinger innen 1. oktober hvert år.

RUNDSKRIV
10/2021

Saksbehandler:	Arbeidsgiveravdelingen	Dato:	30.09.2021
----------------	------------------------	-------	------------

7. Økonomisk ramme

Oppgjøret har en ramme på 2,8 %, med følgende komponenter:

7.1 Kirkelige fellesråd/menighetsråd

Sentrale lønnstillegg	2,08 %
Justering Gravplasskolen	0,01 %
Overheng fra 2020	0,34 %
Anslag glidning	0,39 %

Årslønnsvekst 2020-2021	2,8 %
Overheng til 2022	1,14 %

7.2 Rettssubjektet Den norske kirke:

Sentrale lønnstillegg	1,65 %
Pott til lokale forhandlinger	0,28 %
Fjerning av lønnsalternativer for prester	0,18 %
Overheng fra 2020	0,29 %
Anslag glidning	0,4 %

Årslønnsvekst 2020-2021	2,8 %
Overheng til 2022	1,82 %

Marit Halvorsen Hougsnæs
adm.dir.

Ingrid B. Tenfjord
direktør

4416723156, Prost i Drammen prosti

Offentlig søkerliste

Nr.	Navn	Stilling	Poststed
1	Ivkovic, Vladan (43) M	Butikkmedarbeider	2080 EIDSVOLL, Norge
2	Guttormsen, Inger Lise Myhre (54) K	Sykehusprest	3048 Drammen, Norge
3	Risung, Kristian Finn (52) M	Sokneprest	6480 Aukra, Norge
4	Kandidaten trukket seg (logg)	*****	**** ***, ****
5	Wolstad, Helle Maria (58) K	Sokneprest Geilo	3550 Gol, Norge
6	Unntatt offentlighet, M	*****	**** ***, ****
7	Unntatt offentlighet, M	*****	**** ***, ****

Kjønnfordeling

K	2
M	5
Ukjent	0
Totalt antall	7

Artikkel sendt Lierposten

Skrevet av Øyvind Mørk

Nyåpnet gravfelt tilrettelagt for muslimsk gravleggings skikk, Frogner gravplass

Gravfelt tilrettelagt for muslimsk gravleggingskikk, ble torsdag 30. september åpnet på Frogner gravplass i Lier. Gravplassen er opprettet med 66 plasser, hvorav 12 er til barnegraver.

Gravplassen ivaretar de krav som er satt for muslimsk troende, bl.a. med avdøde plassert i retning mot Mekka.

Gravplassen er plassert slik at det er fysisk avstand mellom den kristne og den muslimske plassering på gravplassen.

Kirkevergen orienterte de fremmøtte om den konstruktive prosess som har gått både i politiske Lier og i Lier kirkelige fellesråd. Likeledes den dialog som har vært helt nødvendig mellom ledere fra kirke og muslimsk miljø i kommunen.

Kirketjener uttaler likeledes at planlegging og gjennomføring av ulike seremonier blir ivaretatt med gjensidig respekt.

Representantene fra både de fire ulike muslimske menigheter og fra den norske kirke, var svært tilfreds med det tilbudet som nå foreligger.

Til stede ved åpningen var både representanter fra ulike muslimske menigheter i vårt distrikt, likeledes ordfører, leder av Lier kirkelige fellesråd, kirkevergen, kirketjener, sogneprest, samt leder av Frogner menighetsråd. (se bilde)

Bildet sett fra høyre:

1. Søren Falk Zapffe - politiker i Lier, leder av Lier kirkelig fellesråd
2. Ragnar Petersson - sogneprest i Frogner menighet
3. Gunn Cecilie Ringdal - ordfører i Lier kommune
4. Inger Fjeldal Bjørshol - leder av Frogner menighetsråd
5. Mette Sønsteby - kirkeverge i Lier kommune
6. Abdul Majid Abid kommunestyre representant i Lier
7. Henrik Aasland - kirketjener i Frogner menighet
Kontaktperson i fbm alle seremonier og andre aktiviteter på kirkegård / gravplass
8. Mahammad Qasim
9. Ismail Adol
10. Asif Rana - forstander i muslimsk menighet i Lier
11. Ikke på bilde . Badr Jamil Kiani - begravellesbyrå for muslimer i Drammen

Den norske kirke
Lier kirkelige Fellesråd

Til menighetsrådene

Verdibergingsplan

I forbindelse med den landsomfattende kirkekontrollen som KA (Kirkens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon) gjennomførte på forsommeren, var et av spørsmålene om det var utarbeidet en verdibergingsplan for kirkene. Dette innebærer at lokale eiere og forvaltere har planlagt hva i kirken som skal reddes hvis det skulle oppstå en brann. Da må brannvesenet handle raskt for å få ut de mest verdifulle gjenstandene.

Dette temaet er kanskje blitt drøftet i menighetsrådene, men noen plan forelå ikke. Kirkevergen henvendte seg til undertegnede for å lage et forslag til en verdibergingsplan. Arbeidet er nå kommet i gang i samarbeid med kirketjenerne og ventes å bli ferdig i løpet av dette halvåret.

Det er naturlig at menighetsrådene endelig fastsetter verdibergingsplanen og de prioriteringer som skal ligge til grunn. Når det er gjort, blir den oversendt Lier kirkelige fellesråd til orientering ev. til en formell godkjenning.

Verdibergingsplanen er ikke en oversikt over alle gjenstander som er i kirkerommet, men en prioritert liste som brannvesenet skal forholde seg til. Jubileumsheftene og «Den kulturelle skolesekken» m.m. ivaretar en mer detaljert oversikt.

Brannvesenet får oversendt verdibergingsplanen digitalt og ved en ev. utrykning får de en oversikt over inventaret i kirken mens de er underveis.

Løst inventar er forholdsvis enkelt å få ut. Vanskeligere er det med tunge og fastmontert inventar. Alt løst inventar har fått hvert sitt nr. for å angi hvor de befinner seg i kirken. Noen kirker har veldig mye, og det blir vanskelig å sette opp en prioriteringsliste på alt som skal følges. Sannsynligvis vil det fungere greit i forhold til 6 - 7 gjenstander, men det øvrige får en ta med seg det som er mulig.

Verdibergingsplanen er i formen et verdipapir som er skrevet ut i 5 eks. som deles ut i menighetsrådsmøtet og samles inn igjen etterpå. Den endelige utgaven blir lagret i safen.

Lier 14.10.2021

Alf Kristian Hol

Mette Sønsteby

Kirkeverge i Lier kirkelige fellesråd

DEN NORSKE KIRKE

Lier kirkelige fellesråd

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler	Klasse	Saksmappe	Gradering
Mette Sønsteby	414	21/00169-9	Ugradert

Råd/utvalg	Saksnummer	Møtedato
Lier kirkelige fellesråd	92/21	20.10.2021

Eventuelt

Saksframlegg

Skriv inn teksten her.

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.